NATIONAL LIBRARY
MAY 19 1972
BIBLIOTHEQUE NATIONALE

B101/5/16/14

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE WEEKLY
NEWSPAPER FOR ALL LATVIANS

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Office: 125 Broadview Ave., Toronto 250, Ont., Canada; Editor-in-Chief: KRISS SIDARS. Telephone 465-7902. United States Editoral Offices — New York: Editor — V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y. 10466, U.S.A. Chicago: Editor — I. SIMANE, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 60630, U.S.A.

13. N-RS. TREŠDIENA, 1972. G. 22. MARTS 22. GADS WEDNESDAY, MARCH 22, 1972

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 50 centi

Nenolaist rokas

DV KANADAS NODAĻU DELEGĀTU SAPULCES SVINĪGS IEVADĪJUMS

Gadskārtējā DV Kanadas nodaļu delegātu sapulcē 18. un 19. martā DV namā Toronto bija pulcējušies 24 delegāti no 18 nodaļām, kā arī kuplā skaitā viesi no ASV un Kanadas. Atsevišķā salidojumā pulcējās arī Kanadas vanadzes un pirmo reiz arī DV organizācijas jaunieši savā darba sanāksmē. Šo plašo sanāksmju ievadījumā visi pulcējās vienkopus, lai paredzētā darba sekmēm izlūgtos Dieva svētību māc. Ā. Čopa vadītā svētbrīdī.

Aizvien biežāk izjūtam, ka cilvēks mēģina noteikt pasaules likteņus, nerēķinoties ne ar Dievu, ne citiem cilvēkiem, sava svētbrīža ievadījumā teica māc. Ā. Čops, uzsvērdams, ka tiešs pierādījums tam ir komūnistiskās ideoloģijas sauklis: „Mēs jaunu pasauli sev celsim!" Šādu ideoloģiju zināmā mērā sekmēja drūmās noskaņas kopš Otra pasaules kara, ko daudzi izteica vārdiem — nav vērts. Šo pretējo dzīves izjūtu atvairīšanai drošākais pamats ir aktīvs darbs, ticība un cerība nākotnei, ko vislabāk izteic mātes rūpes un cerību pilnā darbošanās, kaut arī reizēm nākas piedzīvot vilšanos. Līdzīgi mums būtu jāpieiet arī sabiedriskam darbam un nacionālās dzīves problēmām. Ja cilvēka dzīvei atņemtu ticību un cerību nākotnei, tad zustu dzīves jēga .Tādēļ arī mēs nedrīkstam nolaist rokas, jo mūsu uzdevums ir ar savu darbošanos šo ticību un cerību nest tālāk nākošajām paaudzēm. Ja DV organizācijas darbinieki šeit pulcējušies tik kuplā skaitā, braukdami no tālām malām, tad tā ir laba zīme, ka šo sabiedrību vieno kāda dziļa ticība un cerība mūsu tautas labākai nākotnei.

Pēc tam svinīgā akta turpinājumā, ko vadīja Kanadas DV zemes valdes priekšsēža vietnieks un kultūras daļas vadītājs J. Gailītis, visus dalībniekus sveica nama tēvs, Toronto DV nodaļas valdes priekšsēdis I. Zamlovskis, novēlot labas sekmes darbā.

8000 DOLARU JAUNATNES DARBAM

Atklājot šo plašo sanāksmi, DV Kanadas zemes valdes priekšsēdis E. Krūka citēja dzejnieka Raiņa vārdus: „Mēs būsim tik lieli, cik liela būs mūsu griba." Šiem vārdiem vēl joprojām sevišķa nozīme arī mūsu dienās un tieši DV organizācijas darbā, jo neraugoties uz līdzšinējiem sasniegumiem, mums iesāktais darbs jāturpina ar vēl lielāku dedzību. Kaut gan mūsu organizācija ir augusi un, domājot par nākotni, jaunatnes darbam izdevusi vairāk par 8000 dol., tomēr neesam arī materiālā plāksnē diluši, bet auguši. Neviens no sasniegumiem nav nācis pats no sevis, bet aiz tiem stāv darbs un darba griba. Mēs pašreiz dzīvojam izšķirīgā laikmetā, tādēļ iesāktais darbs jāturpina ar vēl lielāku neatlaidību, morāliem spēkiem un stipru gribu.

Darba gribas un apņemšanās pamudinājumu savos apsveikuma vārdos izteica arī kaimiņzemes, DV ASV valdes priekšsēdis J. Utināns uzsvērdams, ka vienīgo pareizo virzienu, kādā jāvada mūsu darbs, izteicis DV 2. globālo dienu sauklis „Latvijai mūžam būt." Ar tādu apņemšanos cīņās gāja Latvijas atbrīvošanu cīņu dalībnieki un arī Otra pasaules kara latviešu leģionāri, un ar tādu apņemšanos grūtajos gūsta apstākļos dibināta arī DV organizācija. Tādā ticībā un apņemšanās gribu ritēja viss līdzšinējais DV organizācijas darbs un tādam tam jābūt arī nākotnē.

Šiem vēlējumiem pievienojās arī ASV vanadžu priekšniece A. Tīdemane, sveicot no kaimiņzemes vanadžu saimes.

Svētbrīdī ievadīto māc. Ā. Čopa domu par neatlaidību sabiedriskā un nacionālā darbā, savā apsveikumā turpināja LN AK valdes priekšsēdis T. Kronbergs. Visa mūsu sabiedriskā dzīve un nacionālais darbs ir kā akmens velšana kalnā, jo mūsu okupētās dzimtenes un tautas apspiedēji dara visu, kas viņu spēkos, lai šis akmens nekad netiktu līdz kalna virsotnei. Līdz šim, kaut arī reizēm šķietami lēni, tomēr akmens ir virzīts pret kalnu neatlaidīgi, kur teicami nopelni ir arī DV organizācijai, par ko tai pienākas pateicība. Ja Dievs ir radī-

(Turpinājums 5. lp.)

IZRAUDZĪTS LATVIJAS GODA KONSULS TORONTO

Saskaņā ar Latvijas sūtniecības vadītāja Vašingtonā Dr. A. Dinberga konsulam V. Tomsonam Montrealā izteikto aicinājumu izraudzīt kandidātu Latvijas goda konsula postenim Toronto, konsuls V. Tomsons pagājušā gada decembrī bija piesūtījis visām latviešu organizācijām Toronto un apkaimē rakstu, kurā lūdza minēt kandidātus goda konsula amatam un izteikt savus ieskatus. Atbildes bija iesūtāmas viena mēneša laikā.

Redakcija tagad saņēmusi ziņas, ka goda konsula postenim izraudzīts Dr. Eduards Upenieks, plaši pazīstamais latviešu ārsts Toronto. Viņš tikpat labi pazīstams arī kanadiešu sabiedrībā.

Jaunā Latvijas goda konsula Toronto kandidatūra iesniegta Kanadas valdībai. Viņa apstiprināšanu amatā sagaida tuvākā nākotnē.

Augšējā attēlā Dr. E. Upenieks, kas ir arī Latviešu nacionālās apvienības Kanadā kultūras nozares vadītājs, redzams Latviešu kultūras dienu Kanadā noslēguma runā Dainas koŗa koncerta laikā Toronto.

DV Kanadā jaunā valde, revizijas komisija un goda tiesa: 1. r. no kreisās — V. Grāvelis, K. Bencons, B. Šmita - Kalēja,, M. Jonāne, E. Krūka, N. Pulciņa, T. Gailīte un T. Krūka; aizmugurē — E. Bauers, E. Treilons, Dz. Melnbārdis, A. Kvēps, O. Kjavenieks, R. Britāls, E. Pulciņš, E. Robežgruntnieks un J. Gailītis. Nav klāt valdes loceklis T. Zandersons un rev. kom. loc. A. Reimberga un A. Kalviņš. Foto: J. Ligers

LATVIJA AMERIKĀ

TREŠDIENA, 1972. G. 22. MARTS

Latviešu nedēļas laikraksts. Iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors KRIŠS SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto 250, Ont., Canada; tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y., 10466, U.S.A. Tālrunis 994-7917. Čikagas redakcijas vadītāja: I. Šīmane, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 60630, U.S.A., tālr. 774-5744. Redaktors Austrālijā: Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāliem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV — par gadu $21.00, 6 mēn. $11.50, 3 mēn. $6.00. Atsevišķa numura cena 50 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $2.50 tekstā $5.00 pirmajā vai pēdējā lappusē $10.00 par 1 collas slejas telpu. Sarīkojumu kalendārā 50 centu par vienas slejas rindu katra datuma vienā numurā.

ETHNIC PRESS ASSOCIATION ONTARIO 1970-1971

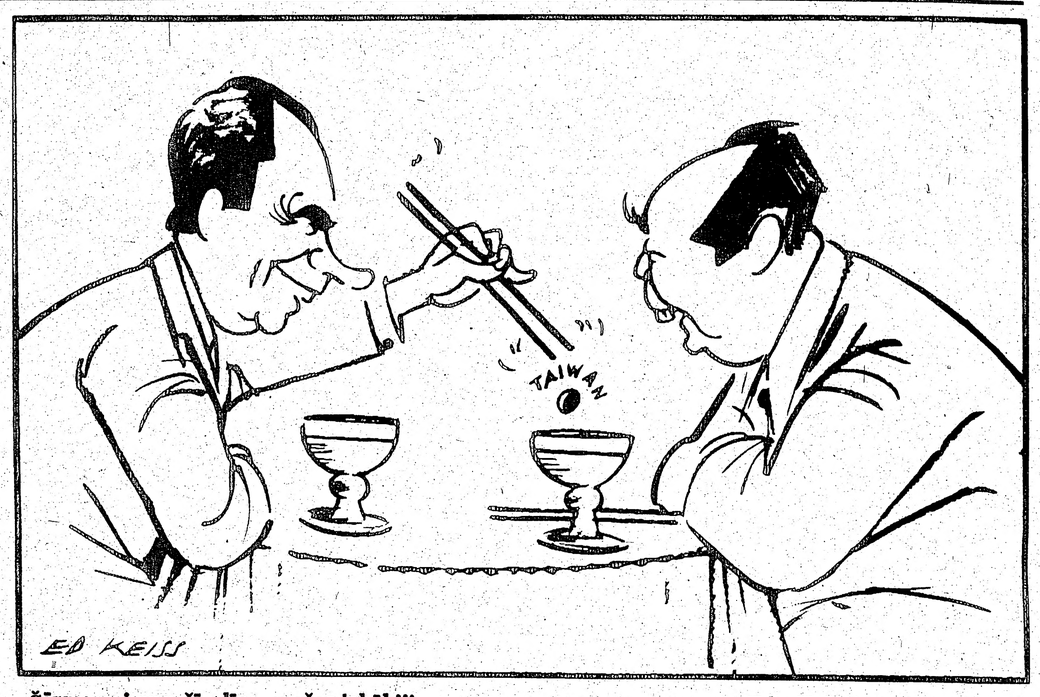

„Čērmen, jums šī oliva garšos labāk!" Ed. Keiša karikatūra

Latviešu nacionālais fonds aicina

Šoruden paiet 25 gadi no Latviešu nacionālā fonda dibināšanas. Fonda valde savā uzsaukumā latviešiem svešumā atgādina:

Bez paguruma turpinās globālais politiskais informācijas darbs latviešu tautas likteņa dokumentēšanā un vēstīšanā brīvajā pasaulē, kaut arī rezultāti dažkārt neparādās mūsu vēlēšanās ātrumā, bet augļus nes tikai pēc gadiem. Šo darbu prasa latviešu tauta krievu okupācijā un šodien to prasa ļoti dzirdami. Nekādas brāļošanās sirēnas ar okupācijas varu mūsu pašu pasaku stāstītāju palaistas, vai arī Rīgas okupantu pūstas diendienā, nespēs mūs no mūsu darba programmām novirzīt. Būsim atsaucīgi šiem centieniem, būsim modri savās dvēselēs, nepaliksim kapeiku ļaudis, kas, tās žvadzinādami, pazūd svešās tautās un savos kapos.

Latviešu nacionālais fonds šogad var atskatīties uz 25 darba gadiem. Tam savā laikā uzmanību pievērsuši prezidenti, parlamenta locekļi, arodbiedrības, baznīcas. Arī šodien mūsu programmu aktuālitātes saista citu tautu pārstāvju uzmanību. Darbu darot, arī mēs dažkārt jautājam, ko nesīs laika plūdums?

Vai tas vēstīs katastrofas tuvošanos, jeb slēpj kādu citu atrisinājumu? Kas gaida cilvēci? Brīvības vai apspiestības tālāka izplatīšanās? Labklājība vai pārbaudījumi, augšupeja vai ierobežošanās? Vai mūsu dzimtene tuvosies atpestīšanas brīdim, vai no tā attālināsies? Kurp vēršas pasaules skati? Vai to gaida gaiši apvāršņi, vai garīga tumsa?

Latviešu nacionālā fonda 25 gadu darbā šī gada programmas ieceres reālizēšana prasa 100.000 kronu. Tas nav daudz tēvzemes brīvības centienu labā. Latvieši svešumā uzkrājuši lielas naudas rezerves.

Tālāk fonda valde norāda, kas vajadzīgs iecerēto mērķu īstenošanā.

1. Informācijas darbam: Baltiešu kopējiem ziņu biļeteniem angļu, vācu, spāņu, zviedru valodā, ārzemju preses materiāliem, grāmatas bibliotēkām, izdoto leģionāru problēmas u. c. Vēstuļu formāta laikraksts okupētai Latvijai 2 — 4 numuri, citi sūtījumi. Pastkartes sarakstei — Drošības konferences, Brīvības piemineklis, Latvijas okupācijas ainas — angļu valodā. Nacionālā fonda 25 g. darba pārskats līdzekļu vākšanai. Drošības konferencei — sludinājumi ārzemju laikrakstos, pasūtināti raksti, nepieciešamie braucieni kontaktu meklēšanai.

2. Lielākas publikācijas svešās valodās: Baltijas valstu satversmes projekts angļu valodā. Pretestības kustība okupētā Latvijā — angļu valodā. Tautas dzīvā spēka problēmas okupētā Latvijā — angļu valodā. Dziesmu svētku simtgades publikācija vācu valodā — Dziesmu svētkiem Eiropā.

3. Līdzīga iecere kapitāldarbam Latvia Country and people — ap 400 lappuses — angļu valodā, prasīs vairāku gadu darbu.

4. Mākslai, literātūras darbu tulkojumiem, kultūrai.

5. Jaunatnes nacionālo centienu veicināšanai.

6. Nacionālā fonda 25 gadu darbam veltīts koncerts, arī citu tautu dzirdēšanai.

Latviešu tautas dvēselē nav mirusi tieksme pēc brīvības. Mums svešumā šie brīvības centieni jāatbalsta ar konkrētām darba programmām — informējot brīvo tautu sabiedrību par atbrīvošanas iedīgļu kustību krievu kolonializma spaidos. Lūdzam fonda atbalstītāju maksu 50 kronas. Iemaksām:

LETTISKA NATIONELLA FONDEN, Box 108,
101 21 Stockholm 1 — postgiro 35 1482-5

Latviešu Nacionālā Fonda valde

Lasītāju vēstules

ARĪ LATVIEŠI LIETOJA KAŅEPĪTI

Latvija Amerikā 5. febr. numura 16. lappusē iespiests S. A. rakstiņš ar virsrakstu „Arī skiti lietoja kaņepīti"

Kāds gan brīnums par to? Arī latvieši lietoja kaņepīti. Brīnums ir tas, ka tautas ar vārdu „skiti" nav bijis, bet gan **skifi, pirms mūsu ēras,** turku, tatāru izcelsmes sentauta. Faktiski vairāku cilšu kopojuma klejotāju tauta, mūžīgie karotāji, slaveni jātnieki un šāvēji ar loku. Viņu reliģija bijusi saistīta ar ugunskultu, cilvēku sadedzināšanu, kā dieviem patīkamu upuri. Skifu apmetne: Ziemeļkaukāzs un Melnās jūras ziemeļkrasta stepju klajumi, no Kaspijas jūras austrumos līdz Donavai rietumos. **Tikdaudz par skifiem.**

Kas tad nu bija skiti? Vecticībnieku klosteri un ciemati ap tiem, laikā, kad viņi veda cīņu ar valsts baznīcu un ķeizars Pēteris I apcirpa garās bārdas. Arī vientuļnieku būdas mūža mežos tika dēvētas par skitiem. Tās bija apmetnē Urālu kalnu rietumu mežainā nogāzē līdz Volgai un labā krasta kalnainajos mežos. Bagāta lektīra atrodama Melņikova — Andreja Rečevska lielajos romānos („Kalnos" un Mežos", apm. 2500 lpp). Enciklopēdijā šie vārdi lasāmi blakus.

Kpt. **A. Lasis, Kalamazū**

VIENU DRAUDZI UN VIENU BAZNĪCU

Kopš laba laika Čikagā tiek runāts par latviešu Sv. Jāņa un Ciānas ev. lut. draudžu nodomiem celt kopīgu baznīcu un mācītājmāju. Sevišķi akūts jautājums pēc jaunas baznīcas ir Ciānas draudzei, jo baznīcas apkārtni jau kopš laba laika „okupē" nēģeri. Jāņa draudzes baznīca atrodas portorikāņu apdzīvotā rajonā, bet tas ir nesalīdzināmi labāks, arī pašas baznīcas būve stabīla.

Par kopīgu baznīcas iegādi abas draudzes principā vienojušās jau agrāk. Aptuveni lēšot, būtu vajadzīgs 300—350 tūkst. dol. Kur tos dabūt? Par līdzšinējām baznīcām un blakus īpašumiem daļa naudas ienāks, bet pārējais būs jāsedz draudžu locekļiem. Par Ciānas draudzes īpašumiem gan cer ieņemt 100.000 dol., bet šāds aplēsums var būt nepareizs, ievērojot baznīcas novietojuma rajonu.

Šķiet, ka ciešāku sadarbību panāktu, ja abas draudzes apvienotu, jo tās nevar lepoties ar baznīcēnu skaitu. Pēc dažiem gadiem tas var vēl vairāk samazināties, vecajai paaudzei aizejot, bet jaunie baznīcā iet maz.

Draudzes loceklis, Čikagā

KAM TAISNĪBA?

J. Ezergailis grāmatā par Andrievu Niedru raksta, ka „Niedras dēli aiziet karā Kalpaka bataljonā" (166. lpp.). Vēsturnieks E. Andersons saka, ka Niedras dēli dienējuši Bermonta armijā (skat. Latvijas vēsture 1914 — 1920 lp. 517). Kā tad patiesībā ir?

Lasītājs, Čikagā

NESKAIDRĪBA

Latvija Amerikā 16. febr. numurā E. B. rakstā Pieņemts plāns Gaŗezera vidusskolas ēkai saka: „Administrātors V. Vārsbergs ziņoja, ka skolas būvei līdz šim no 130 ziedotājiem ienākuši 16.750 dol., bet plāna īstenošanai vēl nepieciešami ap 15.000 dol." Tātad kopā 31.750 dol. Turpat viņš raksta: „Arch. G. Ējups iepazīstināja ar viņa un arch. G. Birkerta izstrādātiem plāniem. Padome plānu pieņēma un lūdza arhitektu biroju to izstrādāt detaļās. Būvdarbus vadīs padomes loceklis A. Rieksts.

Nav saprotams — vai visa vidusskolas ēkas būve izmaksās 31.750 dol., vai tikai arhitektu plāni un detaļu zīmējumi?

J. R., Detroitā

DĀVANA VISAM GADAM

Arī Daugavas Vanagu organizācijas biedri atzīmē dažādas jubilejas, kas nemaz nav ne jauni, ne pelami. Tās bieži svinētas vai nu kuplākā, vai šaurākā draugu pulciņā. Gavilnieks saņem pa dāvanai, kas ir dauz un dažāda veida, ar paliekošu vai mazāk paliekošu vērtību, bet ikviena labi domāta. Bieži tiek dāvātas grāmatas, kas visai apsveicami, jo tā tiek sekmēta latviskās kultūras dzīve svešumā. Nebūtu aizmirstams arī mūsu laikraksts un DV mēnešraksts, jo dāvājot viena vai otra abonementu, būs dāvana visam gadam. Tas dažos gadījumos tiek praktizēts Grand Rapidos, kad jubilāri saņemuši ne tikai mēnešrakstu, bet arī laikrakstu, lai varētu to lasīt un atcerēties dāvinātāju ik reizes, kad šie izdevumi pienāk. Ja kādam abonēšanas maksa sagādātu grūtības, dāvanas devēji var taču apvienoties. Šāda veida dāvanas varētu popularizēt arī arpus DV apvienības biedriem. Padomāsim par to!

Valters Zirnītis,
Grand Rapidos

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ

125 BROADVIEW AVE., Toronto 250, Ont.

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

- ☐ vienu gadu $21.—
- ☐ 6 mēnešiem $11.50
- ☐ 3 mēnešiem $ 6.—

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese: .....

.....

Čekus lūdzam rakstīt uz
LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING LTD. vārda.

Datums .....

Dainas koŗa koncerts

Dainas kori Almas Skudras Kārkliņas vadībā šodien varam saukt par mūzikas entuziastu dziesmu draudzi ar ļoti spilgti izteiktu dziedāšanas prieku. It sevišķi to varēja vērot sievu balsīs — jaunajās un ne tik jaunajās. Raksturīgi, ka koris savus ziedu laikus pieredzējis tieši tad, kad to vadīja sievietes. Ērikas Freimaņes laikā koŗa rindās skatījām tikai vienas paaudzes dziedātājus, tagad jau redzam divas. Kādēļ mēs šo jaunatnes „iesaistīšanu" nesākām jau pirms 20 gadiem, būs visiem neērts temats. Katrā ziņā, gods kam gods, Skudra Kārkliņa te ir veikusi cienījamu darbu, ne vien „iesaistot", bet arī paturot un tālāk veidojot latviešu jauniešu latviskās izglītības ceļus.

Savam 4. marta koncertam Toronto Dainas koris (70 dziedātāju sastāvā) bija izvēlējies trīsdaļīgu programmu, kuŗā ietilpa Aldoņa Kalniņa, Jāņa Kalniņa, Jāņa Norviļa un Longina Apkalna darbi, pievienojot atsevišķu Dainuvīšu dziedājumu. Ald. Kalniņš (dz. 1928. g.) ir Latvijas zemes komponists, kas lieto mērenu, romantisku, gandrīz vītolisku mūzikas valodu. Viņam piederēja pati pirmā programmas dziesma Galvas noliecam (M. Bārbale), kas atskaņota arī pēdējos dziesmu svētkos Rīgā. Diriģentes tulkojumā dziesma veidojās lēnākā tempā, varbūt tā sasniedzot vēl dziļāku sirsnīgumu un vienkāršību, kā to arī prasa dzejnieces teksts. Šī 1968. g. rakstītā dziesma nobeidzas minora bezcerībā. Sekoja Jāņa Kalniņa šedevrā un monumentālā Apsniegošā pilsēta (J. Sudrabkalns). Interesanti pieminēt, ka paša *komponista* pirms 40 gadiem izteiktais pareģojums vismaz daļēji nav piepildījies. Toreiz Jānis Kalniņš izsacījās, ka šis dziesmas (t.i. Apsniegošā pilsēta, Pēteŗa gailis, Pasaka par Piķamici), kas iznāca 1933. g., atskaņošot tikai 50 gadus pēc autora nāves. Gan trimdā neesmu dzirdējis ne Pēteŗa gaili, ne Piķamici, toties Apsniegošo pilsētu Toronto jau dzirdēju otru reizi. Dziesmas 100 taktis veidotas kontrapunktiski: trīs temas, trīs daļās, noslēgumā visām apvienojoties, visumā dominējot diatonikai. Mūzikā uzmanīgākam klausītājam vajadzētu apjaust pilsētas pirmā sniegputeņa burvību, bet jāšaubās, vai šis kontakts radās un vai dziesmu būtiski izprata ne vien klausītāji, bet arī daļa dziedātāju. Izrādījās, ka šinī (un tāpat dažās citās!) dziesmā daļa koristu pilnīgi „ierakās notīs", tā atņemot Apsniegošai pilsētai zināmu vieglumu un eleganci. Citādi — izpildījumu varētu atzīmēt par korrektu. Cerēsim, ka nākotnē dzirdēsim ne vien šo, bet arī Pēteŗa gaili vai Piķamici. Daina korim tas ir pa spēkam! Pirmo daļu nobeidza Jāņa Norviļa plašāks darbs (kantāte?) Kā Daugava vaida pēc Vīgneru Ernesta temas ar Ausekļa un tautas dziesmu tekstiem. Te pievienojās pianiste Ina Dennekampe, kā arī solisti tu kvartets: Dace Kārkliņa, Vizma Maksiņa, Māra Ezerkalne un Andis Cers. Skaņdarbā ievērojami izmantota Vīgnera mūzika tiešajā veidā, kam rapsodiski brīvā formā pievienojas Norviļa ieceres. Iznākumā uzvarētājs tomēr šķita Vīgneru Ernests. Iespējams, ka orķestŗa līdzdalība būtu bijusi iespaidīga dažādo mūzikālo metu izcelšanā, taču šoreiz nebija iespējams pārliecināties par autora domas oriģinālitāti vai svaigumu.

Nav parasti tie gadījumi, kad vienā atsevišķā recenzijā skaņradis jāpiemin divi dažādos aspektos. Šoreiz otrā daļā dzirdējām fragmentus no Jāņa Norviļa Daugavas Vanagu konkursā godalgotās Senās gadskārtas. Te noklausījāmies sešas dainas: Spīdi nu saulīte, Pieguļniece, Vakarā tālu skan, Visiem rozes dārzā zied (A. Ceŗa solo), Lēni, lēni jūŗa krāca un Budeļi (solisti Valda Āvika un Vizma Maksiņa), t.i. pa paraugam no visiem gada laikiem. Visi šie tautas dziesmu darinājumi atmirdzēja siltā sirsnīgā izteiksmē un šķita, ka koris atdzīvojās savā latviskā lepnībā un mīlestībā, ko vienīgi saprot paši latvieši vai arī tie, kas par tādiem vēlas kļūt. Jāatzīmē izcilie Spīdi nu saulīte, Vakarā tālu skan un Budeļi (atkārtoja!) atskaņojumi, bet atsevišķi jāpiemin Lēni, lēni jūŗa krāca ar brīnumaino un neaizmirstamo Daces Kārkliņas solo dziedājumu. Jāatzīstas, ka arī šo rindu autora cietā, daudz rūdītā sirds priekā iesāpējās par latviešu tautas dziesmas rūpīgo kopšanu un skaistu atmirdzējumu skaņās.

Trešo koncerta daļu ievadīja LNAK kultūras nozares vadītāja Dr. E. Upenieka runa, kuŗā referents aizrādīja uz pielaistām varbūtībām, vienaldzību, pagurumu, mazu atsaucību mūsu līdzšinējā kultūras dzīvē, noslēgumā aicinādams ziedot Kultūras fondam, kuŗa vajadzības augušas, tāpat pasludinādams, ka Kultūras dienas beigušās. Tālāk parādījās Dainas koŗa jaunatne — 16 dainuvītes, kuŗas gaiši un priecīgi nodziedāja Lakstīgala kroni pina (T. Ķeniņš), Daugaviņa melnacīte (A. Skudra Kārkliņa) un Kālabadi galdiņam (Br. Skulte). Slavēt gribētu viņas visas, tomēr atsevišķi jāpiemin pati mazākā, kas nopietni paveica pieauguša cilvēka darbu — S. Aveniņa, savukārt krietna latviešu koŗu dalībnieka meitiņa. Patīkami bija vērot latviešu jaunatnes iejušanos folkloras vitālitātē un spraigumā.

(Turpinājums 22. lp.)

Solisti Dainas koŗa gadskārtējā koncertā Toronto, no kreisās: Andis Cers, Māra Ezerkalna, Vizma Maksiņa un Dace Kārkliņa dziedot J. Norvila „Kā Daugava vaida", pirmatskaņojumu Kanadā. Apakšējā attēlā — Dainuvītēs dziedātājas, pirmā rindā no kreisās: V. Avika, Z. Pērkone, S. Aveniņa, R. Ezerkalna, D. Dreifelde, M. Konce, I. Jakobsone un I. Bērziņa. Aizmugurē: V. Maksiņa, A. Maksiņa, M. Ezerkalna, D. Kārkliņa, G. Dreifelde, A. Maksiņa, M. Ozoliņa un I. Paliepa.

Foto: J. Ligers

Hugo Vītols

Vilhelma Purvīša simtgade

(Nobeigums)

Pievērsīsimies tagad Vilhelma Purvīša diplomdarbam Pēdējie stari (1897). Jau šai gleznā mūsu lielākais ainavists atklāj to vietu, kur stāv latvju māksla, latvju mākslas atbildīgākā, cildenākā virsotne.

Pēdējie saules stari no aizgleznas zemajiem apvāršņiem apgaismo pēdējā sniega irdenos, sarukušos plankumus, baltu baznīciņu, atdzīvinot ar savu glāsaino mirdzumu mūŗus, torņus, torņa šķautnes; zeltī to krustus, vienu augstāku, kas atdalās pret upes otrā krasta tumšo zemi un lāmu, otru, zemāku, kas atmirgo pret zilgani pelēkajiem Rūjas ūdeņiem. Zeltītā gaisma vēl apgaismo apšu jaunaudzes smalkos stumbrus un zarus, un otrā krastā tālās un zemās latvju savrupmājiņas. Gleznas priekšplānā, pakalnā, redzama kapsētiņa ar dažiem krustiem. To tuvumā vai zem viena no tiem varēja būt guldītas drauga Ādama Alkšņa mirstīgās atliekas. Zemē ierakti krusti šeit, tornī paceltie krusti — tur... Pirmie norāda uz to galīgo neatsaucamo robežu, pie kuŗas apstājas katra tālākā darbība, otri, it kā no zemes atraisīti, sniedzas augšup, kā gaisīgā lidojumā, kā solījumā, kā nebeidzamā cerībā turp, kur robežu nav.

Glezna liecina par meistarīgu kompoziciju, par nemaldīgu krāsas izjūtu, prasmi redzēt, varīgu amata prasmi, kas ļāva autoram dāvāt audeklam tieši to, ko acis dabā bija atklājušas un ko intellekts bija sintezējis. Taņī pašā laikā skatītājs varēja sekot gleznotāja domai, kādai gleznotāja idejai, kādai noskaņai, kādam aizlūgumam par mirušo, kas ir jo dziļāk un traģiskāk izjūtams tuvā pavasaŗa jausmās. Glezna nebija tikai acs produkts.

Par impresionisma tēvu Klodu Monē, ar kuŗu Purvīti dažos gleznošanas posmos salīdzina, Sezanns teica: „Viņš ir tikai acs, bet kāda acs!" Monē rokai bija tikai viens pavēlnieks — viņa acs, Purvīša rokai, turpretim, bija vēl citi pavēlnieki.

Kad Monē redzēja savas mirušās sievas līķi, tās nakra bālo vaigu blāvajā rīta gaismā, viņš nedomāja ne par kopīgi pavadītajiem gadiem, ne par viņu pirmo iepazīšanos, par mīlestību, par nāvi, ne par nelabojamo zaudējumu, viņš domāja tikai par mirones sastingušā vaiga dīvaino, neredzēto sejas krāsu, ko viņa acs bija saskatījusi un nu pavēlēja rokai nekavējoties nodot tālāk audeklam pirms dīvainā, neredzētā krāsa mirušās vaigā pazūd rīta gaismā uz neatgriešanos...

Vilhelma Purvīša acs, būdama vēl nemaldīgāka par Monē aci, tomēr nebija vienīgā, kas noteica viņa mākslu. Viņa mākslu noteica ne tikai spēja redzēt, bet arī spēja cilvēciski just un cilvēciski domāt. Viņa mērķis bija lielāks par acs prasību, viņš vēlējās ar redzamo izteikt arī neredzamo: ar matēriju un gaismu intuiciju — cilvēcisko un dievišķo.

Latviešu lielais ainavists neatšķīra mākslinieku no cilvēka, cilvēku no dabas, domu no jūtām, redzi no iekšējā pārdzīvojuma. Viņa darbi ir vairāk nekā dabas spogulis, vairāk nekā nemaldīgas redzes vingrinājums. Viņa darbi ir liecinieki par viņa domu pasauli, par viņa spējām just un domāt, par viņa iekšējo pārdzīvojumu, ko viņš smalkjūtīgi saista ar dabas ainavu, ar gaismas noskaņojumu. Pēdējos staros bija skatāms viņa jūtu un prāta līdzsvars, nepielūdzama mākslas patiesības apliecināšana un kautra, neviltota Latvijas skaistās dabas mīlestība. Tajā jūt kaut ko no tā apbrīnojamā, atturīgā jūtu dzidruma, ko tik atklāsmīgi pauž daina:

Lēni, lēni Dieviņš brauca
No kalniņa lejiņā;
Netraucēja ievas ziedu,
Ne arāja kumeliņ'.

(9598, 33683)

Ainavas izvēlē, skiču izmantojumā, krustu apgaismojumā, gan to, kas atmirdz baznīcas torņos, gan kapsētiņā, visā šai nedzirdamā rekviemā par mirušo draugu un citiem mirušiem, un vēl nedzirdamākā dabas atmodas solījuma hosiannā jaušams gala un sākuma saistījums. Būs atkal rīts. Tā pati saule, kas patlaban no mums atvadās, rīt iedegs jaunu rīta blāzmu, sauks pavasari, zeme zaļos, koki plauks. Tā ir ar cilvēku, tā ar dabu, tā ir ar tautām. Purvīša māksla sniedz ne tikai aistētisku veldzi, tā sniedz arī garīgu stiprinājumu. To mākslinieks panācis apzināti, apvienojot savā darba gribā aistētisko ar ētisko. Viņš saviem audzēkņiem teicis: „Mākslas darbs ir skaists par tik, par cik mākslinieks viņā ir ietvēris radošā gara siltuma, enerģijas, darba mīlestības"; lielo meistaru darbi „ir tādēļ mūžīgi skaisti un neapnīkstoši, ka tie ir radīti ar milzīgu dvēsele spēku". Vai tas attiecināms arī uz peizāžu? Jā. „Tikai vajag, lai ainavists ie-

(Turpinājums 4. lp.)

Lūcija Bērziņa

(52. turpinājums)

Milzīgs dzinējspēks lika daudzu simtu ļaužu masai kustēties un lēkt ritmā, kam nebija nekāda sakara ar modernā cilvēka saraustīto dzīves tempu. Vai kaut kur lielās, zemās zāles kaktā smējās kungu rijas velniņš? Vai viņa smiekli klusi neizskanēja karstajā, virmojošajā gaisā, kuŗu nespēja vēsināt lielās dzesinātāju ierīces? Vai tas bija vecās, melnās rijas temps? Spēcīgie, labi noaugušie ļaudis, kuŗu priekšteči vēl pirms trim paaudzēm bija saistīti ar zemi, tagad ar neticami lielu enerģiju atbrīvojās no tā spēka pārpalikuma, kas bija atlicis no negulētām Dziesmu dienu naktīm, no izstādēs, sanāksmēs, pilsētas apskatē, draugu sabiedrībā pavadītajām dienām. Bija pienācis svētku kulminācijas punkts. Trīs dienas nodzīvotas latviešu sabiedrībā! Svešums bija pēkšņi kļuvis par mājām. Daļa dzimtenes, daļa pagātnes šajās nedaudzajā dienās bija atkal atgūta. Vai runāja senču balsis? Kaut kur sēdēja melns velniņš un ņirgājās par sanākušajiem, kas sevi iedomājās brīvus no klaušām, bet tomēr vēl arvien dziedāja klaušu laiku dziesmas.

Ātrāk, nebēdīgāk, straujāk! Aizmirst ilgas, grūtas darba stundas, virsstundas, bankas noguldījumus, ilgtermiņa aizdevumus uz mājām, kaitēkļus dārzos, strīdīgos kaimiņus un sutīgo vasaru. Tikai straujāk! Virpuļot gaŗām lētām zāles dekorācijām, baloniem, papīra vītnēm un tās neredzēt! Redzēt tikai pazīstamu un nepazīstamu latviešu sejas — sasvīdušas, piekarsušas, ar savādu mirdzumu acīs!

Rakstā situ sprigulīti
Sava tēva piedarbā;
Tā rakstīja mieži, rudzi
No vārpām izbirdami.

Piecpadsmit minūtes Sudmaliņām. Šais īsajās minūtēs, kamēr orķestris spēlēja, bija jāatbrīvojas no daudz kā, kas dzīvē bija ienācis svešs un neizprotams. Bija jāatbrīvojas no tā, kas draudēja iznīcināt, izdeldēt daļu no šo ļaužu būtnēm, viņu pašu „es". Piecpadsmit šķīstīšanas minūtes! Laika bija tik maz. Šajās īsajās minūtēs bija jāatbrīvojas no pēdējo gadu laikā uzkrātajiem sārņiem. Bija jāatjaunojas, lai varētu atkal uzsākt cīņu ar ikdienu.

Straujāk, tikai straujāk! Nedomāt nekā! Nodoties tikai šim straujajam ritmam, kas šai zemei bija svešs, nepazīstams un savāds. Atbrīvoties kaut uz ceturtdaļ stundu no šīs zemes smaguma, no brūno klinšu vienaldzības, naidīguma un smaguma. Lauzt šīs zemes neizprotamo klusumu! Tāpēc jākustas straujāk, jāpārdzīvo sajūta, ka vari šķīstīties!

Austrāliešu orķestris it kā saprata dejotāju vēlmes un spēlēja arvien aizrautīgāk, pārsteigts vērodams efektu, ko bija izraisījušas līdz šim nepazītamu nošu skaņas. Arvien straujāk! Blāvajā pustumsā pāri griezās, lēca, veidoja apļus ar tādiem, ko nekad agrāk mūžā nebija satikuši, bet kas tagad visi bija draugi, vienas tautas locekļi, kaŗa biedri. Savās atmiņu ainās tie visi varēja uzburt degošās vācu pilsētas, pelēkās nometnes istabiņas, ziemas bez kurināmā, imigrantu kuģus, caurlaides nometnes. Un vienādi pārdzīvojumi pagātnē tos saistīja vēl ciešāk. Tagad viņi bija atkal kopā. No zemnieku senčiem mantotā enerģija tagad izplūda, izsvīda, izgaroja šai dienvidu puslodes karstajā zālē. Kungu rijas velniņš, kas imigrantu kuģa telpās bija atbraucis līdz, zāles kaktā tagad varēja klusi smieties. Vai kāds to dzirdēja?

Pati labi nezināju,
Kur noliku sprigulīti,
Vai noliku rijiņā,
Vai rijiņas kaktiņā.

Arī Anna bija noreibusi. Noreibusi no tām daudzajām emocijām, domām, ainām, ko izraisīja satikšanās ar neskaitāmiem latviešiem, pazīstamiem un nepazīstamiem. Bija noreibusi latviskās gaisotnes, ko bija radījis tautas deju uzvedums, kopkoŗa koncerts, sarīkojumi, kuŗos sarunu valoda bija tikai latviešu.

Arī šai savādajā zemē varēja priecāties. Tikai nedomāt! Ļauties dejas ritmam, bezbēdīgam, straujam, kas ļāva aizmirst visu nepatīkamo, sīko, nevajadzīgo. Tikai just! Just savās rokās otra cilvēka sakarsušos, sasvīdušos pirkstus.

Pauļa karsto roku apskauta, viņa dejoja Sudmaliņu straujo polku un, varbūt pirmo reizi kopš apprecēšanās, Anna juta, cik Paulis tai bija nepieciešams. Viņas dzīve bija tagad tik cieši savijusies ar Pauļa dzīvi, ka nākotne bez Pauļa bija neiedomājama. Paulis deva visai viņas dzīvei saturu, deva tai jēgu. Paulis bija tagad daļa no viņas dzīves. Labais, sirsnīgais, klusais Paulis.

Pauļa klātiene deva nozīmi arī latviešu dienām, ko viņa bija tik dziļi pārdzīvojusi. Arī straujajam dejas ritmam, dejai, kam vēl bija kāda romantiska un viegla saite ar seniem laikiem, bija nozīme, jo viņa to dejoja ar Pauli.

Labais Paulis, tas vienmēr bija klāt tad, kad viņa to gaidīja; viņš bija saite ar pagātni, no kuŗas viņa, — lai kā mēģināja — tomēr nevarēja tikt brīva. Straujāk, tikai straujāk!

Man jāieti rijas kultī
Ozoliņa piedarbā.

Anna ieskatījās Pauļa sejā un viņa skaidrajās, zilajās acīs, kas vienmēr bija tik laipni mierīgas, tagad dega kāda spoža, gandrīz mežonīga dzirkstelīte. Viņa skats bija vērsts pāri dejotāju galvām un sakarsušās sejas izteiksme tāda, ka likās, tas nemaz neapzinājās, kur patlaban atradās. Liesmojošās dzirkstelītes viņa acīs apgaismoja viņa sasvīdušo seju ar svešādu spožumu.

— Mīļais, labais Paulis, — domāja Anna. — Ko gan es darītu bez tevis.

Rakstā situ sprigulīti
Maizes tēva piedarbā,
Rakstā skrēja kumeliņš,
Tīru auzu pabaŗots.

Nākamo apli veidojot, viņa sarāvās, jo partneŗa roka, kuŗā viņa ielika savus steidzīgos, sasvīdušos pirkstus, nebija silta, bet neparasti vēsa. Dejas temps to rāva tālāk, bet ceturtdaļu minūtes vēlāk tā uzmeta skatu partneŗa sejai, domādama ieraudzīt sakarsušu, dejas aizrautībā apmirdzētu seju, bet apstājās pie cieši sakniebtām, vienaldzīgām lūpām un putna deduna virs tām, Allens!

Apvaldītām, rāmām kustībām Allens dejoja latviešu Sudmaliņas. Acumirklī Anna atskurba, tāpat kā toreiz, izbraukuma laikā. Zāles sienas pieņēma reālās, parastās austrāliešu viesību telpas izskatu. Raibie balonu čemuri pie grieštiem visam piešķīra lētā karnevāla raksturu. Papīra vītnes, izvilktas no viena telpas gala līdz otram, likās izbalējušas un noputējušas. Dejotāju sejas kļuva pelēkas, nogurušas, pieņēma pārpūlētu ļaužu izskatu. Anna atkal uzmeta skatu Paulim, un tai šķita, ka dzirkstelītes viņa acīs bija apdzisušas; ap viņa muti tā ieraudzīja agrāk nepamanītas vilšanās krunciņas.

Orķestris pēkšņi beidza spēlēt, dejotāji apstājās zāles vidū.

(Turpinājums sekos)

Vilhelma Purvīša...

(Turpinājums no 3. lp.)

audzinātu sevī tādu garastāvokli, kas atrodas satraukumā, tādā kā saspringtā jutoņā, kad domas raisās viegli, nepiespiesti".

Bet apviedēsim vēl divu gleznu reprodukcijas: Palu ūdeņi un Pavasaŗa ūdeņi. Pirmā, par Maiestoso dēvētā, gleznota ap 1910. — 1911. gadu, otrā, par Largo godinātā, darināta ap 1911. — 1912. gadu. Te meistars sevi parāda kā nepārspētu palu ūdeņu, bērzu un sniega atlieku tēlotāju, kas pārsteidz ar savu majestātiskumu, plašo un lēnīgo vērienu un neatdarināmu šo elementu saspēli. Ne velti skatītāji šīm gleznām devuši mūzikālus terminus.

Prātā nāk Edvarta Virzas Straumēnu pirmās rindas:

Ikviens būs rāmā vasaras dienā noraudzījies ezera, upes vai dīķa dziļumā. Kad viņš kaut mirkli tur būs skatījies, viņu aizgrābs atstarotō lietu skaistums, un ilgāk viņš pakavēsies to aplūkošanā nekā tad, kad viņš uz visām šīm parādībām raudzītos virs zemes. Jo liela ir izšķirība starp patiesām un atstarotām lietām."

Pievienosim šiem vārdiem kāda cita meistara — Jāņa Kugas — vārdus par to pašu tematu. Bostonā draugu pulkā viņš jau vecuma dienās izteicās:

„Ik mākslinieks, kas pārvalda savu amatu, ar savu māku kaut ko grib pateikt. Te var runāt par redzamībā pārvērstu ideju. Ņemsim, teiksim, Purvīti. Purvītis faktiski bija viens no visvairāk radošajiem Latvijas dabas tēlotājiem, jo sevišķi tai laikā, kad viņš bija pievērsies bērziem, pavaraŗa birzīm, kas atspoguļojās pavasaŗa palos. Bērzi ūdenī atspīdēja pilnā augumā. Glezna šķita simboliska tēlojums. Es vismaz to tā sajutu. Šie bērzi bija it kā baltā latvju dvēsele, kas atspoguļojas savos visdziļākos, dzidrākos dziļumos, lai tiektos uz augšu, uz turieni, no kurienes visas ierosmes nāk. Es tā domāju un tā arvien skatījos".*)

Šo rindu rakstītājam allaž licies, ka šajās un līdzīgās gleznās, īpaši sniega attēlojumos, mūsu meistars pārspējis visus labākos pasaules ainavistus. Purvīša pavasari ir kā Latvijas dabas katedrāles, kur gavilīgi sabalsojas kāda dievīga Bacha kantāte ar Vītola latvju tautasdziesmu svītām krāsās, kas veido krāšņu slavas dziesmu Radītājam par to, ka viņš mums ļāvis būt latviešiem!

Latvieši ir rietumnieki, no rietumiem tie saņēmuši kristietību, no rietumiem — rakstu zīmes, uz rietumiem vēršas viņu skati, no kuŗiem tie bija atšķirti dzimtniecībā, ar rietumu humānismu sadraudzējies viņu gars, ar rietumu mākslu saderējusi viņu gleznieciba, kuŗas izcilākais ģeniālākais pārstāvis ir lielmeistars Vilhelms Purvītis, kuŗa simto dzimšanas dienu šogad dziļā goddevībā un lepnā pateicībā pieminam.

*) Pēteŗa Vītola ieskaņojums.

(Turpinājum
jis latviešu taut
gribējis, lai tā
dēļ mums nacio
turpina, kaut a
mens velšana
DV Milvoku a
džu un jaunatne
Slempere savie
pievienoja arī
siem apmeklēt A
kas šogad notiks
— 3. septembrī
Rakstveida s
sūtījuši Latvija
reālā V. Tomso
lās valdes priek
ners, archibīsk
DVF (Anglijā)
dis J. Frišvalds,
zemes valdes pr
lavs, DV Rietu
valdes priekšsēd
DV centrālās v
sekretārs A. Bē
cijā.

CEĻOJOŠĀ TORONTO

Svinīgā akta
ka arī ceļojoš
sniegšana rosīgā
ļai Kanadā, par
nas komiteja A
bija atzinusi DV
ļu, kas ieguvus
Līdzīgu punktu
gusi arī DV Ma
bet DV Britu K
ļa ieguvusi 678
Akta dalībniek
vība noskatīties
J. Gailīša uzņe
bālo dienu krās
izrādi.
Par kopējām
siem dalībnieki
šās DV Toront
dzes, saimniecī
tājas R. Zaml
pēc tam sākās
ces, vanadžu
jauniešu sanā
darbs, par ko
višķus atreferē
Kanadas DV
gada sapulces
ievadīja man
priekšsēdis A.
jumu, ka no 1
dušies 24 dele
vienīgi DV A
pārstāvim. Vis
mērojis DV B
nodaļas delegā
nis, DV Sūsen

Daugavas
nadžu pr
tona), .A
(Londona

Nenolaist rokas

(Turpinājums no 1. lp.)

jis latviešu tautu, tad viņš ir gribējis, lai tā pastāv, un tādēļ mums nacionālais darbs jā turpina, kaut arī tā būtu akmens velšana kalnā.

DV Milvoku apvienības vanadžu un jaunatnes pārstāve Ilze Slempere saviem sveicieniem pievienoja arī aicinājumu visiem apmeklēt ASV DV dienās, kas šogad notiks Milvokos no 1. — 3. septembrim.

Rakstveida sveicienus bija sūtījuši Latvijas konsuls Montrealā V. Tomsons, DV centrālās valdes priekšsēdis V. Hazners, archibiskaps A. Lūsis, DVF (Anglijā) valdes priekšsēdis J. Frišvalds, DV Austrālijas zemes valdes priekšsēdis V. Rolavs, DV Rietumvācijas zemes valdes priekšsēdis J. Cīrulis un DV centrālās valdes ģenerālsekretārs A. Bērziņš Rietumvācijā.

CEĻOJOŠĀ BALVA DV TORONTO NODAĻAI

Svinīgā akta nobeigumā notika arī ceļojošās balvas pasniegšana rosīgākajai DV nodaļai Kanadā, par kādu vērtēšanas komiteja A. Kvēpa vadībā bija atzinusi DV Toronto nodaļu, kas ieguvusi 934 punktus Līdzīgu punktu skaitu sasniegusi arī DV Manitobas nodaļa, bet DV Britu Kolumbijas nodaļa ieguvusi 678 punktus.

Akta dalībniekiem bija izdevība noskatīties arī V. Ciņa un J. Gailīša uzņemtās DV 2. globālo dienu krāsu filmas pirmizrādi.

Par kopējām pusdienām visiem dalībniekiem bija rūpējušās DV Toronto nodaļas vanadzes, saimniecības daļas vadītājas R. Zamlovskas vadībā, pēc tam sākās delegātu sapulces, vanadžu salidojuma un jauniešu sanāksmes tiešais darbs, par ko sniegsim atsevišķus atreferējumus.

Kanadas DV nodaļu delegātu gada sapulces šī gada darbu ievadīja mandātu komisijas priekšsēdis A. Čivzelis ar ziņojumu, ka no 18 nodaļām ieradušies 24 delegāti, iztrūkstot vienīgi DV Albertas nodaļas pārstāvim. Vistālāko ceļu bija mērojis DV Britu Kolumbijas nodaļas delegāts A. E. Dicmanis, DV Sūsenmarijas nodaļas valdes priekšsēdis L. Celmiņš, DV Sadberijas nodaļas valdes priekšsēdis R. Dumpis, DV Montrealas nodaļas delegāts A. Plūme, no DV Otavas nodaļas E. Jēkabsons, DV Londonas nodaļas G. Brikmanis un T. Bērziņš, DV Kičeneras-Vaterlū nodaļas Z. Lakstīgala, DV Niagaras nodaļas J. Celms, DV Sv. Katrīnu nodaļas P. Vītols, DV Hamiltonas nodaļas E. Robežgruntnieks un I. Krūziņš, DV Ošavas nodaļas F. Berķis, DV Druvas nodaļas A. Kalniņš un DV Bramptonas nodaļas J. Ronis. DV Toronto nodaļu pārstāvēja I. Zamlovskis, K. Bencons, V. Plūdons, V. Cinis un R. Norītis, bet torontietis A. Kvēps bija pilnvarots pārstāvēt DV Norandas nodaļu, R. Puriņš DV Manitobas nodaļu, O. Kļavenieks DV Edmontonas nodaļu un E. Jaunzars DV Halifaksas kopu. Bez tam delegātu sapulcē vēl piedalījās Kanadas DV zemes valdes, revīzijas komisijas un goda tiesas locekļi, kā arī viesi no ASV un Kanadas.

Par delegātu sapulces vadītāju izraudzīja E. Robežgruntnieku, par viņa vietnieku E. Jaunzaru, par sekretāru A. Kalupnieku, par balsu skaitītājiem O. Kļavenieku, A. Kvēpu un P. Vītolu, bet rezolūciju komisijā E. Jēkabsonu, A. Plūmi un J. Roni.

SVARĪGĀKAIS UZDEVUMS JAUNATNES IESAISTĪŠANA

Kā zemes valdes, tā arī visu daļu vadītāju un citu amatpersonu ziņojumi, ieskaitot arī atsevišķu nodaļu darbības pārskatus, bija jau iepriekš sakopoti atsevišķā rakstveida konspektā, kādēļ delegātu sapulcē mutvārdu ziņojumu nebija. Vienīgi DV ASV zemes valdes priekšsēdis J. Utināns sapulcei sniedza informātīvu ziņojumu par organizācijas darbību kaimiņzemē. Kaut gan biedru skaits arī ASV krietni pieaudzis un lielā skaitā klāt nākuši arī jaunieši, tomēr biedru caurmēra vecums ir 53. gadi. Tādēļ jaunatnes iesaistīšana DV organizācijā arī nākotnē ir viens no svarīgākajiem uzdevumiem. Saimnieciski DV ASV zemes valde ir labā stāvoklī, tāpat arī visas apvienības. Aprūpes līdzekļos, domājot par „melnajām dienām nākotnē", ir uzkrāti ap 80.000 dol., bet iepriekšējā gadā ieņemti 37.000 dol. un izdoti 22.000 dol. Jaunatnes darba atbalstam izdoti 19.500 dol., bet Garezerā ieguldīti, ieskaitot apvienību līdzekļus, ap 20.000 dol. Zemes valdes operātīvie līdzekļi sastādās no 9100 dol. biedru naudu iemaksām, 8000 dol. ziedojumiem, 1800 dol. apvienību iemaksas no sarīkojumu atlikumie un 1600 dol. vienas sundas algas ziedojums DV mērķu sekmēšanai. Lielākais notikums šogad būs DV dienas ASV, ko organizē DV Milvoku apvienība.

Rosīgas un lietišķīgas debates kā par paveikto darbu, tā arī nākotnē iecerēto deva vairākus lēmumus un ieteikumus nākošai valdei, ko mēs sniegsim atsevišķā atreferējumā. Bez tam viens no delegātu sapulces uzdevumiem bija arī amatpersonu vēlēšanas, kas risinājās samērā raiti.

E. KRŪKA ARĪ TURPMĀK VADĪS DV KANADĀ

Par DV Kanadas zemes valdes priekšsēdi ievēlēja līdzšinējo E. Krūku, 21 delegātam balsojot par, 1 pret un 2 atturoties. Pēc līdzšinējās kārtības E. Krūka līdz ar to būs arī Kanadas DV loceklis organizācijas centrālā valdē.

Zemes valdē bija pārvēlami 7 valdes locekļi, no tiem 3 trīs gadu darbības posmam, 3 divu gadu un 1 vienam gadam. Balsu saņemšanas kārtībā valdē ievēlēja Dz. Melnbārdi — 23, E. Pulciņu — 22, Baibu Šmitu Kalēju — 20, T. Zandersonu — 17, K. Siliņu — 16, E. Treilonu — 15 un E. Baueru ar 15 balsīm, bet I. Krūziņš palika kandidātos. No ievēlētajiem valdes locekļiem līdzšinējā valdē nedarbojās vienīgi E. Treilons un E. Bauers. Līdzšinējā sastāvā ievēlēja arī goda tiesu — K. Benconu, V. Grāveli un E. Robežgruntnieku, bet revīzijas komisijā līdzšinējiem A. Čivzelim, V. N. Brasliņam un M. Rubenim atsakoties kandidēt, no jauna ievēlēja A. Kalviņu, A. Reinbergu un O. Kļavenieku.

Pēc E. Krūkas paziņojuma, ka līdzšinējais DV centrālās valdes priekšnieks V. Hazners paziņojis savu atteikšanos turpmākās vēlēšanās kandidēt, viņš ierosināja delegātu sapulcei šim DV organizācijas atbildīgajam amatam par kandidātu izraudzīt DV ASV zemes valdes priekšsēdi J. Utināns, kas DV organizācijas darbā kalpojis jau kopš dibināšanas un iecienīts kā labs organizātors un atbildīgs darba veicējs. Delegāti šo ierosinājumu uzņēma atzinīgi un ar visām klātesošām balsīm izraudzīja J. Utināns par kandidātu DV priekšnieka vēlēšanās, kas paredzamas šogad. J. Utināns gan piebilda, ka šo pagodinājumu viņš pieņems tikai tad, ja vēlēšanās nebūs pietiekoši daudz kandidātu, lai parādītu DV organizācijas stiprumu. Cik zināms, tad līdz šim vienīgi DVF (Anglijā) izraudzījusi savu kandidātu J. Frišvaldu, bet pārējām zemēm delegātu sapulces vēl nav notikušas.

Bez iebildumiem delegātu sapulce peņēma arī zemes valdes operātīvo budžetu 3900 dol. apmērā.

R. N.

Sekmīgākā DV nodaļa Kanadā izvērtēšanas komisijas rezultātā, kā to delegātu sapulcē paziņoja šīs komisijas priekšsēdis A. Kvēps, 1971. gadā bijusi DV Toronto nodaļa. Augšējā attēlā ceļojošo balvu nodaļas valdes priekšsēdim I. Zamlovskim (pa labi) pasniedz DV KV priekšsēdis E. Krūka. Gadu iepriekš to glabāja DV Manitobas nodaļa. Foto: J. Liģers

Ernests Blanks aizsaules ceļos

No Spānijas ar lielu novēlošanos pienākusi sēru vēsts, ka Palmā, Majorkas salā, jau 31. janvārī mūžībā aizgājis Latvijas neatkarības laika ievērojamais žurnālists Ernests Blanks, šāszemes gaitas izbeigdams 77 gadu vecumā. Aizgājējs bija dzimis 1894. gada 13. septembrī, studējis Šaņavska universitātē Maskavā, bet visu sava mūža laiku darbojās latviešu avīzniecībā. Viņš rūpīgi vāca arī materiālus par tautas atmodas laiku un 1927. gadā izdeva grāmatu „Latviešu tautas atmoda". Sarakstījis arī citus darbus par Latvijas valsts pirmajiem gadiem un laiku pirms tam. Latvijā darbojās vairākos laikrakstos, bet 1944. gadā devās līdzi bēgļu vilnim uz Vāciju. Arī svešumā Ernests Blanks nenogurstoši deva rakstus vairākiem latviešu laikrakstiem līdz pat sava mūža pēdējām dienām, nešaubīgi aizstāvot stingru nacionālu līniju. Ernests Blanks bija arī tas, kas ierosināja izsludināt 1972. gadu par Latviešu preses gadu. Zīmīgi, ka tieši šajā gadā viņam bija jāšķiras no latviešu preses saimes.

Meklēju Imantu Āķi,

1952. g. dzīvojis Port Arturā, Ont. Rakstīt R. Zāle, 60 Wakelin Terrace, St. Catharines, Ont.

Daugavas vanadžu Kanadā 20. salidojuma vadība. Visas vanadžu kopu priekšnieces sveica ar rozes ziedu. Uzņēmumā pie galda no kreisās Kanadas vanadžu priekšniece Monika Jonāne un ASV vanadžu priekšniece Anna Tīdemane. Aizmugurē no kreisās: I. Slempere (Milvoki, ASV), N. Pulciņa (Hamiltona), A. Štrausa (Bafalo, ASV), V. Simsone (Kičenera), N. Krēsliņa (Ročestra, ASV), A. Krūmiņa (Suzenmarija), A. Magone (Toronto), I. Bērziņa (Londona), E. Šteina (Hamiltona), M. Vītola (Sv. Katrīnas), A. Celma (Niagara) un E. Berķe (Ošava). Foto: J. Liģers

Uldis Grava vairs nekandidēs

ALAs VALDES SĒDE ŅUJORKĀ

Amerikas latviešu apvienības 1. marta valdes sēdes nobeigumā Longailendā, Ņujorkā, Uldis Grava paziņoja, ka viņš izšķiries vairs nekandidēt nākamajā ALAs kongresā Klīvlendā uz ALAs priekšsēža amatu. Pēc tam nekādas debates nebija un, vērojot šo apstākli, likās, ka nevienu tas nepārsteidza. Jau decembrī U. Grava savā vēstulē valdes locekļiem norādīja, ka viņš nedomā uz šo amatu kandidēt. Pēc tam bija mēģinājumi priekšsēdi pierunāt vēl vienu gadu kandidēt, bet tam nebija sekmju. Pārsteigums tas nav arī laikraksta Latvija Amerikā lasītājiem, jo jau janvārī mūsu Ņujorkas redakcija ziņoja, ka gaidāma šāda iespēja. Tāpat to ziņoja latviešu laikraksti Eiropā.

Savā paziņojumā ALAs priekšsēdis U. Grava norādīja, ka uzņemoties savus pienākumus pirms diviem gadiem, viņš jau toreiz minējis, ka ideālākais laiks šim amatam ir 2 vai 3 gadi. Pēc tam vajadzīga maiņa, lai ALAs darbu varētu kāpināt. Viņa paredzētā darba programma esot paveikta, pašreizējā valdē esot daudz personu, kas varētu šo amatu uzņemties, un tāpēc viņš izšķīries vairs nekandidēt.

Sēdē paziņoja, ka šīs vasaras ALAs stipendija piešķirta Gatim Mastiņam no Longailendas, kas kopā ar uzturēšanās izdevumiem Vašingtonā par trim mēnešiem ir 1300 dolaru.

Pasaules brīvo latviešu apvienība iecerējusi dibināt informācijas nodaļu Stokholmā, Zviedrijā. Latviešu nacionālā fonda padome Zviedrijā tomēr vienprātīgi atzinusi, ka šāda informācijas biroja dibināšana Zviedrijā neattaisnotos, jo nozīmējot spēku un materiālo līdzekļu izšķiešanu. Tādos apstākļos padome pilnvarojusi valdi lemt par turpmāko līdzdarbību Eiropas centrā, neizslēdzot izstāšanos no tā. ALAs valde jaunajam informācijas centram Stokholmā apstiprināja savu iemaksas daļu, apmēram 1300 dolaru, jo šā centra darbinieks pirmajā gadā nesaņems zviedru valdības atbalstu. Tas solīts nākamo gadu.

Sēdē pārrunāja arī gaidāmo Eiropas drošības konferenci un iesniedzamo latviešu memorandu. Liekas, ka to sastādīs lietpratēji Lēbers un Meisners Vācijā. Latviešu profesors Zīle pārcēlies uz Dienvidameriku un pašreiz tam nav iespējams piedalīties šāda dokumenta sastādīšanā. Aizkavēti ir arī Šveicē dzīvojošie advokāti.

BPLA valdes sēde paredzēta šī gada novembrī ASV, vieta un laiks vēl nav noteikts. Pēc tam šīs sēdes dalībnieki varētu piedalīties 18. novembŗa sarīkojumos kā runātāji.

V. Skultāns ziņojis, ka iespējama Madrides raidītāja jaudas palielināšana, varbūt maijā. Ja tas notiktu, ALA savu nostāju varētu mainīt un piešķirtu atkal līdzekļus.

Baltiešu informācijas sanāksme notiks 15. un 16. aprīlī Vašingtonā, kur piedalīsies amerikāņu un baltiešu runātāji. Viens no runātājiem būs amerikānis Dr. Krēmers, kas izprot Baltijas valstu likteni. Pēc referāta jautājumi un debates. U. Grava vēl ziņoja, kā 17 Latvijas komūnistu memorands nokļuvis ALAs rīcībā. Tomēr nav zināms, kā tas nokļuvis brīvajā pasaulē. Dokumentu pirmais saņēmis B. Kalniņš Zviedrijā. Vēlāk tā saturs parādījies zviedru laikrakstos, par ko dabūjis zināt „Radio Liberty" pārstāvis Maksis Strēlis. Tas devies uz Stokholmu un aizvedis manuskriptu ar krievu valodas tekstu uz Parīzi, bet pēc tam to noraidījis „Radio Liberty". ALA no šī raidītāja dabūjusi krievu versiju, kas nodots latviešu presei publicēšanai. Pēc tam latviešu komūnistu protests pārtulkots latviski. Sekojusi manuskripta tulkošana no latviešu angļu valodā, ko veikušas 20 personas. Pēc tam raksts parādījies visas pasaules preses izdevumos. Nesen to komentējuši „Cīņa" un „Padomju jaunatne". Izbrīnu radījis tikai apstāklis, ka dokuments lielu laika sprīdi atradies kāda latvieša rokās, bet ALAi tas bija iegūstams no amerikāņu avotiem mēnesi vēlāk.

ALAs kongress notiks no 12. — 14. maijam Klīvlendā, pie kam pirmā un pēdējā dienā tas risināsies viesnīcā, bet sestdien Apvienotās draudzes namā. Reģistrācijas maksa 20 dol. par delegātu. Darba sekā uzrunas, ziņojumi, pārrunas, ieteikumi, darba komisiju sēdes, jaunas valdes vēlēšanas. Pagājušā kongresā bijis ieteikums organizācijām reizi gadā rīkot sarīkojumu, kuŗa atlikumu nodot ALAi. Tāds sarīkojums 19. februārī noticis Grand Rapidos un ALA saņēmusi čeku par 200 dol.

Ņujorkas draudze paredzējusi būvēt savā īpašumā Katskilos veco ļaužu vasaras atpūtas mītnes. Šim nolūkam tā no „Celsmes" summām lūgusi piešķirt 12.000 dolaru. Bezpeļņas sociālās labdarības biedrība „Celsme" paziņojusi, ka tuvākā laikā nespēj īstenot iecerēto veco ļaužu namu. „Celsmei" jau iekrāts ap 36.000 dolaru.

V. Spārniņa ziņoja, ka uz ALAs aptauju par darbības iespējamo pārveidošanu atbildējušas 60 organizācijas, lielākā daļa no ASV vidienes, mazāk no austrumu un rietumu piekrastes. Ap 95% vēlas, lai ALA arī turpmāk paliktu organizāciju apvienība. Tomēr ap 90% vēlētos, lai ALAs valdi ievēlētu uz 2 gadiem, jo viena gada laikā nav iespējams īstenot lielākus projektus. Katru gadu varētu pārvēlēt pusi valdes locekļu. Pārrunājot šo jautājumu, valde atzina, ka ALAs valdes locekļu ievēlēšana uz vairākiem gadiem nebūtu ieteicama.

Dažām organizācijām ir tiesība sūtīt vairākus delegātus. Vienam delegātam varētu piešķirt visu šīs organizācijas iespējamo delegātu balstiesības. Arī tas valdei nelikās pieņemams.

Valde pārrunāja iespējas ierobežot valdes locekļiem kandidēt vairāk nekā 5 gadus pēc kārtas, ko pieņēma. Tāpat valde pieņēma ierosinājumu, ka maināms delegātu skaits lielākām organizācijām un par katriem 75 biedriem vajadzētu sūtīt vienu delegātu. Katrā kongresā tādā kārtā būtu apmēram 10 delegātu vairāk. Minimums paliktu līdzšinējās 25 izpirktās ALAs biedru kartes. Visas šīs pārgrozības paredzēts apspriest kongresā.

Pārrunas izraisīja revīzijas komisijas locekļa A. Vatvara ieteikums valdei revidēt 11. decembŗa sēdes lēmumu un iekasēt no dziesmu svētku biļetes 25 centi par labu latviskās audzināšanas mērķiem. Pārrunās noskaidrojās, ka ALA nevarētu ieteikt kādai citai organizācijai, kā rīkot sarīkojumus vai iekasēt maksas. Otrs viņa ieteikums bija samazināt administrātīvos izdevumus par 25%, izdarot dažādus darbības ierobežojumus, kam valde nepiekrita.

Kultūras fonds uzsācis savu ziedojumu vākšanas akciju, kas jau devusi 2000 dolaru. B. Albats ziņoja, ka saņēmis no Minsteres latviešu ģimnazijas Vācijā rakstu, ka tur samazinās skolnieku skaits un līdzekļi. Andrupa ceļojums pa Austrāliju un ASV pagājušo vasaru izmaksājis par 600 dolaru vairāk nekā bijis paredzēts. Izrūkuma segšanai ALA piemaksās 100 dolaru no saviem līdzekļiem.

Paredzams, ka ALAi drīz varētu būt jauns miteklis, jo kopējās sarunās ar Vašingtonas latviešu draudzi panākta vienošanās par telpām jaunbūvējamā šīs draudzes īpašumā. ALAi vajadzīga 15.000 dolaru iemaksa, ko aizņemsies no Ņujorkas latviešu bankas. Tā būtu iepriekšējās īres naudas iemaksa.

Valde apstiprināja K. Baltiņu par vasaras vidusskolaş sekcijas vadītāju, Ē. Avotu par skolotāju sagatavošanas sekcijas vadītāju un V. Nollendorfu par literātūras sekcijas locekli. Nopelnu stipendijas pārbaude ASV latviešu pamatskolu 8. klasei un visām vidusskolas klasēm notiks 29. aprīlī. Iznākušas 4 jaunas mācību grāmatas: (lasāmgrāmatas 2., 3. un 6. klasei un chrestomatija vidusskolām).

Filmu nozares vadītājs E. Lapenieks sagādājis līdzstrādniekus ASV, Kanadā, Brazilijā, Austrālijā, Anglijā, Dānijā, Vācijā un Zviedrijā. Šinīs zemēs uzņemtās filmas par latviešu dzīvi pārsūtīs uz ASV, kur izveidos kopēju filmu.

Valdes sēde pabeidzās ar semināru par latviešu sabiedrisko problēmu risināšanu, piedaloties 33 dalībniekiem.

Vk.

DV Kanadas nodaļu delegāti delegātu sapulces laikā Toronto, no kreisās: J. Bērziņš (Londona), G. Brikmanis (Londona), E. Jēkabsons (Otava), J. Ronis (Bramptona) un A. Dicmanis (Britu Kolumbija). Foto: J. Liģers

Ierunās filmā vēl vienu romānu

DV KANADAS VALDES SĒDE TORONTO

DV Kanadas valdes sēdi 10. martā DV namā Toronto atklāja un vadīja valdes priekšsēdis E. Krūka. Kulturas daļas vadītājs ziņoja, ka neredzīgiem Vācijā nosūtīts skaņu lentē ieskaņotais Silvijas Ābeles romāns „Dauga ā iet ledus", ko ierunājis Ziedonis Upīte. Valde viņam izteica pateicību. Arī šogad skaņu lentē paredz ierunāt kādu populāru romānu neredzīgajiem. Saņemtas divas filmas — „Eiropas traģēdija" un „Rīga". DV nodaļas, kas vēlas šīs filmas izrādīt, tās var pieprasīt kultūras daļas vadītājam J. Gailītim. Filmas ir 16 mm, melnbaltā tehnikā. Valde pieņēma jauna budžeta projektu, sabalansētu uz 3.900 dol.

Vanadžu priekšniece M. Jonāne ziņoja, ka koplidojums uz dziesmu svētkiem Vankuverā tiek izkārtots ne tikai šo svētku ietvaros, bet arī DV Britu Kolumbijas nodaļas 20 gadu jubilejas un Vanagu dienu apmeklēšanai Vankuverā. Jaunas vanadžu priekšnieces tagad ir Toronto (A. Magone), Hamiltonā (E Šteina) un Sadberijā (T. Neimane). Valde izteica pateicību iepriekšējām vanadžu priekšniecēm — R. Zamlovskai, N. Pulciņai un A. Janitenai par veikto darbu.

Jaunatnes daļas vadītāja Baiba Šmita-Kalēja ziņoja, ka jaunatnes referenti vēl izraudzīti Toronto, Montrealas, Manitobas, Druvas un Suzenmarijas DV nodaļās. Jaunatnes referentus jau paziņojušas 10 nodaļas. DV Halifaksas kopa, Bramptonas un Albertas nodaļas paziņojušas, ka viņām nav jauniešu, kādēļ nav arī izraudzīti referenti. ASV vanadžu priekšniece A. Tidemane aicinājusi jaunatnes daļas vadītāju piedalīties ASV vanadžu 18. salidojumā 22. un 23. aprīlī Ņudžersijā, lai informētu par jaunvanagu kopām un jaunatnes darbību DV organizācijā.

Nacionālā fonda priekšnieks Andrejs Eglītis Zviedrijā izteicis pateicību par sadarbību Fonda darbības sekmēšanai. Atbalsta summas lielumu atstāja DV delegātu sapulces izlemšanai. Valde ar gandarījumu pieņēma zināšanai, ka DV priekšnieka V. Haznera veselības stāvoklis uzlabojies un viņš slimnīcu atstājis, veselojoties savā mājā. Mičige-

(Turpinājums 19. lp.)

MILVOKI

◍ DV namā Milvokos vanadžu kopas gada sapulci 20. februārī vadīja M. Skraučeva, protokolējot Kr. Šmitei. Piedalījās 24 vanadzes. Darbības pārskatu sniedza kopas priekšniece M. Cukura. Vanadžu skaits aizvadītajā gadā pieaudzis par 6, kopējais skaits 73. Rīkotas izlozes sarīkojumos, apmeklētas slimās un vientuļās kopas dalībnieces. Tāpat goda dienās apmeklētas un sveiktas jubilāres. Latviešu tautības karavīri ASV bruņotajos spēkos apsveikti 18. novembrī un Ziemsvētkos, pasniedzot veltes. Kopa, iespēju robežās, atbalstījusi jaunatni; sniegts materiāls atbalsts latviskās izglītības turpināšanai Rietumičigenas universitātes latviešu valodas kursos un Garezera vidusskolā. Vanadze L. Pētersone vada DV tautas deju grupu Metieniņš, I. Puķīte ir gaidu vienības priekšniece, Z. Vilciņa vada rotaļas un Ilze Rūķe meiteņu kvintetu Villaine. Darbojas vanadžu sekstets M. Valteres vadībā, kura kārto arī priekšnesumus kopas sarīkojumos. Līdzekļus galvenokārt dod kopas rudens balle, izlozes, lietotu mantu tirdziņš, kā arī labvēļu un pašu kopas dalībnieču ziedojumi. Kases pārskatu deva Z. Vilciņa. DV apvienības priekšsēdis V. Aparjods cildināja kopas vadību un vanadžu rosmi. Par kopas priekšnieci ar aklamāciju izraudzīja līdzšinējo M. Cukuru. Valdes sastāvā ir: L. Peniķe, Kr. Šmite, Z. Vilciņa, M. Valtere, M. Skraučeva, T. Austere, M. Vilcāne un L. Gulbe. Plašākas debates izraisīja pašreiz visās latviešu kolonijās aktuālais jautājums par jaunatnes paturēšanu latviskā vidē un ieinteresēšanu sabiedriskam darbam. Debatēs piedalījās Z. Vilciņa, D. Rasela, L. Peniķe, M. Valtere, I. Slempere, A. Madigane u.c.

◍ Milvoku vidējās paaudzes sabiedriskais darbinieks Viktors Zaļītis 23. februārī atskatījās uz 50 mūža gadiem. Vakaru ievadot, K. Pujāts teica lūgšanas vārdus. Pie vakariņu galda jubilāru sveica Milvoku DV apvienības priekšnieks V. Aparjods, pateikdamies par nepārtraukto 15 gadu darbošanos apvienības valdē un DV vīru korī. No skautu vienības savu biedru veicinātāju sveica skautu novada priekšnieks A. Mundeciems. DV šaušanas kopas sveicienus teica A. Krauklis. DV valdes darba ilggadējais līdzgaitnieks E. Peniķis attēloja kopīgās gaitas sabiedriskā darbā. No Sv. Jāņa draudzes labākos novēlējumus izteica draudzes priekšnieks J. Grusnsbergs, jo jubilārs ilgus gadus darbojās arī draudzes padomē.

◍ DV gadskārtējo karnevālu „Džungļu paradīze" 19. februārī Latviešu namā šogad izkārtoja apvienības jaunā paaudze Ilzes Rūķes vadībā un dekorātīvā izdomā. Masku skaits bija ap 20. Nobalsošanā 1. godalgu — tautisku vāzi, saņēma „Afrikas burvju dakteris" (Ilze Slempere), otru — modinātāju pulksteni, „Simtgadīgais vecītis" (Haralds Cukurs). Komisijas piešķirto 1. balvu — svečturi, saņēma „Trīs zvēriņi" (Daiga Dūne, Māra Lauzuma un Zaiga Brenķe), bet otru — trauku „Svešzemes putns" (Millija Valtere). pn.

REDAKCIJAI PIESŪTĪTI IZDEVUMI

Kristīgā Balss, 1./2. n-rs, Amerikas latviešu baptistu apvienības mēnešraksts, redaktors R. Ekšteins, 16 lp.

Technikas apskats, 63. n-rs, Latviešu inženieru apvienības ārzemēs izdevums. Vāku un titullapu zīmējis Artūrs Langmanis, galvenais redaktors A. Spurmanis, 28 lp.

Mazputniņš, 158. n-rs, februāra izdevums, Literārās biedrības Ceļinieks izdevums, vāku zīmējusi Silvija Šteinere, redaktori Laimonis un Līga Streips, 34 lp.

ARNIS AKMENTIŅŠ

Godaviri, čūsku mednieki un blēži

(1. turpinājums)

Ceļotāju sabiedrība ļoti raiba. Blakus kabīnē — vācu kolonists, kam zemes iekšienē pieder vīna kalni un bišu dravas. Jauneklis, kas šo „seņoru" pavada, ir viņas radinieks, pavisam zaļš „gringo". Nesen šķērsojis okeanu, un tādēļ arī neprot gandrīz neviena vārda spāniski. Uz komandtilta ar kapteini tērzē elegants angļu džentlmenis. Viņš līdzi ved pāris duču strādnieku savām Čako tanini fabrikām. Tie iemitināti šaurajā kravas telpā zem apakšējā klāja, kā siļķes mucā — puskrēslā, kur ož pelējums un saskābis alus. Skan jautras valodas. Mūzikants veikliem pirkstiem strinkšķina ģitaru. Nedaudz italiešu, varbūt ierēdņi vai tirgotāji, sit kārtis un skaļi strīdas. Pārējie pieder ļaužu šķirai, ko latviski sauc par govju ganiem, Amerikā — par kovbojiem, Argentīnā — „gaučo" un šeit — „tropero".

Vakarā nav krēslas. Noslēpumainais mūžamežš, šķiet, aprij dienu. No upes kā migla izkāpj nakts. Kaut kur tālumā kliedz mērkaķi. Debesīs zaigo Dienvidu Krusts. Nikni sīkdami lido moskiti. Dzēlienu vietas ilgi sūrst un niez. Iededzinām spirāles. Tās — no zaļām, samaltām augu lapām pagatavoti dūmekļi, gruzd lēni, kā bērzu degūts, un izplata kabīnē tikko samanāmu rūgtenu smaržu, ka aizbaida odus.

Rīts aust dzestrs.

Paragvajieši pleciem pārklājuši vilnas „ponču" un sūc „mati". Tā sena iezemiešu tradicija. Mazā traukā, kuŗam bumbieŗa veids un kas pagatavots no kāda neliela, ķirbim līdzīga augļa kaltētas kokainas mizas, saberž zaļo tēju — „Yerbu". Virsū uzlej krietnu lāsi verdoša ūdens. Rodas tumši zaļš rūgtens šķidrums. Tajā iemērc dažus sprīžus garu, gravējumiem rotātu sudraba cauruli — „bombiļļu", kuŗas apakšējā galā apaļa, sīkiem caurumiņiem klāta galviņa un augšējā — zelta iemute. Vienu un to pašu „bombiļļu", kas ceļo no rokas rokā, lieto visa ģimene, tāpat paziņas un draugi, ja tiem dzērienu piedāvā. Katra pienākums pirms tālāk došanas „mates" trauciņu izzīst sausu. Ūdeni aizvien piepilda no jauna un reizi pa reizei apmaina arī „yerbu". Pirmie vienmēr dzeŗ vīri, tad sievas un bērni. Pret dienas vidu, kad karsta saules tveice, ūdeni atdzesē ar pāris ledus gabaliņiem. Tad dzēriens patīkami spirdzinošs un saucas „terere".

Dziedoši ieskanas kuģa zvans. Enkura ķēde žvadzēdama nogrimst dzelmē. Virs stāvas smilšu kraujas redzami pelēki niedru jumti un augstas balķu kaudzes. Krastmalā sievas, platām salmenīcām galvā, pīpē garus, melnus cigārus un upes straumē mazgā veļu. Bars pusaudžu skaļi kliegdami apstāj atbraucējus un palīdz izkraut saiņus.

Puerto Rosario ir liels ciems ar pasta nodaļu, policiju, dažām modernā stilā celtām mājām, veikaliem un daudziem „rančo"—īpatnējām iezemiešu mītnēm. Smilšainā ielā, gausi gremodami, stāv pelēki cebū vērši. Viss putekļiem klāts, jo ilgi nav lijis. Zeme izkaltusi un šķērsota dziļām plaisām.

Asunsionā zinātāji saka, ka starp Rosario un Santany, kādu jezuītu klosteri, pastāv kārtēja autobusu satiksme. Un patiesi — drīz vien atrodam auto riepu pēdas. Tām sekodami, palmu stumbru nojumē ieraugām kādu it kā no auto kapsētas izvilktu ķerru. Skaļi plaukšķinām rokām. Tāds te paradums, ja kāds svešinieks vēlas ienākt pagalmā.

Paraiso (paradīzes) koku ēnā pie akas galvu pacel samiegojies šoferis.

„Ba išepā!" (kā tev klājas) viņu sveicina Ludvigs gvaranī valodā.

„Ipunā!" (labi) vīrs atbild. „Ja seņori vēlas nosnaust dienvidus „siestu", tad mana „katre" (gulta) viņu rīcībā."

„Paldies! Tūkstots miljonu paldies! Gribam braukt uz „Santany".

„Taisni tādēļ der atpūsties. Ceļš tāls. Divdesmit legvas." (legua — 5 km)

„Labi! Tad mēs ejam peldēties!"

„Tikai uzmanīgi, seņor! Upē ūdens zems un daudz piraņu." (Plēsīgās zivis).

Mugursomas un divstobreni atstājam vismīlīgā paragvajieša glabāšanā. Upes malā, kad sākam izģērbties, mūs apstāj skrandaini knauķi un kaut ko stāsta.

„Nentendey!" (nesaprotu), saka Ludvigs un raida tos projām.

„Jacaré, senor! Jacaré!" mazie neatlaižas un nemitīgi rokām rāda uz smilšu sēkļa pusi, aiz šauras attekas.

Kā varena ozola sieksta tur smiltīs guļ krokodīls.

„Kas par varenu medījumu!" priecājas Ludvigs. Elegantākā kurpju āda tādam reptīlim! Paliec te un uzmani, ka kāds neizbaida. Es tūliņ nākšu ar bisi."

Lieliem lēcieniem viņš aizskrien, ko kājas nes. Arī zēni pazūd.

Nezvēram milzu apmēri. Varbūt divi metri garš rumpis. Aste robaina un viegli saliekta. Zobainā rīkle atvērta. Guļ. Saule svilina. Gaiss kā pirtī vai krāsnī. Mums varena laime. Neesam vēl īsti džungļos spēruši kāju, bet medījums jau gaida. Kad atgriezīsimies Asunsionā, draugi nevarēs teikt, ka esam tikai tādi vēja zaķi un puskoka lēcēji.

Mani pārņem uztraukums. Apsēžos smiltīs. Nedrīkstu lieki kustēties. Kas zina, cik tādam neomam stipri nervi! Varbūt vēl sabīstas un ierāpjas dzelmē...

Aizmugurē ātri, klusi soļi. Ak, posts! . . Nācējs nav Ludvigs. Sīks, brūns vīrelis, baltām diega biksēm, lobj lejup no krasta. Smaga boze pār plecu. Basas kājas. Pārbrien seklo atteiku. Gaita kā kaķim. Vienā lēcienā ir blakus krokodīlam. Bams! Zibenīgs sitiens pa skaustu. Nezvērs saslejas. Aste nikni kuļ smiltis.

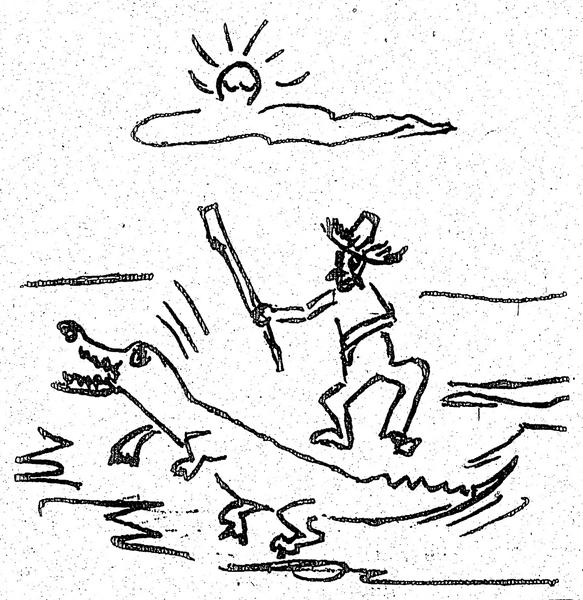

Aizelsies un nosvīdis atskrien Ludvigs. Par vēlu! „Jakarē" vairs nekustas.

„Karamba! Kāda neraža!" sūdzas Ludvigs. „Kur tāds kvēpainis te gadījies? Laikam puikas sataurējuši."

„Nelīdz gausties. Iesim labāk parunāt — varbūt pārdod ādu."

„Laba ideja!"

„Ba išepā, senior!" sveicinām veiksmīgo mednieku. „Cik maksā „Jakarē" bruņu krekls?"

„Ipunā! Divpadsmit litri caņas nebūtu par daudz."

Pakaulējamies. Beigās darījums noslēgts. Par deviņiem litriem stiprā cukurniedru šņabja medījums pieder mums. Paragvajietis piedevām vēl apsolās krokodīli nodīrāt un ādu iesālīt.

(Turpinājums sekos)

TORONTO ZIŅAS

● TLB sestdienas skolā Lieldienu brīvdienas sāksies 25. martā, bet mācības atjaunos 8. aprīlī. Skola turpina Annas Brigaderes bērnu lugas „Lolitas brīnumputns" iestudēšanu, kuras pirmizrāde būs 16. aprīlī plkst. 5 pēc pusd. Sv. Andreja baznīcas zālē. Izrādi sagatavo skolas 6. klases audzēkņi, kostīmu un dekorāciju gatavošanu ar līdzekļiem atbalstot bērnu vecākiem.

● Sv. Jāņa draudzes dāmu komitejas rīkotā draudzes pēcpusdiena baznīcas sanāksmju telpās 12. martā bija pulcinājusi ap 100 apmeklētāju, kas noklausījās archibīskapa A. Lūša referātu: „Baznīca un latviešu tautas likteņgaitas." Dāmu komiteja bija klājusi kafijas galdu.

● Saulaines vasaras nometnes galvenais vadītājs šovasar būs māc. J. Mednis, jaunatnes nodarbību vadītājs Sanfrancisko draudzē, Kalifornijā. Nometnes zēnu grupu vadīs Arnis Pukītis, Andris Černavskis, Arvids Ozoliņš, Guntars Tannis un Arvids Sīlis, bet meiteņu — Inese Černavska, Sandra Brunīnieka, Gunta Lauge, Daina Brumele un Daina Siliņa. Mazo bērnu nometni vadīs Ženija Sīle ar Rutu Sīli. Nometnes ārsts būs Dr. A. Steinbachs, medicīnas māsa — M. Zustere. Saulaines saimnieces pienākumus veiks Erika Šteinbacha. ar palīdzi Hertu Asari.

● Sv. Jāņa draudzē 6. martā mirusi tās vecākā locekle Emīlija Beitiņa, beidzot šās zemes gaitas 96 gadu vecumā. Nelaiķi pēdējā gaitā 9. martā uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja archibīskaps A. Lūsis. Aizgājēja pārdzīvojusi divus savus dēlus, no kuriem Beinholds Beitiņš miris 1969. gadā Toronto. Viņa atstāj vēl meitu Latvijā un otru meitu Parīzē, Francijā, kas bija ieradusies uz mates bērēm Toronto, kur paliek arī vedekla, bet ASV — mazmeita Dr. Inese Beitiņa.

● Māc. Ā. Čops 15. martā uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja 10. martā ar vēzi mirušo 57 g. veco Rasmu Dravnieci, dzim. Lapiņu, kuŗu guldīja blakus vīras pirms diviem gadiem ar sirdstrieku mirušajam vīram. Aizgājēja atstāj dēlu Ingemundu Toronto. 22. martā māc. Ā. Čops uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja 18. martā mirušo Idu Troici, dzim. Priednieci, kas sava mūža pēdējās dienas vadīja veco ļaužu mītnē Toronto, piedzīvodama sirmu vecumu — 93 mūža gadus. Nelaiķe bija dzimusi Dzelzavas pagastā. Viņa atstāj meitu ar znotu Vācijā, bet otru meitu ar znotu Latvijā, 6 mazbērnus un 2 mazmazbērnus. Aizgājējas viena meita jau mirusi agrāk Toronto, atstājot vīru Arvidu Kalniņu.

● Māc. Ā. Čops salaulājis Uldi Kopštālu ar Laimu Aldonu Karpas un Juri Māri Altraku ar Rutu Lapiņu.

● Ontario mākslinieku biedrības (OSA) izkārtojumā Canada Life Insurance telpās, University Ave., atvērta mākslasdarbu izstāde. Mākslinieki par savu darbu aizdošanu saņem īpašu atlīdzību. Apdrošināšanas sabiedrība sedz arī eksponātu transportizdevumus un apdrošināšanu. Izstādē ar divām bronzas figūrām piedalās arī tēlnieks Augusts Kopmanis. Viņš ar trim darbiem kokā piedalās arī Kanadas tēlnieku biedrības (SSC) ceļojošā izstādē Hamiltonā, kuŗu atklāja 16. martā turienes mākslas galerijā. Bez tam vēl A. Kopmanis ar piecām medaļām piedalās Toronto Penell galerijas īpašā medaļu skatē, 13 Haselton Ave.

● Latviešu nama dāmu komitejas gadskārtējā jaunatnes mūzikas pēcpusdiena 9. aprīlī plkst. 5 pēc pusd. Latviešu namā. Jau pieteikti vairāk nekā 10 jauno mūziķu.

● Latvisko paražu kopēju Burtnieki Lieldienu daudzinājums 26. martā plkst. 4 pēc pusd. DV namā. Tiem, kuŗi nevēlēsies ņemt līdzi groziņus, siltas pusdienas būs dabūjama par 2,50 dol.

● Toronto latviešu kreditsabiedrības bilance uz 1. martu sasniegusi 3.551.400,63 dol. Budžeta gada 11 mēnešos pelnīts 35.886,41 dol. Februāŗa mēneša peļņa 4.115,95 dol. Biedru skaits sasniedzis 2494, no tiem 121 organizācijas.

● Kanadas pasts 31. martā (Lielā piektdienā) adresātiem sūtījumus nepiegādās, būs slēgti arī pasta kantoŗi. Otrās Lieldienās, 3. aprīlī, pasta pakalpojumi būs kā parastajās darbdienās.

● Sv. Jāņa draudzes jauniešu saiets 19. martā baznīcas sarīkojumu telpās bija pulcinājis 30 jauniešu. Ilze Epnere demonstrēja pilsētas bibliotēkas aizdoto filmu „Nobody wave good-bye", par kāda jaunieša noklīšanu no dzīves ceļa. Pēc tam par izrādīto filmu bija diskusijas, kuŗas vadīja Sandra Kurse. Paši jaunieši bija klājuši kafijas galdu.

● Pūpolsvētdienā, 26. martā, tūlīt pēc rīta dievkalpojuma plkst. 11 Sv. Jāņa draudzes svētdienas skolas audzēkņi baznīcas sarīkojumu telpās rīko Lieldienu uzvedumu — Augšāmcelšanās. Vēlāk ieradīsies arī Lieldienu zaķi apdāvināt bērnus.

● Gleznotājas Gundegas Cennes gleznu izstāde Sv. Jāņa baznīcas zālē beidzās 19. martā. Desmit dienu laikā izstādi apmeklējušas ap 400 personas. 19 gleznas apmeklētāji ieguvuši savā īpašumā. Māksliniece vienu gleznu dāvinājusi Sv. Jāņa baznīcai.

● Latviešu nama gadskārtējā akcionāru sapulce notiks 26. martā plkst. 4.30 pēcp. Latviešu namā. Darba kārtībā bez valdes un revīzijas komisijas ziņojumiem un vēlēšanām paredzēts iztirzāt arī nama ventilācijas problēmu. No iepriekšējā gada pārskata redzams, ka 1971. gads namam bijis sekmīgs, dodot pāri par 4,000 dolaru peļņu, bet 1972. gadam paredzot 3,800 dol. atlikumu.

Latviešu nama vienība, tas ir, tie tautieši, kas savas balstiesības nav nodevuši nevienai citai organizācijai, kandidātus nama valdes vēlēšanām izraudzīs atsevišķā sanāksmē 26. martā plkst. 11 no rīta Latviešu namā.

● 9. aprīlī, pl. 12.30 Latviešu namā TLB pilnsapulce.

Veidojas divi lieli sarīkojumi Sidrabenē

Kā izrietēja no ziņojumiem Sidrabenes pārvaldes 8. marta sēdē, tradicionālais Jāņu sarīkojums šogad notiks 24. jūnijā, bet lielsarīkojums — sarīkojumu talka ar citu organizāciju piedalīšanos 25., 26. un 27. augustā. Jāņu sarīkojumam jaunu brīvdabas uzvedumu sarakstījusi Biruta Senkēviča ar nosaukumu „Ja sapnī es dzimtenē nokļūtu..." un tā iestudēšanu uzņēmies režisors Hugo Miķelsons. Lielsarīkojumam augustā līdz šim pieteikušies 6 koŗi ar apmēram 200 dziedātājiem un 4 tautisko deju kopas ar 60—80 dejotājiem. Dziedātāju un dejotāju skaits tomēr paredzams lielāks, jo saņemti arī mutvārdu pieteikumi un solījumi, kas augšējos skaitļos nav ietilpināti. Rakstnieku cēlienu Latviešu preses biedrības Kanadas kopas uzdevumā noorganizēt un vadīt uzņēmies Dr. Pāvils Vasariņš, bet Latviešu sporta apvienība Kanadā rūpēsies par paredzētajām sporta nodarbībām un spēlēm.

Līdz šim vēl nav izdevies noorganizēt brīvdabas teātŗa izrādi. Daugavas Vanagu teātris Kanadā no šādas izrādes iestudēšanas atteicies, bet sarunas turpinās ar atsevišķiem režisoriem un pāris citām drāmatiskām kopām ārpus Kanadas. Tāpat sarunas turpinās ar lektoriem un paneļdiskusiju dalībniekiem. Drīzumā paredzēta visu bijušo un tagadējo Sidrabenes bērnu nometnes komandantu un vadītāju sanāksme, pieteikušos koŗu diriģentu apspriede un citas informātīvā rakstura pārrunas ar varbūtējiem atsevišķo sarīkojumu vadītājiem. Vienu no abiem lielsarīkojuma nakts ugunskuriem iecerēts izveidot par bijušo nometņotāju sasaukšanās ugunskuru, bet vēl neizplānotiem nodomiem ierosināts sapulcināt Sidrabenē arī visas iepriekšējo gadu skaistuma karalienes.

Sidrabenes pārvalde šajā gadā darbosies 13 cilvēku sastāvā, agrāko 14 vietā, jo draudzes padomes ieceltais J. Ozoliņš amatu šogad vairs nav uzņēmies. Konstruēšanās sēdē pārvalde pienākumus sadalīja šādi: pārvaldes priekšnieks P. Plīsis, priekšnieka vietnieks un kārtības dienesta vadītājs A. Kalniņš, viņa palīgs B. Upāns, pārvaldes sekretārs O. Liepa, kasieris J. Kauliņš ar tiesībām izraudzīt sev palīgu, ja tāds nepieciešams, būvju un ierīču pārzinis A. Jākobsons, mašīnu pārzinis V. Gulbis, peldētavas pārzinātāji P. Plīsis un M. Blūms, koku sastrādāšanas darbu vadītājs K. Zariņš un G. Lūris, sarīkojumu lietu kārtotājs O. Liepa (programmēšana), B. Upāns (administrācja) un P. Plīsis (saimnieciskie jautājumi), izbūves plānotājs A. Rāviņš. Pārvaldē pēc tās darbības noteikumiem vēl ieiet draudzes priekšnieks R. Roze un māc. Ā. Čops. O. L.

Pa Rīgas ielām

Mākslinieku vienības Latvis rīkotā filmu un diapozitīvu izrādē Latviešu namā Toronto apmeklētāji ar lielu interesi sekoja Čikagas Piecīšu dalībnieka un Pitsburgas universtātes mācības spēka Ģirta Puriņa demonstrējumiem par tematu: „Rīgas ielās un apkārtnē — tās māksla un mākslinieki".

Šo projektu īstenot Ģirts Puriņš varēja pēc tam, kad Pitsburgas universitāte viņam bija piešķīrusi stipendiju viena mēneša Rīgas apmeklējumam. Šajā laikā Puriņš daudz laika pavadījis Rīgas Mākslas mūzejā, Mākslas akadēmijā, saticis daudzus māksliniekus viņu pašu studijās, darbnīcās, daudz no redzētā fotografējis un filmējis.

Pa archīviem rakņājoties Puriņam bijuši pieejami pat tādi šedevri kā vecmeistara Ādama Alkšņa plašie zīmējumu, akvareļu cikli, gleznotāja Valtera, vecmeistaru Hūna, Federa un grafiķa Zariņa darbi.

Noskatoties demonstrējumus, varēja nepārprotami konstatēt, ka krāsu slīdītes ir daudz tuvākas oriģinālam nekā reprodukcijas grāmatās vai žurnālos: to atzina arī pats Puriņš, kommentējot Vilhelma Purvīša dabas ainavas un norādot uz Rozentāla darbiem vai arī demonstrējot Matveja, Kazāka un Grosvalda gleznas. Bija interesanti redzēt dažu labu skaistu mākslinieka mājokli, darbnīcas iekšskatu, kā, piemēram, mākslinieku Ivara Ābola un Džemmas Skulmes gadījumā un tikpat tīkamas acij bija Raimonda Paula un citu mākslinieku vasarnīcas Baltezera krastā.

Kā filma, tā diapozitīvi bija ar aktuālu nokrāsu un rādīja kādus sižetus, kādā technikā un stilā darbojas Rīgas mākslinieki šodien: darbnīcās bija daudz aizsāktu darbu, liela formāta spilgrāmji gozējās pieslieti sienām, darbnīcas ņudzēja no aktivitātes, tā norādot, ka māksliniekam Rīgā šodien ir daža laba priekšrocība — ar valdības pabalstu ērta darbnīca un iespēja savus darbus pārdot privātiem kollekcionāriem, ja vien darbi ir pieprasīti.

Labu daļu no filmas aizņēma pastaigas pa Rīgas ielām, īpaši izceļot tās īpatnējās architektūras detaļas, kādas piemīt Vecrīgas ieliņām un to namu fasāžu dekorējumam. Bija redzami gan renesanses, baroka, rokoko, gan vēlāko laiku neoklasisko stilu atveidi.

Tālāk Ģirts Puriņš ar savu filmu kameru aizveda skatītājus gan Brāļu kapos, gan Rī-

(Turpinājums 14. lp.)

KANADAS ZIŅAS

KIČENERA - VATERLŪ

● Pēdējā laikā Kičeneras - Vaterlū mūzikas dzīvē rosīgi piedalījušies arī latvieši. 12. martā atzinīgas atsauksmes izpelnījās Almas Skudras-Kārkliņas vadītais Burlingtonas koŗa un solistu koncerts Kičeneras bibliotēkas zālē ar Māru Alksni pie klavierēm. Atzīmējams Voldemāra Lasmaņa vijoles koncerts Vaterlū bibliotēkas auditorijā. Izcils notikums būs Pūpolu svētdienā, 26. martā, plkst. 7 vakarā Sv. Pēteŗa ev. lut. baznīcā Kičenerā, kur tiks atskaņots pagājušā gada DV 2. globālo dienu balvas ieguvēja Jāņa Norviļa jaundarbs, kantāte angļu valodā „Es eju ar Tevi", piedaloties solistiem un korim autora (ērģeles) vadībā.

Z. Lakstīgala

SV. KATRĪNAS

● DV Sv. Katrīnu nodaļas vanadžu kopas gada sapulci 13. februārī atklāja kopas priekšniece Milda Vītola, izsakot pateicību vanadzēm par rosīgo darbu organizācijas mērķu sekmēšanā. Pie kopas darbojas drāmatiskais pulciņš un dziedātāju ansamblis Senatne diriģ. V. Rundāna vadībā. Ansamblis kuplinājis ne vien pašu sarīkojumus, bet uzstājies ar labiem panākumiem arī kanadiešu sabiedrībā. Kopa ir locekle „Rodman Hall" mākslas centrā un vietējā tautas mākslas padomē (Folks Art Council). Atzinīgs darbs veikts aprūpes laukā, par ko sapulces vadītāja Zigrīda Masīte izteica kopas valdei un visām čaklajām darba darītājām sirsnīgu pateicību. Ar visām balsīm par vanadžu kopas priekšnieci ievēlēja līdzšinējo M. Vītoli, bet kopas valdē I. Andersoni, P. Grebli, A. Vasariņu, A. Freimani, E. Konrādi, Z. Masīti, M. Zvejnieci, D. Dumpi un A. Zālamani.

P. G.

OŠAVA

● DV Ošavas nodaļas biedru gada sapulcē ievēlēta jauna valdē. Tās priekšsēdis ir līdzšinējais Fr. Berķis (275 Wentworth St., Apt. 715, Oshawa, Ont., tālr. 723-1253). Valdē vēl darbosies Gvido un Elza Lazdiņi. Revīzijas komisijā: Inta Bierne un Antonija Stāraste. Vanadžu kopu vadīs Ella Berķe ar vietnieci Martu Saulgriezi. Nodaļā pašreiz 23 biedri, no kuŗiem 12 vanadzes. Aizvadītā gadā par saistību nekārtošanu no sarakstiem izskaitīti 4 nodaļas biedri. Rīkoti gadasvētki un Pļaujas svētku sarīkojums. Valde ar vanadžu kopu izkārtojusi Mārtiņvakaru un Jaungada sagaidīšanu.

O. K.

SV. JĀŅA DRAUDZES GADA SAPULCE

Sv. Jāņa draudzes gada sapulce 19. martā Toronto pieņēma budžetu un gada pārskatu, ar kuŗiem draudzes locekļi bija iepazinušies jau iepriekš. Pārējais laiks galvenokārt bija veltīts draudzes darbinieku vēlēšanām.

Draudzes gans archibīskaps A. Lūsis cildināja līdzšinējo draudzes darbinieku rosīgo un nesavtīgo darbu un ieteica ar aklamāciju ievēlēt tos padomes locekļus, kas piekrituši viņiem uzticēto amatu turpināt.

Draudzes priekšnieks J. Koncis minēja, ka Sv. Jāņa draudzes sabiedriskās telpas it kā kļuvušas par latviešu mākslas centru Toronto, jo tajās sarīkotas vairākas gleznu izstādes un citas mākslas skates. Draudze saņēmusi ziedojumos vairāku mākslinieku darbus, tā pamazām veidojot savu gleznu galeriju, kuŗai pievienota vēl mākslinieces Gundegas Cennes glezna no viņas nule notikušās izstādes. Arī LPB Toronto kopas sanāksmes notikušas draudzes telpās.

Saulaines vasaras nometnei zināmas rūpes sagādāja nometnes galvenā vadītāja atrašana; šos pienākumus tagad uzņēmies Ziemeļkalifornijas draudzes māc. Jānis Mednis.

Ar aklamāciju draudzes padomē ievēlēja agrākos padomes locekļus priekšnieku J. Konci, A. Lucu, J. Skrastiņu, K. Radziņu, U. Pavlovski un G. Kārkliņu, bet par padomes locekļu kandidātiem G. Tanni, K. Ozoliņu, A. Dumpi, A. Kalviņu un G. Reinfeldu.

Revīzijas komisijas loceklis L. Kinstlers nolasīja revīzijas komisijas pārskatu, ko sapulce akceptēja.

Sapulci vadīja draudzes priekšnieks J. Koncis, protokolējot A. Černavskim un K. Radziņam. Sapulce pieņēma arī draudzes bāriņu fonda statūtus.

J. U.

Vilhelms Pur
dā no kreisās
manis, O. Sk

Maz

Plašu audumu,
ramikas skati 7.
lī savā namā
latviešu biedrība
piedalās Mirdz
gleznām — Snie
nis Strods, ar k
ta Grīnberga -
Puriņa, Vera Š
ga Zaļinska, He
mars Grauding
diņš. Bez tam
Indras Gubiņas,
ņas, Valža Zep
Nollendorfa la
nas pēcpusdienā
aprīļa nedēļas n
zū „mazo kultū
sotni.

Skatē pārstāv
Garezera 3. dzi
kā nodibinātās
grupas dalībnie
gan pagaidām
nosaukuma, tā
deklarācijā fo
darbības mudi
iniciātori — Il
Jānis Strods un
allaž uzsvēruši
nojot dziļa pie
jām latviešu p
cijām un sirsnī
raisīt mūsu dai
sastinguma, pi
nus, it īpaši ga
biniekus. Tā lī
binātājiem K
piedalās jauni
Runģe (gleznas
ga - Savage un
(keramika).

Izstādi iekār
Jānis Strods, u
vakarā to atklā
viešu biedrības
nis Šverns. Iz
piektdien, 7. a
līdz pl. 9 vaka
no pl. 5 līdz 9
dien, 9. aprīlī
pēcpusdienā.

Kā jau ziņo
cēlienu, kas no
dien, 9. aprīlī,

Vilhelms Purvītis viņa vadītās meistardarbnīcas 1942. g. beigušo audzēkņu vidū, pirmā rindā no kreisās: M. Krūmiņš, V. Purvītis un M. Leitlande; otrā rindā — P. Straumals, N. Kremanis, O. Skučs un Curko - Godickis.

Mazās kultūras dienas Kalamazū

Plašu audumu, gleznu un keramikas skati 7., 8. un 9. aprīlī savā namā rīko Kalamazū latviešu biedrība. Ar audumiem piedalās Mirdza Rafaele, ar gleznām — Sniedza Ruņģe, Jānis Strods, ar keramiku — Juta Grīnberga - Savage, Rūta Puriņa, Vera Šteinharde, Maiga Zaļinska, Hera Zaļinska, Ilmars Graudiņš un Juris Graudiņš. Bez tam četru autoru — Indras Gubiņas, Irmas Vīksniņas, Valža Zepa un Valtera Nollendorfa lasījumi svētdienas pēcpusdienā — piešķir šai aprīļa nedēļas nogalei Kalamazū „mazo kultūras dienu" gaisotni.

Skatē pārstāvēti galvenokārt Garezera 3. dziesmu dienu laikā nodibinātās mākslinieku grupas dalībnieki. Šai grupai gan pagaidām trūkst skanīga nosaukuma, tā nav arī īpašā deklarācijā formulējusi savas darbības mudi. Taču grupas iniciātori — Ilmars Graudiņš, Jānis Strods un Maiga Zaļinska allaž uzsvēruši, ka viņus vienojot dziļa pietāte pret senajām latviešu podniecības tradicijām un sirsnīga vēlēšanās atraisīt mūsu daiļamatniecību no sastinguma, piesaistot tai jaunus, it īpaši gados jaunus darbiniekus. Tā līdzās grupas dibinātājiem Kalamazū skatē piedalās jauni spēki: Sniedze Ruņģe (gleznas), Juta Grīnberga - Savage un Herta Zaļinska (keramika).

Izstādi iekārtos mākslinieks Jānis Strods, un 7. aprīlī pl. 7 vakarā to atklās Kalamazū latviešu biedrības priekšnieks Jānis Šverns. Izstāde atvērta: piektdien, 7. aprīlī, no pl. 6.30 līdz pl. 9 vakarā; 8. aprīlī — no pl. 5 līdz 9 vakarā un svētdien, 9. aprīlī — no pl. 1 līdz 5 pēcpusdienā.

Kā jau ziņots, četru autoru cēlienu, kas notiks turpat svētdien, 9. aprīlī, pl. 2 pēcpusdienā — sadarbībā ar Latviešu biedrību izkārtojusi Literātu un avīžnieku kopa. Indra Gubiņa lasīs dzeju, Irma Vīksniņa — prozu, Valdis Zeps — prozu, Valters Nollendorfs — fragmentu no topoša drāmatiska darba, cēlienu ievadīdams ar īsreferātu: „Vientuļais patriots Aivara Ruņģa prozā". Klausītājus ar autoriem un viņu darbiem iepazīstinās rakstnieks Ernests Aistars.

Dienu iepriekš — 8. aprīlī pl. 7 vakarā tie paši dalībnieki piedalīsies rakstnieku sarīkojumā Grand Rapidu latviešu biedrībā. Autori lasīs citus darbus, arī Valters Nollendorfs runās par citu tematu: „Starp divām ideoloģijām: nacionālie elementi tagadējās Latvijas dzejā". Vakaru vadīs Auseklis Zaļinskis. Pēc abiem sarīkojumiem — pakavēšanās pie tases tējas, jautājumi autoriem, pārrunas autoru klātienē.

Tā divas vidējo rietumu latviešu biedrības, kas pērnziem aktīvi piedalījās Centrālo kultūras dienu sarīkošanā, arī šogad sadarbībā ar Literātu un avīžnieku kopu domājušas par jaunām kultūrālām rosmēm. 15. un 16. aprīlī audumu, gleznu un keramikas skati, piedalo-ties tiem pašiem dalībniekiem, rīko Grand Rapidu latviešu biedrība.

A. Z.

Rekorda skaits latviešu valodas kursos

Marta sākumā Rietummičigenas universitātes administrācija saņēma piecdesmitā aspiranta pieteikumu šīs vasaras latviešu valodas kursiem. Lielākā daļa studentu pieteikušies diviem kursiem, kādēļ klašu dalībnieku skaits ar šo pieteikumu jau sasniedzis 83. Tas ir rekorda skaits, salīdzinot ar visiem iepriekšējiem gadiem, un universitātes vadība pieteikšanos vēl pagarinājusi līdz 1. aprīlim.

Pieteikušies 15 zēni un 35 meitenes. Vislielākā piekrišana bijusi latviešu literātūras kursam un Baltijas vēsturei — abiem 19 klašu dalībnieki. Latviešu valodas I kursam 18 dalībnieku, latviešu valodas II kursam — 14, kamēr pirmmācības kursu izvēlējušies 13 dalībnieki. Līdz ar to kursu notikšana nodrošināta, taču kopskaits vēl var grozīties: gan nākot klāt jauniem dalībniekiem, gan varbūt vienam otram no līdzšinējiem aspirantiem aizejot. Jāievēro, ka pirmajā fazē visi, kas piesakās, pieprasa tikai pieteikuma lapas, izpilda tās un nosūta atpakaļ universitātes sekretariātam. Taču pagaidām bez jebkādām materiālām saistībām. Līdz ar to pirm faze veikta, aspirantu pieteikšanās statuss iegūts. Tad nāk pati reģistrācija, kas jāveic līdz 1. maijam, nokārtojot arī materiālās saistības. Tikai pēc šī datuma būs zināms latviešu valodas kursantu īstais skaits šinī vasarā.

Pašu lielāko skaitu devusi Mičigenas valsts — 11 studentu, 8 nāk no Kanadas, 5 no Illinojas, pa 4 no Ohaijo un Ņujorkas, 3 no Kalifornijas, pa 2 no Pensilvēnijas, Viskonsinas un Indiānas, pa vienam no Vašingtonas, Masačuzetas, Ņūdžersijas, Aijovas, Kolorado, Kanzas, Minesotas, Ziemeļkarolīnas un Merilendas.

Kā jau ziņots, universitātes vadība solījusi atlaidi resp. stipendijas ārpus Mičigenas dzīvojošiem latviešu valodas kursantiem, jo to mācības maksa, salīdzinot ar Mičigenas „mājiniekiem", ir krietni augstāka. Stipendijas solītas pirmajiem 50 reģistrētajiem studentiem. Līdz ar to saņemšanu ārpus Mičigenas dzīvojošiem lekciju naudas līmenis nonivelētos vietējā tarifa līmenī. Kursu koordinators Valdis Muižnieks šinī sakarībā norāda, ka stipendiju nevienam nepiešķirs automatiski. Tā jāpieprasa, atzīmējot norādīto aili aptaujas lapā, un paša trūcīgums katram jāapliecina ar universitātes administrācijai adresētu vēstuli. Tā kā pagaidām ārpus Mičigenas dzīvojošo aspirantu skaits nepārsniedz 39, nav šaubu, ka visi, kas šīs formālitātes izpildīs, stipendijas arī dabūs.

Latviešu valodas kursi Rietummičigenas universitātē sāksies 19. jūnijā un beigsies 9. augustā. Par mācības spēkiem darbosies lingviste Lalita Muižniece, prof. Jāzeps Lelis un prof. Emanuels Nodels (Nodel). Pēdējais pirmo gadu mācīs Baltijas vēstures kursu.

Auseklis Zaļinskis

Savienotajās Valstīs

ŅUJORKA

● DV un Džamaikas vīru ansamblis nodibinājās 7. martā Ņujorkā. Diriģents ir E. Stotts, bet ansambļa priekšnieks A. Puķīte. Pirmais koncerts paredzēts 22. aprīlī Salas baznīcā, bet 18. novembrī ansamblis dziedās svētku aktā Ņujorkā. Koņa darbību plāno koņa diriģents un koņa valde. Mēģinājumi notiek otrdienu vakaros plkst. 8 DV namā.

● Stiprie vēji šoziem izdarījuši bojājumus arī Ņujorkas katoļu draudzes namam. Tie izgāzuši zāles stikla durvis pirmajā stāvā, bet citos stāvos dažus logus. Durvju atjaunošana izmaksāja 105 dol. Nams atrodas Bronksā, netālu no Austrumu upes (East River), atklātā vietā. Draudze jau ilgāku laiku meklē saimnieci draudzes namam, bet līdz šim tai nav sekmējies. Tagad draudze meklē pagaidu izpalīdzi saimnieces darbam no pašu draudzes locekļu vidus, kamēr atradīs pastāvīgu saimnieci.

—be

KALAMAZŪ

● Kalamazū latviešu ev. lut. draudzes 27. februāŗa padomes sēdi ar lūgšanu ievadīja māc. A. Piebalgs. Pagājušā gada darbības pārskati rādīja, ka draudzē 409 locekļi no kuŗiem 58 neiesvētīti. Draudzes nodevas nav nokārtojuši 84. Kristīti 3 zēni, iesvētīti 4 jaunieši, laulāti 4 pāŗi (2 jauktu tautību laulības), miruši 8. Notikuši 65 dievkalpojumi ar caurmērā 66 baznīcēniem katrā. Kollektēs ieņemts 2592 dol. Dāmu komiteja izkārtojusi 8 sarīkojumus un apgrozījusi 3229 dol., draudzes kopējā kasē pārskaitot 600 dol. Draudzes ieņēmumi bijuši 13.220 dol., gada beigās dodot 783 dol. atlikumu. Palīdzības fondā uzkrāti 3300 dol. Kopējais draudzes kapitāls, ieskaitot īpašumus un fondus, 100.193 dol. Jaunais budžets 13.118 dol, nodevas palielinot uz 30 dol sievietēm un 35 dol. vīriešiem un 14 dol studentiem. Paaugstinātās nodevas maksās arī pensionāri, kas sēdē izraisīja plašas pārrunas, kuŗās piedalījās V. Rinkuss, P. Lizenbergs, J. Salna, J. Lapiņš, J. Ragainis, A. Liliensteins, V. Vitands u.c. Revīzijas komisijas ziņojumu sniedza priekšsēdis A. Grāmatiņš. Par delegātu ALAs kongresā ievēlēja K. Brūveri, substitūtu P. Lizenbergu. No 30 padomes locekļiem sēdē piedalījās 20 un to vadīja draudzes priekšnieks K. Brūveris.

● Latviešu biedrības valde konstruējusies sādi: priekšsēdis J. Šverns, viceprieksšēži J. Grotēns un V. Strautiņš, sekretārs K. Kļaviņš, kasieris E. Pavasaris, kasieŗa palīgs A. Šmits, biedrzinis A. Znatnājs. Valde kooptējusi par pilntiesīgiem valdes locekļiem grāmatvedi R. Freimani un sarīkojumu daļas vadītāju A. Bārzdeli. Dāmu komiteja par priekšnieci izraudzījusi līdzšinējo H. Poli, palīdze V. Vīgante, sekretāre A. Znatnāja, kasiere Fr. Kivisele, locekles M. Reinvalde, K. Ilena un E. Pavasara.

● Mednieku un makšķernieku kluba makšķerēšanas sacensībās uz ledus, 1 v. par gaŗāko līdaku ieguva kluba priekšnieks A. Tralmaks, par gaŗāko asari — H. Strebs un par lielāko zivju kopskaitu — K. Maškēvics.

V. M.

ČIKAGA

● Čikagas latviešu jaunatnes pulciņa un DV apvienības rīkotā masku balle „Sniega pilī" Latviešu namā bija pulcinājusi ap 200 apmeklētāju, no kuŗiem 32 bija maskās. Masku godalgošanā pirmo godalgu ieguva maska „Ziedošā ābele" (Vēra Dāboliņa, 6 alus kausus). 2. godalgu saņēma maska „Vecmāte" (Laimonis Lapiņš, galda pulksteni), bet trešo — ieguva maska „Pīle" (Sarmīte Priedulāja, radio aparātu). Par piemērotu zāles dekorējumu bija rūpējušās jaunatnes pulciņa dalībnieces Lolita Kalniņa un Inga Šmitchena. Priekšnesumos dziedāja jaunieši Valdis Bočka, Uldis Roze un Armands Birkens. Par atspirdzinātājiem dzērieniem bija rūpējusies DV apvienības saimniecības daļa ar vanadzēm. Vakaru vadīja jaunatnes pulciņa priekšnieks Gvido Bočka.

R. A.

„LATVIAN VACATION CLUB" rīko lidojumu uz

5. Rietumu Krasta Latviešu Dziesmu Svētkiem

Vancouver, B. C. Canada

Izlido 30. jūn. no	Personu skaits istabā		
	3	2	1
OTAVA	$349.-	$360.-	$388.-
TORONTO	$335.-	$346.-	$374.-

Cenā ieskaitīts lidojums, 4 dienas apmešanās viesnīcā ar pilnām brokastīm — Hotel Vancouver, transports uz viesnīcu no lidostas un atpakaļ.

Pieteikties nekavējoties pie:

LAVIAN VACATION CLUB
c/o H. Kapa, 12636 S. E. 161st Street
Renton, Wash., 98055 U.S.A.

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

23. martā pl. 8.30 vak. Toronto latviešu koncertapvienības 3. koncerts St. Lawrence centrā —Town Hall (Front un Scott St.). Milda Grimma Strausa (soprāns), pie klavierēm Hugo Strauss.

26. martā plkst. 4 pēc pusd. DV namā burtnieku Lieldienu daudzinājums.

26. martā, pl. 2 p.p. Latviešu namā literāra pēcpusdiena; Arnolds Rasa — referāts, Maija Gaiķe un Juris Dzeguze — deklamācijas, Valda Avika — solo dziesmas. TLB sarīkojums.

26. martā pl. 5 Latviešu namā TLTA ģimnazijas audzēkņu vakars.

31. martā, Lielā Piektdienā, pl. 8 vak. Latviešu namā māc. R. Ekšteina referāts „Vai Jēzus bija revolūcionārs?"

8. aprīlī pl. 7.30 vak. Latviešu namā Latviešu Kara Invalidu Apvienības Kanadā 10 gadu pastāvēšanas atceres vakars ar priekšnesumiem un balli.

8. aprīlī pl. 8 vakarā DV namā, 125 Broadview Avenue, Novusa 40 gadu jubilejas balle. Ieeja $3.00. Rīko DV novusa sekcija.

9. aprīlī Latviešu nama dāmu komitejas gadskārtējā jaunatnes mūzikas pēcpusdiena pl. 5 pēcp. Latvieša namā.

No 15. aprīļa līdz 23. aprīlim Baibas Kundrates Bērziņas darbu skate Sv. Jāņa bazn. izstāžu zālē, 200 Balmoral Ave. Skates atklāšana 15. aprīlī pl. 6.30 vak. Skate atvērta darbdienās no 6 — 9 vak., bet sestd. un svētdienās no 11 — 9 vak.

15. aprīlī, pl. 7.30 — Latviešu namā — DV sporta kluba gadskārtējā futbola sezonas atklāšanas balle.

16. aprīlī pl. 5 p.p. Sv. Andreja baznīcā TLB sestdienas skolas „Lolitas brīnumputna" izrāde.

30. aprīlī, Latviešu namā. Daces Kārkliņas koncerts.

6. maijā pl. 8 vak. — Bickford Park High School — Sidnejas latv. teātris — Kaleidoskops.

7. maijā, pl. 3 p.p. TLB sestdienas skolas ģimenes dienas sarīkojums.

7. maijā pl. 4 p.p. — Bickford Park High School — S.L.T. luga „Sieviete Rītsvārkā".

24. septembrī—A.L.T. Vašingtonas ansambļa viesizrāde — A. Straumaņa „Tagad ir citādi" Bickford Park skolas auditorijā, Toronto.

OTAVA

8. aprīlī, sestdien, pl. 7 vakarā Otavas skolotāju institūta zālē, 195 Elgin St. L. Auzānes - Tīcmanes komēdija „Mēs prasām brīvību!"

Toronto latviešu kreditsabiedrība
Latvian (Toronto) Credit Union Limited
491 College St., Toronto 174, Ont.
m a k s ā
5¼% par noguldījumiem
5½% par ilgtermiņa noguld.
Kreditsabiedrība izdara visas parastās banku operācijas, izsniedz aizdevumus, izdara naudas pārvedumus un izsniedz ceļotāju čekus, Reizē ar naudas noguldīšanu vai aizdevumu izsniegšanu kreditsabiedrība izdara dzīvības apdrošināšanu līdz $2000.00 vai $5000.00.
Birojs atvērts darbdienās no pl. 12 — 8 vakarā,
sestdienās no pl. 9 — 1 pēcp.
JAUNAIS TELEFONS
924-2551
924-2552

JAUNATNEI

Paaudžu uzskati

DZĪVA DOMU IZMAIŅA JAUNIEŠU LABVĒĻU VAKARIŅĀS

Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē Toronto LNJAK bija pulcinājusi ap pussimts viesu, lai tepat vai četru stundu gaŗās pārrunās mēģinātu atrast kopēju domu dažkārt pretējos divu paaudžu uzskatos.

Pēc vakariņām, nosauktām par labvēļu vakariņām, LNJAK valdes priekšsēdis Klāvs Zichmanis uzrunāja viesus, paskaidrojot šī vakara galvenos nolūkus. Jaunatne meklē gan materiālu, gan morālisku vecākās paaudzes atbalstu. No šī sarīkojuma iegūtie materiālie līdzekļi paredzēs īstenot vairākas LNJAK ieceres. Arī šovasar paredzēts piedalīties etniskajā Karavānā Toronto. Ir padomā Draudzības dienas Niagarā. LNJAK financiāli atbalsta latvisko zinību semināru, ar stipendijām Divreiz divi kursus, latviešu valodas kursus Mičigenā, atbalsta arī Austrālijas kontinenta jauniešu braucienu uz Vispasaules jauniešu kongresu. LNJAK esot arī rūpes par latviskās izglītības jautājumiem, tā vēlētos izdarīt arī skolā dažas maiņas, jo liekoties, ka latviešu skolas kurss neesot īsti piemērots šolaiku jauniešiem.

Imants Barušs un Jānis Kļaviņš lasīja savus dzejoļus. I. Barušs iepazīstināja ar vairākiem Imanta Ziedoņa un Dīnas Raunas dzejoļiem, kā arī Dilona Tomasa dzejoli „Fern Hill" angļu valodā.

Pārrunas izraisīja jaunatnes žurnāls „Sešikā". Par to Klāvs Zichmanis paskaidroja, ka tas nav LNJAK izdevums, bet privāts pasākums. Žurnāls esot piemērots jaunatnes vajadzībām — tur ievietojot dažādus ziņojumus un jaunatnes rakstus.

Jo asi pārmetumi priekšsēdim bija jānoklausās par žurnāla pēdējā (10) numura saturu. B. Senkēviča ieteica ar lielāku rūpību izraudzīties ievietojamos rakstus. Daudzi lasītāji esot žēlojušies par šajā izdevumā ievietoto pornografisko rakstu. Bija arī savi aizstāvji: — jo lietas tēlojot krāsaināk, ja vairāk tām piegriežot vērības.

Otrs jautājums, kas saistīja interesi, bija jaunās paaudzes līdzdalība pašreizējās organizācijās. DV Kanadas valdes priekšsēdis Elmārs Krūka pasvītroja DV atbalstu jaunatnei — pagājušā gadā DV jaunatnes darbam izdevuši 27.000 dol. Gadiem ejot, organizācija jūt, ka tai nepieciešami papildspēki, priekšsēdis tāpēc aicināja jauniešus kļūt par DV organizācijas dalībniekiem.

No jauniešu izteiktajām domām bija secināms, ka tie nav sevišķi ieinteresēti pašreizējās organizācijās. Pēc dažu izteicieniem nozīmīgos posteņos neesot iespējas darboties, pēc citu domām — tur netiekot pārrunātas „lietas, kas jauniešus interesētu", vairāk diskutējot par materiālas dabas jautājumiem.

V. Upeslācis pasvītrāja, ja gribam būt savas tautas locekļi, mums ir jāiestājas kādā organizācijā. Paaudzes sasaistās kā atsevišķi locekļi kādā kopībā. Organizācija vienmēr var paveikt vairāk nekā viens atsevišķs cilvēks.

V. Slaviešа vērsa jauniešu uzmanību uz laikraksta Latvija Amerikā jaunatnes nodaļu, kur jauniešiem būtu īstā vieta izteikt savas domas. Runājot par skolas darbu, mums ir tikai viens pamatmērķis, bet vairāki ceļi, kā pie tā nonākt. Jauniešiem jāiemāca brīvi izteikt savas domas latviešu valodā, kā arī brīvi lasīt latviešu grāmatas. Pats tālākais un lielākais mērķis ir brīvā Latvija un rūpes par mūsu tēvu zemi.

Jaunieši tomēr domāja citādi. Kāds no runātājiem gribēja zināt, vai tas tiešām kāds „grēks", ka viņi neredz to pašu gala mērķi ko vecā paaudze?

Ļoti zīmīgi atbildēja A. Rāviņš — techniski sasniegumi veidojušies gadu simtiem, tie nav vienas paaudzes darbs. Matēmatikā mēs varam pierādīt, technikā eksperimentējam ar materiālu, bet sabiedriskā laukā ar cilvēkiem. Ja sākam sabiedriskā darbā strādāt, mums sevi jāpierāda, kamēr dabūjam zināmu atbalstu. Jautājumā par vecākās paaudzes cīņu par savas tautas un valsts nākotni atcerēsimies latīņu sentenci: ubi bene ibi patria (kur man labi, tur mana tēvija) — šo domu lolodami, romieši aizgāja bojā. Varbūt ar mums notiek brīnums un mēs bojā neaizejam.

Turpmākie runātāji (T. Krūka) lika atcerēties un ņemt par paraugu žīdu tautu, kuŗu tur kopā viņu reliģija.

Pēc K. Zichmaņa domām latviešu jauniešiem trūkst paŝlepnuma. Tiem jauniešiem, kas paši redzējuši Latviju savām acīm, staigājuši pa Latvijas zemi, Latvija šķiet daudz tuvāka. Tika arī aizrādīts, ka okupētās Latvijas apciemotāji īstenību neredz.

Savu tiesu pārmetumu jaunieši izteica arī presei, kas ne vienmēr attēlojot notikumus objektīvi un dažus rakstus pat nejievietojot, tā nedodot lasītājiem pilnīgu informāciju.

Pēc gandrīz četru stundu intensīvām pārrunām abas paaudzes šķīrās apmierinātas ar domu, ka šis bijis viens no retajiem vakariem, kuŗā tās tikušas viena otrai tuvāk. I. Š.

Rīgas (72.) vienības skauti ziemas nometnē. Nodarbību pārtraukuma laikā pie ugunskura desiņas cepot: Ģirts Jansons, Māris Kārkliņš, Kārlis Gulbis, Ādolfs Strazds, Egons Miķelsons un Edgars Goba. Foto: Arv. Aldermanis

ĢIMNAZIJA GATAVO DĀVANU

Neparasts apgalvojums. Toronto latviešu tautas augstskolas sestdienas ģimnazija, kas dažkārt, jāatzīst, diezgan pieticīgi pati apdāvināta, šoreiz gatavo dāvanu saviem labvēļiem, visai sabiedrībai! Bet ne jau pirmo, arī ne pirmo šogad.

Bez H. Miķelsona ar ģimnazijas audzēkņu ansambli sagatavotās L. Auzānes-Tīcmanes lugas Mēs prasām brīvību trim izrādēm, kas arī jāuzlūko par dāvanu, tagad ģimnazija gatavo citu sabiedrisku notikumu, kaut ar ļoti pieticīgu nosaukumu — audzēkņu vakaru, agrāko gadu mazliet pretenciozāk nosaukto talantu vakara vietā. Nosaukuma maiņa tomēr nenozīmē, ka starp daudziem spējīgiem priekšnesumu izpildītājiem tur neparādīsies arī talanti. Par to bija izdevība pārliecināties kādu piektdienu pēc kārtējo mācības stundu beigām.

Izrādījās, ka ģimnazistu vidū daudz jaunu talantu, gan mūzikā, literātūrā, tēlošanas un runas mākslā. Visus nemaz nebija iespējams apzināt, jo mēģinājumi un pārbaudes risinājās Latviešu nama trīs stāvos. Visus varbūt nebūs iespējams arī dzirdēt un redzēt 26. martā plkst. 5 pēcp., kad paredzēts sarīkojums, jo sacensība par iekļūšanu programmas izpildītājos ir ļoti sīva. Tie, kuŗus bija izdevība vērot, solīja labu priekšnesumu, ne tikai technisko varēšanu un labu latviešu valodu, bet arī mākslas dzirksti, iejūtu, pārdzīvojumu.

Noskaidrojās, ka ģimnazijai ir vairāk nekā viens drāmas ansamblis. Vakaram gatavojas epizodi no Skroderdienām un no Trīnes grēkiem. To tēlotāji nav tie paši, kas darbojās lugā Mēs prasām brīvību. Tāpat gatavojas senlatviešu kāzu izdarību un apdziedāšanās uzvedumi.

Programmas pārzināšanu uzņēmusies skolotāja E. Ezera, bet to vadīs Dace Budrēvica ar palīdzi Sarmu Zubāni. Ģimnazistu mājturības grupa, kuŗā 12 meiteņu un ko vada Vilma Lange, būs rūpējusies par kafijas galdu. Fakts, ka par to visu ģimnazija no sarīkojuma apmeklētājiem prasīs tikai divus dolārus, arī jāsauc par dāvanu. Citur par auto novietošanu, ieeju, programmu, kafiju, maizītēm u. t. t. būtu kopā jāsamaksā vismaz 5 dol. Dāvana tātad trejadā nozīmē: sabiedriskā, mākslinieciskā un arī saimnieciskā.

Skolu sarīkojumi vienmēr bijuši labi apmeklēti. Bet nebūtu brīnums, ja 26. martā Latviešu nama telpas izrādītos daudz par mazām. O. L.

Izīrējama kafejnīca
SIDRABENĒ
Tuvākai informācijai zvanīt
P. Plīsim — 485-7976,
69 Elwood Blvd.,
Toronto 305.

SKAUTU UN GAIDU DZĪVE

Cik tad ilgi?

Neticīgie latvieši tā jautāja dienā, kad dibinājās Jelgavas (5) skautu un Saulkrastu (34) gaidu vienība. 5. martā Sv. Katrīnu un Niagaras latvieši, kuŗiem rūp mūsu jaunatnes darbs trimdā, atzīmēja šo vienību 20. un 16. gada dienu. Abu vienību locekļu skaits gandrīz gluži tāds pats, kāds tas bija dibināšanas laikā. Abu vienību darbība pagājušā gadā bija ļoti sekmīga, par ko liecināja jauno roku izstrādājumiem noslogotie izstādes galdi, sasniegtās darbības pakāpes, līdzdalība nometnēs un citās gaidu un skautu izdarībās, kā arī aktīvitāte latviešu kopējos sarīkojumos un pasākumos.

Savā 20. dzimšana dienā Jelgavas skautu vienība dāvanai no Saulkrastu gaidām saņēma ar skautu lilijām izšūtu galda drānu. Labvēle Zigrida Masīte vienībai pasniedza ilgi iecerēto Latvijas skautu baltō karogu.

Latviešu gaidu Kanadas jendas priekšniece vad. G. Upīte ar gaidu pateicības zīmi apbalvoja M. Mukānu un I. Ķipi. Kanadas skautu jendas priekšnieks vad. E. Dāvidsons pasniedza skautu pateicības zīmi „saulīti" Z. Masītei. Abas vienības saņēma prāvu rakstveida un personīgu apsveikumu skaitu. Vietējās organizācijas saviem apsveikumiem pievienoja aploksnes materiālam atbalstam.

Skautu vienības priekšnieks savā ziņojumā pastāstīja, ka vienībā darbojas pāri 90% apkārtnes zēni skautošanas gados. Latviešu valodas lietošana nav vienīgi vēlama, bet gan nelokāma prasība. Un ne jau tikai mūsu tautas nacionālo interešu dēļ, bet tā nepieciešama pašu jauniešu harmoniskai attīstībai. Jaunatne alkst pēc ideāliem, un tai ir nepieciešama dzīves ētika un gudrības. Tas nav iegūstams no šolaiku TV ekrāniem un no apkārtnes sludinājumu veidā pasniegtiem uzskatu pretrunīgiem strāvojumiem. Mēs esam laimīga tauta, jo cauri gadu simteņiem esam izkristallizējuši un pārbaudījuši cilvēka mūža gudrības, kas baltā vienkāršībā atmirdz mūsu gara mantās. Bez latviešu valodas tās nav apgūstamas.

Skauti un gaidas savus priekšnesumus noslēdza ar tautas dejām, kuŗas viņiem iemācījis Ž. Šternbergs. Gada svētku norisi vadīja vecāku padomes priekšsēdis P. Lauris. Par mielastu rūpējās Ņ. Grīnberga ar palīdzēm.

L.

Lielā, latviešu rakstiem izšūtā galdauta fragments, kuŗu gaidas gatavo savai lielajai jubilejas nometnei „Rīga dimd". Uzņēmumā redzams Gaujas (14.) gaidu vienības veikums.
Foto: J. Liģers

Jubilejas nometnei gatavojoties

HAMILTONAS GAIDAS UN SKAUTI ATZĪMĒ 20 DARBĪBAS GADUS

Hamiltonas Ventas (10.) gaidu un Aiviekstes (39.) skautu vienības februāŗa beigās atskatījās uz 20 darbības gadiem, vispirms pulcējoties dievkalpojumā, kuŗā māc. E. Pavasars raksturoja latviešu gaidu un skautu gaitas Latvijā, tad Vācijā un tagad trimdā. Dievkalpojumā ar skautu litāniju piedalījās Andris Bite, Andris Lagzdiņš, Uldis Lagzdiņš un Dāvis Lapiņš, bet lielgaidas dziedāja: „Māci mums ticēt, Kungs".

Dievkalpojumam sekoja svētku akts baznīcas zālē ar karoga ienešanu. Latviešu gaidas visā brīvajā pasaulē šogad izšuj tautisku galda segu, atzīmējot latviešu gaidu 50 darbības gadus. Ventas gaidām šis galdauts jau izstrādāts. Pēc karoga ienešanas gaidas Anda Dābola un Indra Pulciņa to uzklāja pirmo reizi svinīgā ceremonijā.

Vecāku padomes priekšsēdis E. Jirgens uzrunā norādīja, ka aizvadītos divdesmit gadus svešumā dzimušie bērni tagad jau izauguši par jaunekļiem un jaunavām, kas var daudz dot mūsu kopībai. Vecāku padomes priekšsēdis pateicās vietējām organizācijām un atsevišķiem gaidu un skautu labvēļiem par materiālo un morālo atbalstu, bet vadītājiem par latvisko audzināšanu, aicinot neliegt savu palīdzību arī lielajai gaidu un skautu jubilejas nometnei Rīga dimd, kas šovasar risināsies Saulainē. Nometnē vajadzīgi palīgi, katra vecāka pienākums ir šo nometni atbalstīt, teica E. Jirgens un novēlēja gaidām un skautiem uzņēmību un izturību darbā, aizraujot arī citus sev līdz. Visi vienojās valsts himnā.

Par Ventas gaidu 20 gadiem stāstīja vienības priekšniece Baiba Dābola. Vienību 1951. gada 17. novembrī nodibinājusi Regina Pavasara. Vispirms darbojies guntiņu pulciņš ar 11 guntiņām, bet drīz vien arī gaidas. Tikai 1957. gadā izveidojusies pirmā lielgaidu saime. Kā pirmās vadītājas darbojušās Regina Pavasara, lielgaidas Elga Dābolina, Aina Mačerniece un Nora Pulciņa. Pirmais solījums bijis 1952. g. 31. maijā, klātesot 15 dalībniecēm. Vēlāk vadītājām pievienojusies Gundega Upīte, Dzidra Majoriņa, Tamāra Gailīte un Austra Treimane. No vienības dalībnieču vidus par vadītājām izaugušas Olita Volmera, Dzintra Reine-Buša, Inta Majoriņa, Baiba Dābola un Baiba Šmita-Kalēja.

Vienībā pašreiz 4 guntiņas, 18 gaidas, 17 lielgaidas 7 vadītājas un 1 vadītājas vietniece. Gaidas sveica savas vienības dibinātāju Regīnu Pavasari ar ziediem.

E. Dāvidsons stāstījumā par Aiviekstes skautu vienības darbību atzīmēja, ka vienība uzsākusi darbību 1951. gada rudenī ar 9 mazskautiem, kuŗus vadījusi Irma Loze, bet 14 skautus un 6 roveŗus vadījis E. Dāvidsons. Pirmais vienības priekšnieks bija R. Kodis. Pašreiz vienībā 11 mazskauti, 14 skauti un 9 dižskauti. Par vadītājiem darbojušies Kārlis Ozols, Ligita Luidmane, Valdis Vilks, bet tagad skautismā strādā Kate Lapiņa, Dzintra Treimane, Ilze Intenberga-Viljamsone un Vilis Kairišs.

Latviešu gaidu priekšniece Morella Vilka piesprauda gaidu kustības pateicības zīmi Gundegai Zutei, Maijai Bitei un Edītei Lejai. LNAK un Hamiltonas latviešu kreditsabiedrības vārdā sveica H. Vilks. Apsveicēju vidū bija arī Hamiltonas skautu priekšnieks Hjū Holijs (Hugh Holley), kas pasniedza E. Dāvidsonam 20 darbības gadu nozīmi, bet igauņu skautu īpašas dāvanas abām vienībām pasniedza viņu pārstāvis K. Arlats. Suminot ilggadējo vecāku padomes priekšsēdi Žani Valdmani, gaidas un skauti pasniedza viņam pateicības velti.

Priekšnesumu daļu ievadīja Dzintra Treimane un Baiba Šmita-Kalēja, ģitaras pavadījumā nodziedot pēdējās sacerēto dziesmu par abu vienību gaitām aizvadītos 20 gados. Turpmākos priekšnesumos vēl piedalījās guntiņas un mazskautu stabulētāji, programmu pabeidzot ar Rīga dimd nometnes dziesmu: „Ejam visi mēs uz Rīgu". Sarīkojuma norisi vadīja Dzintra Treimane.

Bija iekārtotas gaidu un skautu darbu skates un sagatavots īpašs gaidu-skautu izdevums, kuŗā bija ievietoti R. Pavasares, E. Dāvidsona, B. Dābolas, H. Vilka, Ž. Valdmaņa un M. Voitkus atceres raksti par vienību pirmajām dienām ar lielgaidu Astrīdas Ķiķaukas un Līgas Rozes zīmējumiem, kā arī L. Caukas dzejolis guntiņām un B. Šmitas-Kalējas dziesma „Pie Aiviekstes un Ventas". Izdevumu sastādījusi Dz. Majoriņa.

Baiba Šmita-Kalēja

DV ārējās informācijas daļas vadītājs Ojārs Ieviņš no Hamiltonas sniedz ziņojumu DV Kanadas nodaļu delegātu sapulcē Toronto.
Foto: J. Liģers

Maskava un Indija

Indijas ministru prezidente Indira Gandija, šķiet, grib jau raisīties vaļā no Pad. savienības „draudzības". Pēdējā preses konferencē Dēlijā, Indijas galvaspilsētā, viņa izteikusies, ka Indija, tāpat kā agrāk, gribētu uzturēt draudzīgas attiecsmes ar ASV, kaut gan neziņot, vai tās vēlas Indijas draudzību. Bet tai pašā laikā arī visādi kritizējusi ASV.

Indijas vieglā uzvara pierādījusi, cik efektīva bijusi Pad. savienības palīdzība Indijas valdībai, sagatavojot uzbrukumu Pakistānai. Tāda padomju iejaukšanās Indijā nevarēja patikt ne Ķīnai, ne arī ASV. Tām attiecsmes ar Indiju paasinājās, un tai pat pārtrauca izsniegt kārtējo palīdzību.

Pad. savienības rīcība bija tāda, kas lika domāt, ka nepielaidīs ASV iejaukšanos. Kad ASV eskadra no Vietnamas ūdeņiem ieradās Indijas okeanā, pie Bengalijas līča, tā sastapa tur jau priekšā padomju kaŗa kuģus, kādēļ no iebraukšanas līcī atturējās. Vašingtona tomēr nevar samierināties, ka Indija kļuvusi par Pad. savienības sabiedroto.

Ķīnai Indijas un Pakistānas kaŗš bija izcēlies nelaikā, kad pašā Ķīnā notika pārgrozības un tīrīšanas partijas vadībā un arī armijā, kuŗai jābūt Mao uzticīgam balstam. Tādēļ Pekinga nevarēja militāri iejaukties kaŗā Pakistanas pusē, jo tad tā atrastos Pad. savienības bruņoto spēku ielenkumā: ziemeļos jau atrodas ap 50 padomju divīzijas, bet dienvidos ar sabiedroto Indiju tas noslēgtos ar Indijas okeana un to bažu okupāciju. Sākt ar Pad. savienību kaŗu Pakistānas dēļ Ķīna nevarēja: tā nav vēl tik stipra militāri un saimnieciski, lai jau tagad varētu ar bruņotu spēku izšķirt kādu konfliktu ar Pad. savienību. Bengladešas republikas nodibināšanās Ķīnas stāvokli arī vēl pasliktina: Pad. savienība, bez šaubām, centīsies to pārvērst par sava veida „priekštilta nocietinājumu" varbūtējā dienvidu frontē pret Ķīnu. Tas var piespiest Ķīnu sūtīt daļu no saviem bruņotajiem spēkiem pie dienvidu robežas un tā ar to vājinātos Pekingas spiediens uz padomju Tālo Austrumu un Sibirijas teritorijām.

Pakistāna no Indijas okeāna puses nevar izrādīt nekādu pretestību Pad. savienības un Indijas agresijai. Vienīgais apmierinošais satelītu Pad. savienība nekad nevarēs — Indija ir pārāk liels kumoss, lai Pad. savienība to varētu norīt. Draudzība ar Pad. savienību Indijai drīz varētu kļūt nepatīkama. Indijai jau kaŗa sākumā bija radušās bažas, ka Bengladešā varētu nostiprināties Pad. savienība. Bet Indijai nekad nav patikuši komūnisti kaimiņos un vēl mazāk, pašu mājās. —St.

Daugavas Vanagu nams 125 BROADVIEW AVE. **Tel. 465-5225** **Daugavas Vanagu klubs**

PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI

atvērts biedriem un viesiem
no pirmd. līdz piektd. no pl., 4 — 1 naktī,
sestdienās no pl. 12 — 1 naktī,
svētdienās no pl. 12—9 vakarā

DAŽĀDI DZĒRIENI AR MALTĪTĒM KATRA IZVĒLĒ. SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

KANADIEŠI!

KĀTRU GADU VAIRĀK NEKĀ 60.000 VĪRU UN SIEVU NO VISĀM PASAULES MALĀM KĻŪST KANADAS PAVALSTNIEKI.

VARBŪT JŪS ESAT DZĪVOJUŠI KANADĀ VAIRĀKUS GADUS UN DOMĀJAT IEGŪT ŠĪS ZEMES PAVALSTNIECĪBU? JA JŪS ESAT KVALIFICĒTI, KANADA JŪS LAIPNI GAIDA.

JA JŪS VĒL NEZINĀT, VAI JŪS JAU VARAT IEGŪT KANADAS PAVALSTNIECĪBU, APMEKLĒJIET JUMS TUVĀKO CITIZENSHIP COURT. TUR JŪS DRAUDZĪGI SAGAIDĪS, JŪSU JAUTĀJUMUS ATBILDĒS UN PALĪDZĒS IZPILDĪT VAJADZĪGOS DOKUMENTUS.

likas nodibināšanas. Ķīnas stāvokli arī vēl pasliktina: Pad. savienība, bez šaubām, centīsies to pārvērst par sava veida „priekštilta nocietinājumu" varbūtējā dienvidu frontē pret Ķīnu. Tas var piespiest Ķīnu sūtīt daļu no saviem bruņotajiem spēkiem pie dienvidu robežas un tā ar to vājinātos Pekingas spiediens uz padomju Tālo Austrumu un Sibirijas teritorijām.

Pakistāna no Indijas okeāna puses nevar izrādīt nekādu pretestību Pad. savienības un Indijas agresijai. Vienīgais apmierinājums Ķīnai ir tas, ka Bengalijā (Indijas Bengladeša) ir stipras tieksmes tuvināties Ķīnai, pateicoties pēdējās aģentu ietekmīgajai propagandai.

Tā tagad radies politisks stāvoklis, kas spiež saprasties ideoloģiski pretējiem spēkiem — Ķīnai un ASV. Indijas un Pad. savienības nolīgtais „draudzības" līgums izjaucis ASV plānus noturēt Indiju neitrālu un tā mazināt Pad. savienības ietekmi Āzijā. Tagad tā kļuvusi Pad. savienības sabiedrotā. Sakarā ar to te tagad krustojas Ķīnas, ASV un Pad. savienības intereses. Tagad 780 milj. ķīniešu varētu stāvēt pretim Pad. savienības un Indijas līdzīga skaita miljoniem. Taču tie ne tuvu nebūtu tik saliedēta masa kā ķīnieši.

Indijas un Pakistānas karu var netieši uzskatīt par lielāko sacensību starp Maskavu un Pekingu. Šis karš beidzies ar Maskavas uzvaru. Sabiedrībā ar Indiju tā, šķiet, ieguvusi stipru pamatu Dienvidaustrumāzijā. Tas ir drauds ASV — tās pilnīgi izspiest no Āzijas kontinenta dienvidaustrumu daļas, bet Ķīnai — izolācija šai Āzijas daļā. Pad. savienība domā iet vēl tālāk — uzspiest savu varu arī Persijas jūras līcī, pa kuru ASV sabiedrotā Āzijā, Japāna, saņem naftu.

Maskava tomēr par savu uzvaru priecāties nevar. Ir dažreiz uzvaras, par kurām uzvarētājam daudz jāsamaksā. Tā arī šinī gadījumā. Pad. savienība par Austrumpakistānas pārvēršanu neatkarīgā Bengladešas valstī samaksāja ar to, ka veicināja prezidenta Niksona sarunas Pekingā. Tagadējais stāvoklis spiedīs abas valstis saskaņot savus lēmumus daudz jautājumos. Nav domājams, ka tas būs patīkami Pad. savienībai. Tā gan mēģinās palielināt savu ietekmi Indijā, lai justos tur kā savās mājās. Pēc pēdējām ziņām Indijā jau ieradušies daudz visādu aģentu. Bet Indiju padarīt par savu

KĀTRU GADU VAIRĀK NEKĀ 60.000 VĪRU UN SIEVU NO VISĀM PASAULES MALĀM KĻŪST KANADAS PAVALSTNIEKI.

VARBŪT JŪS ESAT DZĪVOJUŠI KANADĀ VAIRĀKUS GADUS UN DOMĀJAT IEGŪT ŠĪS ZEMES PAVALSTNIECĪBU? JA JŪS ESAT KVALIFICĒTI, KANADA JŪS LAIPNI GAIDA.

JA JŪS VĒL NEZINĀT, VAI JŪS JAU VARAT IEGŪT KANADAS PAVALSTNIECĪBU, APMEKLĒJIET JUMS TUVĀKO CITIZENSHIP COURT. TUR JŪS DRAUDZĪGI SAGAIDĪS, JŪSU JAUTĀJUMUS ATBILDĒS UN PALĪDZĒS IZPILDĪT VAJADZĪGOS DOKUMENTUS.

JA JŪS NEVARAT APMEKLĒT VIENU NO ŠĪM IESTĀDĒM PERSONĪGI, RAKSTIET UZ TUVĀKO, UN JŪS SAŅEMSIT VISU VAJADZĪGO IZZIŅU.

Canadian Citizenship Offices

55 St. Clair Avenue East, TORONTO, ONT.

150 Main Street West, HAMILTON 10, ONT.

70 King Street North, WATERLOO, ONT.

360 St. Paul Street East, ST. CATHARINES, ONT

Federal Building, Room 304, 19 Lisgar Street South, SUDBURY, ONT.

Dominion Public Building, 5th Floor, 457 Richmond Street, LONDON, ONT.

Federal Building, 5th Floor, 185 Ouellette Avenue, WINDSOR, ONT.

Federal Building, 1st Floor, 269 Main Street, WINNIPEG, MAN.

150 Kent Street, 9th Floor, OTTAWA, ONT.

Canadian Imperial Bank of Commerce Bldg., 10th Floor, 1867 Hamilton Ave., REGINA, SASK.

Sir Alexander MacKenzie Bldg., 9828 — 104th Avenue, EDMONTON, ALTA.

Oil Exchange Building, Suite 300, 309 — 7th Avenue S. W., CALGARY, ALTA.

1075 Georgia St. West, VANCOUVER, B. C.

Customs House, 816 Government Street, VICTORIA, B. C.

Centennial Building, 6th Floor, Corner Sackville & Granville Sts., HALIFAX, N. S.

McLean - Spear Building, 77 Vaughan Harvey Blvd. P. O. Box 828, MONCTON, N. B.

Commerce House, 1080 Beaver Hall Hill, Room 2100, MONTREAL, QUE.

Jūs varat rakstīt arī uz: Citizenship Registration Branch, National Building, 130 Slater St. OTTAWA 4, ONTARIO

Government of Canada
Gouvernement du Canada

Pa Rigas ielām

(Turpinājums no 8. lp.)

gas un Vecāķu jūrmalās, ieskatījās dziļi Latvijas mežā un glāstoši pārbrauca pāri veselai balto bērzu birztalai.. Saposmojis savu filmu gan ar mākslinieku, architektu un arī ar dabas pašas aināvām, viņš savu Rīgas braucienu bija „noapaļojis", un vietumis atstājot detaļas no savu pazīstamo apciemojumiem, filmu padarījis par personīgu dokumentu

Tā Ģirts Puriņš atainojis gaužām dzīvu un plastisku kopēju mozaiku par visām tām mākslas parādībām, kas šodien redzamas Rīgā. It sevišķi augstvērtīgu klasi uzrāda turienes keramika, kas pēdējā laikā paplašinājusies, ieskaitot tā saucamo „dārza keramiku". kas pēc mūsu rietumu standartiem būtu jāpielīdzina skulptūrai. Arī audumu gobelēnos, kas telpas vidū pakārti kļūst par ietekmīgiem krāsu un formu metiem un režģiem, rīdzinieku gaume ir nekļūdīga.

Aplausi izrādes beigās liecināja, ka Ģirts Puriņš ir tiešām pārvedis interesantu tagadējās Rīgas mākslas dzīves ataino jumu un divās stundās parādīja, ka tieši mākslā rīdzinieki šodien tā sazarojuši, ka nākotnē gaidama laba un starptautiska gatavība.

T. Ķ.

NĀKOŠĀS IZRĀDES
BRIGHTON THEATRE
127 Roncesvalles Ave. 532-2710
Vienreizēji izcilas krāsu filmas

BIBELE

pēc publikas pieprasījuma atkārtojums.
Izrāde ik dienas pl. 7 vak.
Drīzumā: 30. martā

Dr. Zhivago

Izrāde ik dienas pl 7 vak.
No 7. — 12. apr.

The Great Caruso
un „Lieldienu parāde"
Divas interesantas krāsu filmas. Nenokavējiet!
Izgrieziet šo sludinājumu un uzglabājiet redzamā vietā, lai būtu zināmi filmu izrāžu laiki.

SPORTA APSKATS

BASKETBOLS KANADĀ

Kanadas latviešu jaunatnes basketbola meistarsacīkstēs Toronto latviešu YMCA uzvarēja TLSK vienību ar augstu 94:28 (56:17) rezultātu, kaut iztrūka trīs pamatsastāva spēlētāji. YMCA spēlēja: V. Pālens — 35, J. Jansons — 16, A. Līdums — 15, A. Ozoliņš — 15, E. Kiršs — 6, M. Kārkliņš — 3, I. Kārkliņš — 2 un P. Dadzis — 2. TLSK: I. Bruniņš — 9, G. Paukšēns — 6, I. Ķivlis — 5, V. Skujiņš — 3, R. Taube un V. Lagzdiņš.

DŽĪNAS MEINARIKAS BASKETBOLA LĪGA

Spēlē pret pagājušā gada meistaru igauņu Kalevu YMCA otrā spēļu kārtā bija ļoti labā sastāvā, bet bagātas bija arī igauņu spēlētāju rezerves. Ja pirmā spēlē latvieši uzvarēja ar 1 punktu, tad šoreiz Kalevs revanšējās un uzvarēja ar 67:52 (35:23). Tā bija spēle, kad latviešu zēnus vajāja neveiksme. Pirmā ceturksnī latvieši spēja būt vadībā ar 6 punktiem, taču pavisam katastrofāls bija otrais ceturksnis, kad iegūtiem igauņu 27 punktiem latvieši spēja atbildēt tikai ar 8! Otrā puslaikā igauņi palielināja rezultātu tikai par 5 punktiem un uzvarēja ar 67:52, atstājot latviešus otrā vietā. YMCA spēlēja: V. Pālens — 13, A. Ozoliņš — 10, P. Tomass — 9, I. Pērkons — 8, E. Jaunzariņš — 7, A. Lakstīgala — 3, I. Kopštāls — 2, L. Tobiss.

Pēdējā spēlē YMCA tikās ar lietuviešu Vītis un uzvarēja grūtā spēlē ar 66:56 (28:23). YMCA gandrīz līdz spēles beigām bija tikai 5 spēlētāju sastāvā. Šajā spēlē YMCA spēlēja saraustīti un daudz trūka no tā, kas redzēts iepriekšējās spēlēs.

JAUNATNES BASKETBOLA MEISTARSACĪKSTES KANADĀ

Toronto DV basketbola jaunatne absolvēja savu pirmo spēli pret TLSK. Jau pirmā puslaikā TLSK veda ar 50:23 un uzvarēja ar 113:56. DV jaunatne spēlēja centīgi, bet nespēja pretoties gados vecākai un spēlēs rutinētai TLSK vienībai. TLSK spēlēja: A. Ansons — 34, I. Ķivlis — 21, G. Paukšēns — 20, U. Lagzdiņš — 11, A. Lagzdiņš — 11, J. Bruniņš — 9, V. Skujiņš — 3, V. Ozols. DV: R. Krūze — 19, C. Simonaitis — 14, D. Simonaitis — 10, A. Paukšēns, G. Zemaitis un U. Zvilna.

Ž. Zentiņš

Valdis Teteris - jubilārs

Kā gan aizsteidzies laiks! Šķiet, tas bija tikai vakar, kad jauns un glīts Liepājas zēns slaidā solī vienu pēc otra apsteidza Latvijas labākos vidējo distanču skrējējus, kļuva Latvijas meistars un rekordists. Diemžēl, no Liepājas un Rīgas dienām mūs jau šķir 3 dekādes, un šīgada 17. martā Valdis Teteris ieskrēja piecdesmitos. Milzums panākumu, uzvaru un balvu ir sakrājies, atmiņu skaistumu sirmajās dienās rādīs biezie albumi un dzeltēt sākušās lappuses, taču ne viss, kas iecerēts vai gaidīts, ir arī piepildījies. Varbūt vainīgi bija „dievputniņu" gadi, Valža alkatīgā, bet ne mērķtiecīgā sporta mīlestība, varbūt viņu vienkārši „paņēma" Beļģijas ogļraktuves. Bet arī tad 1:56.9 rezultāts 800-metru skrējienā ir respektējams vēl šodien.

Kas gan lai uzskaita visus sporta veidus un aktīvitātes, kurās jubilārs ar apskaužamām sekmēm ir piedalījies. Pirms 20 gadiem, uzvarot Liepiņu, Žulpu, Kugu, Eglīti un citus galda tenisa „dūžus", vieglatlēts Teteris kļuva Kanadas latviešu baltās bumbiņas meistars. Vairākus gadus viņš vadīja trimdas sporta globālo organizāciju, bija žurnālists un redaktors. Veikli un izveicīgi viņa rokas vadījušas otu, raseti un novusa kiju, dalījušas bridža kārtis un tvērušas lāpstu vai grābekli, lai sakārtotu skrejceļu vai lēkšanu bedri.

Liktenim labpatīcis, ka Lielās sporta nozīmes pirmā izlaiduma laureāts savu dižo talantu ir sadalījis daudzos mazos gabaliņos, katram no tiem tomēr radot krietnu pienesumu sportā un sabiedriskā dzīvē. Vēstures kanālos nerimtīgais jubilārs tomēr ir ierakstīts kā sporta „karalienes" — vieglatlētikas uzticīgais kalps.

A. Ž.

KĻŪDAS LABOJUMS

Pasaules brīvo latviešu apvienības sakretāriāts lūdz izlabot BPLA vēlēšanā atreferējumā ieviesušos kļūdu L.A. 1. marta nrā rakstā: „Uldis Grava ievēlēts par PBLA priekšsēdi." Pareizi jābūt: Valdei no sava vidus nākošā mēneša laikā jāievēl arī priekšsēža vietnieks. Šim amatam ir uzstādīti 3 kandidāti no Eiropas: Latviešu nacionālās padomes Lielbritanijā prezidija priekšsēdis Augusts Abakuks (uzstādījis U. Grava ASV un I. Freimanis Zviedrijā), Latviešu centrālās padomes Zviedrijā valdes priekšsēdis Imants Freimanis (uzstādījis V. Kārklis ASV) un Latviešu centrālās komitejas Vācijā priekšsēdis Adolfs Šilde (uzstādījis G. Meierovics ASV).

Ko mēs varam darīt jūsu labā?

Kas INFORMATION CANADA ir un kādā veidā mēs varam jums palīdzēt?

Īsumā: INFORMATION CANADA ir federālās valdības informācijas aģentūra. Savos centros Otavā un piecās citās pilsētās visā Kanadā mēs pārdodam un izplatām, ko valdības departamenti un „Queen's Printer" iespiež.

INFORMATION CANADA ir vieta, kur rakstīt, kad vien jums nepieciešama federālās valdības informācija.

Daži izdevumi ir bez maksas. Ja dzīvojat Halifaksā, Montrealā, Otavā, Toronto, Vinipegā vai Vankuverā, varat iegriezties mūsu attiecīgos birojos, kas turpmāk minēti, vai arī rakstīt:

Information Canada, Documentation,
Ottawa K1A 0S9

Information Canada Centres atrodas:

Halifax:
1735 Barrington Street

Montreal:
1182 St. Catherine St. W.

Ottawa:
171 Slater Street

Toronto:
221 Yonge Street

Winnipeg:
393 Portage Avenue

Vancouver:
714 West Hastings Street

Information Canada

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCA

slēgta Lielajā piektdienā un sestdienā, 1. aprīlī.
Atvērta Zaļajā ceturtdienā no pl. 10 līdz 6 vakarā.
491 College Street, Toronto 4

TORONTO PILSĒTAS ATKRITUMU SAVĀKŠANAS PLĀNS

LIELAJĀ PIEKTDIENĀ, 31. martā,
atkritumus nenovāks.
Rēgulārā atkritumu novākšana otrdien, 4. aprīlī.
OTRĀS LIELDIENĀS, 3. aprīlī,
atkritumus novāks vietās, kur rēgulāri atkritumus savāc pirmdienās.

H. F. ATYEO, P. Eng.
Commissioner of Streets

Bulvāŗi gaisā

FEĻETONISKS ČALOJUMS

Gadu tūkstošiem cilvēki skatījušies uz putniem un vēlējušies aizlidot no ikdienas rūpēm, no parastības, tā sakot — atvaļinājumā. Atvaļinājumu gan sākumā neviens vēl nav bijis. Tie radušies tikai nesen. Bet vēlēšanās bijusi. Un tas jau ir viens un tas pats.

Pēdējā gadsimta sākums vairs nepieder pie mūsu dienām, un šajā gadsimtā cilvēki atrisinājuši lidošanas problēmu. Gan ne tieši. Atrisinājuši, vairs neskatīdamies uz putniem, nemaz nedomādami, pa apkārtceļiem. Pēc neveiksmēm ar lidošanu sākuši paplašināt pastaigāšanās jēdzienu. Gaŗlaikotie gājuši pastaigāties ne tikai kājām, bet jau jāšus uz zirga vai ēzeļa, sēdus ratos — beigās pat grozīdami automobili. Ne tikai pa vienam vai pa pāŗiem — šāda pastaigāšanās vēl pirms nedaudz gadiem bieži beigusies klusās, krēslainās, vientuļās vietās, nereti ar nevēlamām sekām — bet baros un visos virzienos.

Ar zirgu vai ēzeli viegli bijis jāt pa ezām un lauku ceļiem. Bet tur bijis daudz smilgu, koku un paēnas — zirgi dažreiz nevarējuši sagaidīt jātniekus, aizgājuši un izbradājuši labības laukus. Tāpēc vēlāk izgudrojuši bulvāŗus. Zemi ap kokiem noklājuši ar asfaltu, lai vecākām paaudzēm nebūtu jāuztraucas. Šādā radikālā divvirzienu domāšanas ceļā beidzot nonākuši atpakaļ pie lidošanas — baros, visos virzienos un pa bulvāŗiem. Protams, ne vairs pa pilsētu, bet gaisa bulvāŗiem. Vai, tos saprotamāk apzīmējot — pa bulvāŗiem gaisā. Atrisinājuši arī pacelšanās problēmu. Nav vairs mēģinājuši pa vējam, bet — pret vēju. Un izdevies.

Astronauti pēdējos gados gājuši vēl tālāk: tie taisa paši savu vēju, pastaigājas ne tikai stāvus un sēdus, bet pat guļus un peldus. Bet pagaidām viņu ziņojumi ļoti nepilnīgi un pretrunīgi.

Atvaļinājumiem nepieciešami pamati, tiklab ekonomiskie, kā fiziskie. Nepieciešami kontakti, tiklab bioloģiskie, kā garīgie. Nepieciešams pievilkšanas spēks un attiecīga temperātūra. Bet tur, augšā, vairs neesot pievilkšanas spēka. Ne magnētiskā, ne ķermeniskā jeb dzīvības uzturēšanas spēka. Nevarot izmērīt temperātūru — neesot kur pakārt termometrus. Pie zvaigžņu stūŗiem tie neturoties, krītot zemē. Bet mēness tik apputējis, ka tajā neturoties nagliņas.

Neesmu vairs vakarējais. Par to jau liecina mans vārds, kas iegūts vēl Latvijas neatkarības laikā, kad, 1926. gadā, pielicis punktu pirmajam feļetonam, lauku klusībā uz kūtsaugšas pats sevi kristīju otrreiz. Pirmajā reizē man nebija bijusi teikšana. Šodien tas var izlikties nelatvisks, arī neamerikānisks. Bet toreiz Latvijā nelatviski vārdi bija modē, tieksmes pēc eksotikas stiprākas kā jebkad. Tas nemaz nav manis izdomāts. No frančiem to jau bija pārņēmuši pirmie jaunās valsts likumdevēji.

Vēsture pauž sekojošo: tie bija kristījuši divus brāļus, lielo un mazo. Lielajam bija devuši īsti zemnieciski smagu, latvisku vārdu, mazajam nelatvisku. Pēdējam laikam bija vēlējušies dot vairāk salonspējīguma, vairāk rietumnieciska, parīziska šarma, lielākas pielāgošanās spējas citām mēlēm. Arī es jutos mazais, avīzes salasījies jūsmoju par Parīzes ugunīm. Protams, iedomās. Uz laukiem jau nebija pat elektrības. Tā kļuvu otrs mazais.

1944. gadā lielais brālis palika Latvijā, un to pievāca krievi. Es devos trimdā. Līdz Francijai gan nenokļuvu, kaut ar frančiem iepazinos diezgan labi. Bet 1945. gadā, braukdami mājās, tie mani tomēr neņēma līdz. Franču valoda, es tad atcerējos, kādreiz bija bijusi starptautiska diplomātu valoda. Tā man, Santīmam, palīdzēja pārdzīvot un pielāgoties sentaviem un centiem. Protams, ar mazas diplomātijas palīdzību, jo šo valodu nemaz nepratu. Diplomātija taču esot — prast, kad neprot, un neprast, kad prot.

Šad tad esmu arī lidojis, kaut ne pats ar saviem spārniem. Atkal — visbiežāk iedomās. Piemēram, kad bija jāpārbauda, cik tālu lidošana attīstījusies. Šad tad no kaut kurienes esmu arī izlidojis. Citādi varbūt neatrastos šeit. Varbūt — vispār vairs neatrastos nekur.

Vairāk, protams, savam šāgada atvaļinājumam biju gatavojies teorētiski. Kā jau trimdinieks, kas 15 gadus cīnījies par savas teorijas teorētisko pareizumu. Es tātad skaidri zināju, ka tagad cilvēks var lidot. Ne jau ar saviem spārniem. Tie, tāpat kā vecos laikos, ātri izkūst vai aplūst vai tos aplauž. Bet — barā. Lidmašīnām un lidmašīnu spārniem tā vieglāk, cilvēkiem lētāk.

Biju ievācis arī daudz pamācību: atstāt mājās mēteli, cepuri, gaŗās apakšbikses. Neņemt līdz naudu, bet tā sauktos travelčekus. Biju labi sagatavojies. Tā vismaz domāju. Izgāzties nedrīkstēju.

Bet es nezināju, ka gaisā tagad var braukt pa dēli. Piemēram, no Toronto, Kanadā, uz Akapulko, Meksikā. Īstenībā — pa bulvāri, kas pilnīgi bez signālugunīm un gluds kā dēlis. Apmēram 35.000 pēdu jeb 11.000 metru augstumā, kā kuŗam ērtāk skaitīt.

Un tagad jāpiemin arī daži fakti. Un jārunā laikam daudzskaitlī, lai neskanētu kā Švaukstam. No Toronto izlidojām vakarā. Atstājām tegaisu, kuŗa temperātūra bija turpat ap nulli. Apsēdos lidmašīnā un skatījos — visi tādi puspliki. Ne tikai bez mēteļiem, bet viens pat savas gaŗās bikses jau bija apmainījis pret īsajām. Sic vietes tādas aizdomīgi slaidas, bet — kas man par daļu! ... 5 stundas mierīgi sēdējām CP.

Bulvāŗi visdzīvākie vakaros, Ne tikai asfaltētie pilsētās — arī tie, kas gaisā. Vai tas tiešām bija dēlis — negalvoju. Ja bija — būtu iečīkstējies, kaut likās aptumšots. Bet lidmašīna pat neiedrebējās. Pēc pusnakts nosēdāmies Akapulko.

Gaisa temperātūra tur bija 75 F. Bagāžu nekontrolēja. Muitnieki laikam nevēlējās čamdīties pa kofeŗu virskārtām: sievietes bija kļuvušas pavisam slaidas. Papīri gan daži bija jāparaksta. Bet arī tiem neviens nepiegrieza daudz vērības.

Pēc tam 20 minūtes sēdēju mašīnā — kalnā augšā, kalnā lejā. Braucējs to vadīja pa meksikāņu modei, baltās strīpas un atstarpes neievērodams. Tad nāca — miljonāru paradīze, kā kādā vācu žurnālā biju izlasījis. Aiz loga šalca jūra, dārzā pret debesīm ēnojās palmas. Un daudz cilvēku vēl bija nomodā.

Tā sākās mans atvaļinājums. Dažu faktu tīšām nepieminēju — fakti atvaļinājumos nav svarīgi. Svarīga ir sajūta un pārdomas. Atvaļinājumos taču brauc, lai atpūstos un pārdomātu. Pagātni, tagadni, nākotni. Un pārdomu man vēl daudz. Bet tās lai paliek citai reizei.

Santīms

Attēlā augšā pa kreisi — Jelgavas (5.) skautu vienības 20. gadasvētkos labvēle Zigrīda Masīte pasniedz vienības vadītājam A. Francim Latvijas skautu balto karogu Sv. Katrīnās. Pa labi — latviešu gaidu Kanadas jendas priekšniece G. Upīte pasniedz Gunas nozīmi guntiņām I. Timšānei un D. Dālbergai. Apakšā pa kreisi — mazskauti priekšnesumā: G. Šteinbergs, A. Bērziņš, E. Grīnbergs, R. Šteinbergs un E. Zenka. Pa labi— guntiņas savā uzvedumā: D. Dālberga, R. Savicka, N. Grīnberga un A. Ligura. Foto: Dž. Ligurs

Ziedu vietā - laikraksts

Čikagas DV apvienības gada sapulcē 20. februārī Latviešu namā no 171 vanaga piedalījās 25, bet tikpat arī no 40 vanadzēm, tā apliecinot, ka vanadzes vienmēr bijušas apvienības „čaklie rūķīši", jo redzamas vienmēr un visur, kur darbs gaida darītāju, tikai, diemžēl, šķiet, ka no visām apbalvotām vanadzēm, tieši Čikagas vanadzes it kā „aizmirstas", kā to gada sapulcē norādīja apvienības ilggadējais kasieris Ilgonis Priedulājs un A. Zaube.

Apvienības valdes priekšsēdis Uldis Vītols aicināja ar klusuma brīdi pieminēt mūžībā aizgājušos biedrus, pēc kam īsā pārskatā ziņoja par pagājušā gada darbību: notikušas 12 valdes sēdes, izsūtīti 6 apkārtraksti, sasaukta 1 biedru gada sapulce. Darbības gadā valde izkārtojusi 12 dažāda veida sarīkojumus ar aptuveni 1800 apmeklētāju kopskaitu. Līdzšinējie valdes locekļi valdes darbam veltījuši pavisam kopā 78 gadus, no tiem I. Priedulājs — 16. A. Zaube — 14 un V. Kupreičiks — 14.

Priekšsēža vietnieks un aprūpes nozares vadītājs Aleksandrs Zaube ziņoja, ka jaunatnes atbalstam ziedots ap 1000 dolaru. 14. jūnija ziedojumu vākšanas akcijā devums bijis 1217 dol., Ziemsvētku — 2313 dol. Taču aprūpes nozarē vajadzību bijis daudz, un bez vanadžu 500 dol. ziedojuma nepieciešamam atbalstam būtu pietrūcis seguma.

Kultūras un informācijas nozares vadītājs Rūdolfs Arums savā ziņojumā sevišķi pieminēja 23. un 24. aprīļa apvienības 20 gadu darbības atceres sarīkojumu, brošūras izdošanu, DV ASV 21. delegātu sanāksmi un vanadžu 17. salidojumu.

Biedrzinis Pauls Dišlers sniedza apvienības skaitlisko pārskatu, pēc kuŗa bija redzams, ka no apvienības biedriem 68 ir vecumā no 51 — 60 gadiem, bet 55 biedri no 41 — 50 g. veci.

Par vanadžu kopas darbu ziņoja priekšniece Elfrida Smita. Vanadžu dubultkvarteta vada Ādele Aruma, bet sporta kopu — Kārlis Strauja; treneris ir Laimonis Kļaviņš.

Šaušanas kopas aktīvo dalībnieku skaits ir 10 (vadītājs Ivars Švanfelds), mednieku un makšķernieku kopā Aurorā — 28 (vadītājs Jānis Grigals).

Pārrunās par nākamā gada darbu I. Priedulājs ierosināja iegādāties vēl vienu Garezera dalības zīmi un apbalvot aktīvās vanadzes. Leo Klīdzējs vēlējās, lai apvienības biedriem balstiesības būtu jau ar 16 gadiem, kam sekoja pārrunas par jaunvanagu darbu.

Marta Priedulāja norādīja uz informācijas „klibošanu". Profesionālo žurnālistu mums ir gaužam maz. Informācija labākā gadījumā parādās saīsinātā veidā chronikā.

Valentīne Hermane atgādināja biedriem abonēt DV Mēnešrakstu un laikrakstu „Latvija Amerikā." Latviešu preses gadā būtu ieteicams jubileju gadījumos pasniegt ziedu vietā laikraksta abonementa velti, kā to jau dara citas apvienības.

Jaunajā apvienības valdē darbosies: priekšsēdis Uldis Vītols, I. Priedulājs, P. Dišlers, A. Zaube, A. Bārda, R. Arums, V. Kupreičiks, V. Utināne un L. Klīdzējs; valdes kandidātes Vera Dāboliņa un Rita Valdmane.

Sapulci vadīja V. Lagzdiņš, protokolēja Vera Dāboliņa. Revīzijas komisijas priekšsēdis A. Būmanis izsacīja pateicību visiem darba darītājiem un amatpersonām. V. H.

RELIĢISKĀ DZĪVE

Mums jaizšķiras par mūžīgo likteni

„Dzīve un nāve tiek likta priekšā cilvēkiem, viena vai otra tiek dota viņiem saskaņā ar viņu izvēli." (Gudrā Siraka grām. 15, 15—20).

Mēs varam izvēlēties: dzīvi vai nāvi, godu vai kaunu, prieku vai sāpes, gaismu vai tumsu, algu vai sodu, Dievu vai velnu, debesis vai elli. Mēs varam izvēlēties, mums vajag izvēlēties! Mēs nevaram palikt neitrāli, jo par neitrālajiem Dievs saka: „Kaut tu būtu auksts vai karsts! Bet tā kā tu esi remdens, tad es izspļaušu tevi no savas mutes." (Atklāsmes grām. 3, 16). Šie neitrālie, remdenie cilvēki ir kā negaršīga barība, ko Dievs izspļauj no savas mutes. Neitrālie ir vienaldzīgi un nedzīvi attieksmē pret pašu Dzīvību un Laimi — pret Dievu. Bez piekļeršanās Dievam tie automatiski nonāk nāves un nelaimes valstībā — ļauno garu varā. „Kas nav ar mani, tas ir pret mani," saka Kristus (Mat. 12, 30).

Mums vajag izšķirties ar visu noteiktību, ar visu sirdi un dedzību! Jo no šīs izšķiršanās būs atkarīgs viss mūsu mūžīgais liktenis. Šo likteni, ko būsim izvēlējušies, nevarēsim vairs mainīt: starp debesīm un elli, starp dzīvi un nāvi, starp laimi un nelaimi ir bezgalīga aiza, kuŗais neviens nevar tikt pāri, kā saka Kungs Jēzus līdzībā par bagāto vīru un nabaga Lāzaru (Luka 16, 26).

Mēs nevarēsim atgriezties no mūžības šai dzīvē, lai izdarītu jaunu, laimīgu izvēli; lai no elles pārietu uz debesīm, lai no velna verdzības tiktu Dieva bērnu brīvībā. Mēs dzīvojam šeit, virs zemes, tikai vienu reizi; mēs varam izvēlēties tikai vienu reizi, vienu mūžību — laimīgu vai nelaimīgu.

Šīs mūžīgās izvēles lieta mums ir bezgala svarīga: ja mēs labprātīgi būsim tikuši dzīvē un laimē, tad to nekad vairs nezaudēsim, jo negribēsim to zaudēt. Bet ja būsim vieglprātīgi tikuši nāvē un nelaimē, tad, ar lielā dzejnieka Dantes vārdiem, mums tiks teikts: „Cilvēk, kas ieej šai vietā, atstāj cerību ārpusē!" Tur būs mūžīgā raudāšana, kaukšana un zobu griešana, kā saka pats Kungs Jēzus, kas vislabāk zina, kādas izskatās debesis un kāda ir elle. Jo Viņš, kopā ar Tēvu un Svēto Garu ir abu šo vietu, kas pastāvēs mūžīgi, Radītājs.

Mēs kādreiz bēgām no sātana kalpiem — komūnistiem; atstājām dārgo dzimteni, tēva mājas, mantas, iemīļotu darbu — visu, visu, lai dotos trimdā, uz nezināmu vietu pasaulē, pretim nezināmiem apstākļiem un grūtībām. Jo cerējām, ka svešumā tomēr būs vieglāk un labāk nekā zem sātana kalpu varas. No Latvijas izbēga ap 110.000 latviešu.

Vai mēs cenšamies izbēgt no paša sātana, Lucifera tumsības un izmisuma valstības ar tādu pašu dedzību kā no komūnistu žņaugiem?

Neviens cilvēks nav tik neprātīgs, ka viņš izvēlētos nāvi un nelaimi: visi slāpst un alkst pēc dzīves un laimes, arī tie, kas netic ne mūžīgai dzīvei, ne mūžīgai nāvei, ne Dievam, ne velnam, — cilvēki, kas visu laimi grib atrast šai pasaulē, šai dzīvē; cilvēki, kas ir pielīdzināmi viendienas mušām. Šie cilvēki turas pie saviem personīgiem uzskatiem, ka tādas laimīgas vai nelaimīgas mūžības nemaz nav; tie neklausās cilvēku Mācītāja un Pestītāja balsī, kas vissvinīgākā veidā, ar daudziem brīnumiem un savu augšāmcelšanos un uzkāpšanu debesīs apliecināja, ka tādas divas, pilnīgi pretējas vietas mūžībā ir. Arī šie cilvēki, kas sevi būs mānījuši ar neticību mūžībai, nāves brīdī, kad viņi nostāsies sava Radītāja priekšā, ar milzīgu pārsteigumu konstatēs, ka eksistē gan abas mūžības — debesis un elle. Kur gan aizies šīs dvēseles?

Cilvēki, kas netic dvēseles dzīvei pēc nāves, cenšas jo dedzīgāk izmantot šīs pasaules dzīvi, lai gan šeit ir tik daudz neizbēgamu rūpju un raižu, bēdu un ciešanu, slimību un nāve. Ar apbrīnojamu centību, pat varonību tie cenšas nodibināt mazu paradīzi zemes virsū, bieži vien saminot zem kājām visus likumus un tikumus.

Tādu cilvēku ir daudz mūsu dienās, arī jaunatnes vidū. Savas slāpes pēc bezgalīgas laimes, ko Radītājs ir ielicis viņu dvēselēs, tie mēģina apmierināt ar visdrausmīgāko seksuālo izlaidību, ar visāda veida narkotiskām vielām, lai gan viņi zina, ka tās grauj viņu ve-

(Turpinājums 23. lp.)

Edvarts Tūters

KLUSAJĀ NEDĒĻĀ

Atskrēja Žubīte, Atnesa Dziesmu:

Spodrini Palodzes — Dzīsim prom Ziemu.

Spodrini Palodzes, Pagalmus Slauki.

Izrotā Pūpoliem Istabu Savu.

Klusajā Nedēļā Iedomā Sāpes.

Sāpes, ko Izcieta Par tevi Kristus.

Sāpes, ko Cieš tava Tēvzeme Tagad.

LŪDZU KLAUSIETIES
raidījumu 16. gadagājumā
Toronto Latviešu misijas radio

BRĪDIS AR DIEVU

katru svētdienu, no pl. 9 — 9.30
Niagaras WHLD raidītājs (vilnis 1270)
Informācija — tālr. Toronto 261-4218.

Dievkalpojumi Kanadas baznīcās

Archibīskaps A. Lūsis, 5 Valleymede Rd., Toronto 3, Ont., tālr. 767-2310. Sv. Jāņa draudze, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Av.

26. martā plkst. 11.00 Pūpolu svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu. Jauniešu grupa (13 — 14 g. v.), plkst. 10.00. Svētdienas skola 10.30. Iesvētes mācība pēc dievkalpojuma. Svētdienas skolas uzvedums sekos dievkalpojumam.

30. martā, plkst. 7.00 vakarā Zaļās Ceturtdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

31. martā, plkstī 11 rītā Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

Dievgaldnieki lūgti jau savlaicīgi pieteikties draudzes kancelejā vai pie mācītāja.

Kristus Aušāmcelšanās Svētku agrais dievkalpojums notiks plkst. 6 no rīta. Otrais dievkalpojums plkst. 11 rītā.

Agram dievkalpojumam sekos tradicionālās, dāmu komitejas rīkotās brokastis. Piedalīšanās: pieaugušiem $1.50; jauniešiem $1.00.

Māc. A. Čops, 38 Balaby Cr., Don Mills, tālr. 449-4087; Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto 9.

26. martā pl. 11 Pūpolu svētgaldu.

31. martā pl. 11 Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu. Dziedās draudzes koris.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. 757-2739. Todienas dievkalpojums ar dievronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Avenue.

31. martā — Lielā Piektdienā plkst. 5 pēcp. dievkalpojums ar dievgaldu.

BRAMPTONĀ

26. martā — Pūpolu svētdienā plkst. 1,30 pēcp. dievkalpojums ar dievgaldu Grace United baznīcā.

MONTREALA

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P.Q. Tel. HU 9-3224. Montrealas latviešu ev.-lut. Trīsvienības draudze Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

26. martā, Pūpolu svētdienā, plkst. 1.30 pēcp. dievkalpojums ar dievgaldu.

27. martā plkst. 9.30 no rīta dievkalpojums bērniem un jaunatnei.

31. martā, Lielā Piektdienā, plkst. 1.30 pēcp. dievkalpojums ar dievgaldu.

2. aprīlī, Lieldienās, plkst. 6 no rīta saullēkta dievkalpojums.

OTAVA

Māc. E. Lange, 864 Pleasant Pk. Rd.; tel. 733-3966, Otavas latv. ev.-lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev.-lut. Kristus draudze, 18 Victoria Avenue South.

Pūpolu svētdienā, 26. martā, plkst. 5 pēcpusd. dievkalpojums ar dievgaldu.

KLUSĀ NEDĒĻĀ

„Raudzīsimies uz Jēzu, kas prieka vietā ir pacietis krustu".

Vēstulē Ebrējiem 12:2.

Jēzus Kristus zemes dzīves pēdējās nedēļas notikumos mēs varam būt vai nu dalībnieki, vai tikai novērotāji. Mēs varam it kā no galerijām noskatīties Golgatas drāmas izrādē, bet mēs varam arī iesaistīties kā dalībnieki Golgatas notikumos. Evaņģeliji aicina mūs palikt par dalībniekiem Jēzus dzīvē, centienos un mērķos.

Mateja evaņģelija 16. nodaļā varam lasīt šos vārdus: „Jēzus iesāka saviem mācekļiem rādīt, ka Viņam vajaga iet uz Jeruzalemi un daudz ciest, bet trešajā dienā augšām celties." Tā kaut kas pat Jēzus mācekļim Pēterim nebija saprotams, un kas nav saprotams, nav arī pieņemams. Pēteris domāja, ka viņš Jēzum izdarīs grandiozu pakalpojumu, ja viņš ieteiks Jēzum no tāda ceļa izvairīties. „Lai Dievs pasargā, ka tev tādas lietas notiktu..." teica Pēteris. Ar citiem vārdiem sakot: Bēgsim labāk projām no šejienes! Bet — ja Jēzus būtu izvairījies no Getsemānes dārza un no Golgatas un būtu aizgājis pāri Jardanai tādā vietā, kur viņu nevar aizsniegt ne augstie priesteŗi, ne ķēniņš Herods, ne gubernātors Poncijs Pilāts, tad mēs šodien par Jēzu nekā nezinātu. Jēzus vārdos izceļas mazais vārdiņš „vajaga": Vajaga iet uz Jeruzalemi. Ja cilvēku glābšanai jānotiek, tad tā var notikt tikai pa krusta ceļu. Ja Jēzus dzīves mērķis ir cilvēku atpestīšana, tad tā nav iedomājama bez upuŗa. Tad krusts ir vienīgais līdzeklis. „Caur viņa brūcēm mēs esas dziedināti," izsaucās pravietis Jesaja.

Jēzus Kristus un krusts ir nešķiŗami. Cilvēki skatās Dieva universā — zvaigznēs, saulēs, planētās — un viņi saskata Dieva diženumu. Bet kad cilvēki skatās uz krustu, viņi var ieraudzīt, ja vēlas, Dieva mīlestību. Universā cilvēki redz spēku, krustā mīlestību.

Krusts vairs nav izdzēšams no mūsu pasaules. Jēzum bija tikai viena doma, viens princips, viens uzskats, viena morāle, viena reliģija, un to visu var ietērpt vienā vārdā — Dievs. Dievs ir — liecina Jēzus dzīve. Dievs ir mīlestība — liecina viņa krusts. Izņemiet, ja varat, krustu no Jēzus dzīves, un tā paliek mums nesaprotama. Izņemiet mīlestību no Jēzus krusta, un tas krusts mums paliek nesaprotams. Kristietība ir krusta reliģija. Jaunās derības kristietis ir kristietis ar krustu. Tāda ērma pasaulē nav, kā kristietis bez krusta. Sacīja Jēzus: „Kas savu krustu neuzņemas un neseko man, tas manis nav vērts." Krustam jābūt mūsu garīgās dzīves centrā.

Krusts ir tādēļ, ka šajā pasaulē ir konflikti. Jēzus Kristus dzīves stāsts ir stāsts par konfliktiem: starp labo un ļauno, starp tumsu un gaismu, starp dzīvību un nāvi. Šajos konfliktos Jēzus uzvarēja ar krustu. Mēs pazīstam konfliktus. Tādi ir mūsos pašos. Mūsos ir it kā divas personas, kas viena ar otru ir konfliktā: persona, kāds es esmu, ir konfliktā ar personu, kādam man vajadzētu but. Mēs esam konfliktā ar apstākļiem, kādos atrodamies. Mēs esam konfliktā ar sabiedrību, kādā mēs dzīvojam, un konfliktā ar kārtību pasaulē, ko pierāda jaunatnes nemieri.

Visi konflikti izbeidzas, kur ienāk krusts. Krusts nav vājuma pazīme, krusts ir spēka simbols. Kur ģimenēs, draudzās, sabiedrībā ienāk krusts, tur konflikti iziet ārā no modes. Krusta gaismā jābrīnās, kāds ģeķis es esmu bijis, kurinot visu laiku konflikta liesmas.

Kristietība ir krusta reliģija. Saprotams, neviens un nekas nevar mūs piespiest palikt par krusta nesējiem. Jēzus tā teica: „Ja kas grib sekot man, tas lai uzņemas savu krustu." Ja mēs negribam, Dieva universā nav tāda spēka, kas varētu mūs piespiest uzņemties krustu, bet tad mēs neesam Jēzus mācekļi. Jēzus par savu bezkrusta sekotāju saka: „Tas manis nav vērts."

Krusta reliģija ir brīvprātīgo cilvēku reliģija. Šajā reliģijā nav nekādu spaidu. Jēzus teica: Kas grib būt mans māceklis... Izvēle pieder mums. Jēzus necenšas nevienu pielabināt, ietekmēt, piespiest, iekārdināt palikt par mācekli. „Kas grib" ir Jēzus princips caur un cauri. Jaunā derība atzīst gara brīvību, bet arī skubina augt šajā brīvībā par apzinīgiem kristiešiem.

Kad Jēzus ieteica saviem mācekļiem uzņemties krustu un sekot viņam, viņš nedomāja par koka krustu vai krustu no kāda cita materiāla. Viņš domāja par „garīgu" krustu, tas ir, par piedošanu un par mīlestību. Piedošana ir krusts, tas ir kaut kas sāpīgs, sevišķi, ja tev neviens neprasa piedošanu. Mīlestība ir krusts, tas ir kaut kas ārkārtīgi sāpīgs, ja tev jāmīl cilvēks, kas ir tavs „ienaidnieks". Piedošana un mīlestība šajā pasaulē nav bez krusta. Dievs gribēja glābt zudušo cilvēci, un Dievam tas maksāja vienpiedzimušo Dēlu. Tas ir Dieva krusts. Jēzum krusts bija meklēt un glābt zudušo, tas Viņam maksāja dzīvību. Krusts ir upuŗus nesoša mīlestība, un tas kaut ko vienmēr maksā. Cik tev maksā tava reliģija?

NELASA GRĀMATAS, BET NEAPMEKLĒ ARĪ KLUBU

DAUGAVAS VANAGU FONDA NOTINGHAMAS NODAĻAS GADA SAPULCE

DV fonda Notinghamas nodaļas, Anglijā, gada sapulci, piedaloties 32 biedriem, 5. martā kluba telpās vadīja J. Frišvalds un A. Veichelis, protokolējot J. Osim. Ziņojumu par nodaļas iepriekšējā gada darbību deva valdes priekšsēdis Imants Balodis. Notikušas 17 valdes sēdes. Kūtri kārtotas biedru maksas. Kluba bufeti apkalpo valdes locekļi rotācijas kārtībā. Samazinājies kluba apmeklētāju skaits, jo dzērienu iepirkšanas cenas cēlušās par apm. 10%. Izskanēja vēlmes, lai klubu vairāk apmeklētu.

Grāmatu klubā 26 dalībnieki. Iznākuši 3 rakstu krājuma numuri. Nodaļas grāmatnīcu vada J. Osis. Latviešu skola uzsākusi mācības tikai pēc jaunā gada ar četriem skolēniem. Skolu vada R. Usāns-Erts.

Bibliotēkā samazinājies grāmatu lasītāju skaits. Nodaļa gada laikā izkārtojusi 26 dažāda rakstura sarīkojumus.

Vanadžu kopas ziņojumu sniedza Ruta Balode, bet revīzijas komisijas — R. Usāns-Erts.

Nodaļas valdē ievēlēja I. Balodi, A. Zariņu, Rutu Balodi, Austri Veicheli, I. Lilienfeldu, O. Mierīgu, P. Apinānu, A. Ruginu un E. Michailovu. Par valdes priekšsēdi ar 23 balsīm ievēlēja I. Balodi. Vanadžu kopas valdē: R. Balodi, A. Frišvaldi un E. Apināni. Revīzijas komsijā: V. Mellakaulu, R. Usānu-Ertu un V. Stiru. Par uzticības personu (trustees) pie angļu iestādēm nodaļas klubam ievēlēja A. Zariņu, E. Gaili un Z. Griķi. I. Balodis sniedza ziņojumu par nama iegādi. No DV fonda valdes jau saņemts paziņojums, ka piešķirts 200 märc. bezprocentu aizdevums, bet Halifaksas nodaļa piešķīrusi 300 märc. aizdevuma. Kāds privāts aizdevējs ar mieru nodaļai aizdot 5000 märc. par 5%.

Ārkārtas biedru sapulce vēlāk lems par nama pirkuma nokārtošanu galīgā veidā.

Sapulce atzina, ka nodaļa nevarēs materiāli atbalstīt DVF lauku īpašuma iegādi, jo tā pašreiz izdara sava nama pirkšanu, kam būs vajadzīgi visi nodaļas rīcībā esošie līdzekļi.

— gs.

Ida Troics dzim. PRIEDNIEKS

Dzimusi Dzelzavā, Latvijā

Mirusi 94 gadu vecumā 1972. gada 18. martā.

Sēro

meitas, znoti, mazbērni, mazmazbērni Kanadā, Zviedrijā, Vācijā un Latvijā.

Garezera izloze devusi ievērojamu atlikumu

Garezera padomes sēdē februāŗa beigās lēma par līdzekļu sagādi un to izlietošanu. Kasieris A. Bērzkalns ziņoja, ka budžets sabalansēts uz 163.000 dol. Ēku būvei līdz padomes sēdei ziedojumos bija saņemts 17.813 dol. Vasarā paredzētais mājmācības skolas kurss audzākņu mazā skaita dēļ nenotiks.

Galvenie ieņēmuma posteņi: vasaras vidusskolas maksas 25.400 dol., bērnu nometnes 16.200, sarīkojumi, viesu mitināšana un ēdināšana 30.000, izloze 16.500, ziedojumi vidusskolas ēkas un kabīņu būvei 28.000, par pārdotām dalības zīmēm 12.000 dolaru. Izdevumu galvenie posteņi: vidusskolas jaunceltnei 28.000 dol., zēnu kabīnes 6000, uzlabojumi un inventāra iegāde 16.500, parādu deldēšana un aizdevumu procenti 11.350, tekoši saimnieciskie izdevumi, ieskaitot algas, 82.000 dolaru.

Garezera izlozes līdzšinējais vadītājs Edgars Šneiders ziņoja, ka izloze devusi 16.333 dol. atlikumu. Viņam atteicoties no šiem pienākumiem, kuŗus veicis jau četrus gadus, padome līdzšinējam izlozes vadītājam un viņa dzīvesbiedrei pateicās par sabiedrībai ziedoto darbu un izlozes turpmāko vadību uzticēja sabiedriskajam darbiniekam Jānim Karpam Kalamazū.

Mājmācības skolas līdzšinējā vadītāja Biruta Abula bija iesniegusi Garezera vadībai rakstu, kuŗā ziņoja, ka sazinoties ar mājmācības skolas līdzšinējiem skolotājiem, atzīts, ka mājmācības skolas darbs Garezerā nebūtu turpināms. Iemesli šādi: atsevišķi dzīvojošo latviešu bērnu vecāku skaits nav audzis un interese par mājmācības skolu arī nav palielinājusies. Mājmācības skolas ietekmē Deitonas un Pitsburgas bērni, kas sastādīja trīs ceturtdaļas no mājmācības skolēnu skaita, tagad iesaistīti rēgulāros skolas darbos ziemas sezonā un vasarā varēs sekot kārtējām nometnes nodarbībām. Tā kā valodas nepratējiem šinī vasarā paredzēts atsevišķs posms, tad tur būtu ieskaitāmi tie 6—7 mājmācības skolēni, kuŗu latviešu valodas zināšanas ir ļoti trūcīgas.

Skolotājas raksta: „Jūtamies, ka esam sasniegušas daudz, vismaz dažos bērnos modinot interesi par latviešu lietu un dodot tiem piederības sajūtu plašākai latviešu skolas saimei. Un tas ir arī viss, ko cerējām sasniegt. Acīm redzot, nav daudz atsevišķi dzīvojošo latviešu ģimeņu, kuŗām latviešu valoda likusies nozīmīga."

Izvērtējot šo mājmācības skolas skolotāju viedokli, padome to akceptēja. Mājmācības skola, kas bija paredzēta no 23. jūlija līdz 6. augustam, tātad nenotiks, bet bērni no 9—15. g. v., kuŗiem mājas valoda nav latviešu vai kuŗiem ir zināmas grūtības izteikties latviski, var apmeklēt nometņošanas posmu no 25. jūnija līdz 9. jūlijam.

Administrātors V. Vārsbergs ziņoja, ka vasaras vidusskolas ēkas celšanai Draudzīgā aicinājuma zīmē februārī saņemti ziedojumi: no R. Nīkura ģimenes Čikagā 200 dol., LELDAAs pārvaldes locekļiem 130 dol., Britu Kolumbijas vanadzēm 100 dol, Latviešu apvienības Detroitā 94,50 dol., Klīvlendas latviešu biedrības 90 dol., Čikagas latviešu baptistu kopas „Gaisma" 50 dol., Sanfrancisko vakarētāju grupas 50 dol. Kopējā ziedojumu summa februārī 970 dol. Vidusskolas ēkas un kabīņu celšanai līdz padomes sēdei ziedojumos pavisam saņemts 17.813 dol.

Būvdarbu vadītājs A. Rieksts ziņoja, ka skolas būvei jau salīgti mūrnieki un notiek sarunas ar namdaŗiem. Iespējams, ka varēs izmantot arī talciniekus.

V. Vārsbergs vēl ziņoja, ka par Garezera saimnieku pieņemts Oto Balodis no Monro, Mičigenā. Garezera biedru sapulce maijā nenotiks, bet sapulces dienu noteiks nākamā padomes sēdē, 25. martā. E. B.

Nams visai latviešu sabiedribai...

Klīvlendas apvienotās draudzes gada sapulcē no 743 balstiesīgiem locekļiem piedalījās 55. Draudzes mācītājs I. Gaide ziņojumā par aizvadītā gada darbību atzīmēja, ka visās draudzes nozarēs tā bijusi sekmīga. Notikuši 59 dievkalpojumi, arī divi kapu svētki, piedaloties katrā dievkalpojumā caurmērā 165 apmeklētājiem. Īpaši dievkalpojumi notikuši bērniem. Pie dievgalda bijuši 550 draudzes locekļi. Kristīti 10 bērni, laulāti 5 pāri, no kuŗiem 3 jauktās laulībās, miruši 9 draudzes locekļi. Izstājies 21 draudzes loceklis, bet draudzē iestājušies 24.

Draudzes priekšnieks T. Bērkulis ziņoja par draudzes saimniecisko stāvokli. Budžets noslēdzies ar atlikumu. Bijušas 7 valdes sēdes un 5 padomes sēdes, arī dažādas komisiju apspriedes. Nekustamo īpašumu kopvērtība sasnieguši 350.000 dol. Jaunais budžets sabalansēts uz 33.450 dol.

E. Auzenbergs ziņoja ka nama fondā draudzes locekļi jau saziedojuši 50.000 dol. Draudzes dāmu komiteja līdz sapulces dienai bija savākusi 17.000 dol., bet latviešu organizācijas iemaksājušas nama fondā 13.358 dol. Draudzes kredītsabiedrība nokārtojusi īres maksu par 10.000 dol. Par 60.000 dol. izdarīts aizņēmums. Jaunais nams būs visu latviešu kultūras centrs. Tajā atradīs vietu visas latviešu organizācijas. Jaunatnes organizācijām telpas paredzētas bez maksas, tāpat organizāciju valdes sēdēm un sapulcēm, kas būs piedalījušās ar ziedojumiem, izņemot sarīkojumus ar ieejas maksu. Svētdienas skolai būs labi iekārtotas klašu telpas. Jaunajā namā būs iekārtota arī bibliotēka, tāpat liela zāle sarīkojumiem un koncertiem. J. E.

Nama fonds pieaug

DV Klīvlendas gada sapulci atklāja valdes priekšsēdis A. Vadzemnieks. No 217 biedriem bija ieradušies 48. Par sapulces vadītāju ievēlēja K. Miški, protokolu rakstot P. Leitim. Pārskatu par iepriekšējā gada darbību sniedza apvienības valdes priekšsēdis A. Vadzemnieks. Sasauktas 8 valdes sēdes, izkārtoti vairāki sarīkojumi, apvienības 20 gadu jubileja, sarīkotas 4 gleznu un daiļamatnieku skates. Apvienība piedalījusies plkv. Kalpaka piemiņas sarīkojumā, 14. jūnija un 18. novembŗa aktos.

Ziemsvētku ziedojumu akcijas ietvaros ieņemts 2300 dol., vietējai aprūpei izmaksājot 404,50 dol. Atbalstīts Garezers; apvienības īpašumā jau ir 13 dalības zīmes. Pabalstītas svētdienas skolas, kristīgās jaunatnes kursi un citi pasākumi. Aktīvi darbojusies vanadžu kopa priekšnieces M. Barbas vadībā. Pagājušā gadā ieņemts 7684 dol., izdots 6407,70 dol., atlikums —1276,31 dol. Apvienību arī turpmāk vadīs līdzšinējais valdes priekšsēdis A. Vadzemnieks, kuŗu ievēlēja vienbalsīgi. Valdē vairs nekandidējot kasierim A. Fogelim, tajā ievēlēja: V. Zemesarāju, B. Sniedzi, J. Jenzi, Ž. Blušu, J. Jurjānu, J. Stujrišku, V. Jekumu un J. Ūdri. Revīzijas komisijā darbosies J. Ozoliņš, J. Ūdris un J. Ezergailis. Vanadžu kopa par savu priekšnieci arī turpmāk izraudzījusi M. Barbu, bet kopas valdē darbosies E. Gailīte, V. Zemesarājs, E. Vadzemniece un E. Liepiņa.

Sapulce atvēlēja no apvienības brīvajiem līdzekļiem 500 dol. Garezera vidusskolai un 1600 Apvienotās draudzes nama fondam. Draudzes dāmu komiteja, lai sagādātu līdzekļus jaunajam draudzes namam, kas kalpos visai Klīvlendas sabiedrībai, 20. februārī rīkoja Meteņa tirdziņu. E. J.

Speciālie rubļu certifikāti ir labākā dāvana

Intertrade Express Corp., 125 East 23rd. Street, New York, N. Y. 10010, kas speciālizējusies jau 23 gadus dāvanu sūtīšanā uz Pad. Savienību, ziņo, ka speciālie rubļu certifikāti ir labākā dāvana piederīgajiem Latvijā.

Speciālie rubļi ir četrreiz vērtīgāki par parastiem, tāpēc tie ir izdevīgāki. Saņēmēji tikai ar tiem var iegādāties visu speciālajos Vneshposyltorg ārzemju valūtas veikalos. Cena dažreiz tik zema, ka saņem 10 rubļu vērtību par vienu dolaru.

Pieprasiet jaunāko cenrādi un pārliecinieties, cik vērtīgi ir speciālie rubļu certifikāti. Par vienu rubli jāmaksā $2.32, bet piederīgajiem nekas nav jāpiemaksā.

Tuvākai informācijai un pieprasot katalogu, rakstiet: INTERTRADE EXPRESS CORP. 125 East 3rd. Street, 5th Floor, New York, N. Y., tālr. 932-1539.

Kaucmindiete

MEKLĒ DARBU

sestdienās mājsaimniecībā vai viesību gatavošanā.

Zvanīt vakaros Toronto 536-6148

Apsveicam DV Kičeneras - Vaterlū nodaļas agrāko ilggadējo valdes locekli un tagadējo kasieri

ANSI BĒRZIŅU

viņa 50 gadu dzīves jubilejā 25. martā un izteicam pateicību par viņa pašaizliedzīgo darbu DV organizācijā kopš tās dibināšanas.

DV Kičeneras - Vaterlū saime un draugi.

Izšķirīgus notikumus gaidot

LATVIEŠU NACIONĀLĀS APVIENĪBAS KANADĀ PADOMES SESIJĀ NOLASĪTIE REFERĀTI UN PĀRRUNAS TURPMĀKAI DARBĪBAI

Kā jau mūsu laikraksta lasītāji informēti iepriekšējos numuros, Kanadas latviešu centrālās organizācijas LNAK padomes kārtējā sesija sanāca 4. un 5. martā Toronto. Pēc iepriekšējā gada darbības apskatīšanas, amatpersonu vēlēšanām un dažādu jautājumu iztirzāšanas sesijas lielākā daļa bija veltīta turpmākās darbības izlemšanai, ko atsevišķos jautājumos ievadīja lietpratēji ar īsreferātiem. Viens no svarīgākajiem nākotnes uzdevumiem ir

SAGATAVOŠANĀS EIROPAS DROŠĪBAS KONFERENCEI,

par ko referēja Pasaules brīvo latviešu apvienības valdes priekšsēdis Uldis Grava.

Šādas drošības konferences sasaukšanu ierosinājusi Pad. savienība, kas mums liek sevišķi uzmanīties un sekot notikumu attīstībai. Pagaidām izvētrējot apstākļus, nav domājams, ka šādu konferenci varētu sasaukt pirms 1973. gada, jo NATO un pārējās valstis jautājuma kārtošanai pieiet ļoti piesardzīgi un zināmiem priekšnosacījumiem. Par tādiem varētu būt iepriekšēja vienošanās Berlīnes jautājumā un zināms kompromiss iestigušajā atbruņošanās jautājumā, bet tie ir tik komplicēti, ka zināma vienošanās prasīs ilgāku laiku. Vispārējais atzinums ir, ka drošības konferences darba sekā paredzēta nedrošības draudu novēršana Eiropā, pašreizējo robežu legālizēšana un valstu sadarbība saimnieciskā un kultūrālā laukā. Latviešus un vispār baltiešus visvairāk var interesēt robežu legālizēšana Eiropā, kas ir vislielākais drauds mūsu tautas un valsts tiesībām. Tādēļ mums tur noteikti jāpiedalās un sagatavošanās ir PB LA un visu centrālo organizāciju nākošā darba prioritāte. Pirmos priekšdarbus, kā dokumentu vākšanu un sistēmatisku darba kalendāru turpmākajiem 12 mēnešiem PBLA jau ir veikusi. Tomēr darba smagums vēl priekšā, un tā veikšanai būs nepieciešami arī prāvi līdzekļi. Paredzamai konferencei sekos arī pasaules prese, tādēļ dokumentu un faktu materiāliem jābūt labi sagatavotiem — par visu Latvijas okupācijas laiku.

Referātam sekoja dzīvas pārrunas, piedaloties V. Gulēnam, J. Grodnim, J. Mežakam u.c. Galvenās domas izskanēja par sadarbību ar igauņiem un lietuviešiem, mūsu diplomātiskā korpusa un politisko partiju iesaistīšanu, ASV prezidenta Niksona informēšanu pirms viņa brauciena uz Maskavu un līdzīgiem ieteikumiem. V. Upeslācis izteicās, ka šī drošības konference būs politiska rakstura, kuŗā satiksies Otra pasaules kaŗa uzvarētāji, tādēļ arī mūsu pieejai jābūt politiskai ar juridisku aizmuguri un faktu nodrošinājumu. Visu klātesošo domas bija, ka šis ir mūsu pašreiz vissvarīgākais, bet ne pēdējais uzdevums, kas prasa vienprātību, visu latviešu līdzdalību un atsaucību.

PAR GENOCĪDU OKUPĒTAJĀ LATVIJĀ

Kā vienu no pēdējiem, bet nacionāli svarīgu referātu par genocīda jautājuma kārtošanu deva V. Upeslācis, uzsverdams, ka neraugoties uz līdzšinējām neveiksmēm, tomēr jāpanāk, lai Kanadas ministru prezidents Trudo vai vismaz viņa valdības pārstāvis mūs uzklausītu šinī jautājumā. Ja tas tomēr vēlreiz neizdotos, tad jāsasauc preses konference, ieskaitot arī etnisko presi Kanadā.

Par genocīda jautājumu jau runāts arī iepriekšējā LNAK padomes sesijās, un, kā zināms, Kanadas latviešu 5. dziesmu svētku laikā tika savākti vairāk par 10.000 protesta parakstu, kas gaida tālāku rīcību. Arī tas ir viens no LNAK valdes un politiskās nozares tuvākā darba uzdevumiem. Padomes sesijā izskanēja arī doma, ka meklējami ceļi, kā šo jautājumu kārtot ar Apvienoto nāciju starpniecības (E. Upenieks). Prof. A. Dreimanis izteicās, ka genocīds ir gan mums labi pazīstams, bet kanadiešu sabiedrībā nav, tādēļ mums jādomā arī šajā virzienā. PBLA un ALA priekšsēdis U. Grava izteicās, ka ASV līdzīga parakstu vākšana nav bijusi aktīva, bet tas būtu darāms kādā lielā, vispārējā sarīkojumā, kā, piem., nākošajos dziesmu svētkos ASV.

RADIORAIDĪJUMI UZ LATVIJU

LNAK ārējās darbības ietvaros par Amerikas Balss radioraidījumiem uz okupēto Latviju referēja K. Ķuzulis no ASV, savu stāstījumu illustrējot arī ar paraugraidījumiem skaņu lentē. Amerikas Balss savus radioraidījumus raida 35 dažādās valodās, 24 stundas dienā, kopskaitā ap 800 programmas stundu. Tai ir 109 raidītāji, kā arī vairāki starpraidītāji Ziemeļamerikā un Eiropā. Latviešu valodas raidījumi notiek no Vašingtonas raidītāja, kas ir viens no spēcīgākajiem. Latviešu valodā katru dienu sniedz pusstundas raidījumu (pēc Latvijas laika plkst. 7 vakarā), un otrreiz programas atkārtojumu (plkst. 8 vakarā). Paredzams, ka rudenī, pēc jaunas starpstacijas būves nobeigšanas Grieķijā, arī otra pusstunda tiks veltīta jaunai programmai. Latviešu valodas raidījumus sagatavo 8 darbinieki ar līdzstrādniekiem vairākās zemēs.

Amerikas Balss radioraidījumi 24. februārī varēja atskatīties uz 30 gadu darbību, bet latviešu valodas raidījumi sākti 1951. gada jūnijā no Ņujorkas. Tas ir ceturtais lielākais raidītājs pasaulē, kas sūta ziņas ārzemēm dažādās valodās, un to uztur Amerikas informācijas pārvalde. Raidījumu galvenais mērķis ir dažādām tautām sniegt ziņas, ASV iekš- un ārpolitikas iztirzājumus nesagrozītā veidā. Par cik šie pamatprincipi tiek ievēroti, par tik latviešu valodas un citu raidījumu sastādītāji savu programmu izvēlē ir patstāvīgi. Okupētajā Latvijā šie raidījumi ir ļoti svarīgi un tos klausās ļoti daudzi, par ko liecina dažāda veida informācija.

Referātam sekoja vairāki techniskas dabas jautājumi un pārrunas, no kuŗām izrietēja, ka šie radioraidījumi pilnā mērā atbilst mūsu interesēm un nav jābaidās, ka ASV valdībai būtu nodoms tos pārtraukt vai ierobežot, neatkarīgi no eventuālām politikas maiņām. Amerikas Balss radioraidījumu uzturēšana liecina par nepārprotamu ASV atbalstu apspiestajām tautām. Par to, cik šie raidījumi nozīmīgi okupētajā Latvijā, liecina arī fakts, ka Rīgas raidītājs no savas programmas latviešu valodā raida tikai 12,3%, krievu valodā 81,8% un 5,9% citās valodās.

LATVIEŠU FONDS

Par Latviešu fonda mērķiem un uzbūvi referēja tās padomes priekšsēdis V. Muižnieks, pieskaŗoties arī Rietummičigenas universitātes latviešu valodas kursu nozīmei mūsu valodas un kultūras uzturēšanā. Latviešu fonds dibināts 1967. gadā ar nolūku rast prāvākus līdzekļus vispārnozīmīgiem un plašākiem mūsu kultūras pasākumiem, ko nespējam ar ziedojumiem. Lai to sasniegtu, fonds ir iecerējis uzkrāt vienu miljonu dolaru lielu kapitālu, kas iespējams, ja ar 1000 dol. aizdevumu piedalās katra divdesmittrešā latviešu ģimene brīvajā pasaulē. Atsevišķi interesenti to var darīt arī ar 10 dol. rēgulārām mēneša iemak-

(Turpinājums 23. lp.)

✝

Mūsu mīļais kommiltonis

STUD. **Jānis Zaķis**

dzimis 1937. gada 28. janvārī Liepājā, Latvijā,
miris 1972. gada 27. februārī traģiskā nāvē Hamiltonā, Ont., Kanadā.

Ja kādu brāli vest uz kapu klusu
Pātīcis nāves eņģelim . . .

Mīļā piemiņā viņu paturēs
Korporācijas VENDIA saime

✝

Mana mīļotā māte

Rasma Dravnieks

dz. Lapiņš

dzim. 1914. g. 18. augustā Rīgā,
mir. 1972. g. 10. martā Toronto

Sēro

dēls Ingemunds, radi Latvijā, Amerikā un Zviedrijā

Māt, man pietrūkst
Tavas rūpīgās rokas
Un glāstošā balss

Latviešu preses biedrības goda biedrs

✝ *Ernests Blanks*

dzimis 1894. gada 13. septembrī Braslavā,
miris 1972. gada 31. janvārī Palmā,
Majorkā, Spānijā.

Latviešu preses biedrība

Arnis Akmentiņš

PAVASARA VĒJŠ

No lielas tales
Gaišā saules rītā.
Kad ziedu druvas
Smaržodamas tvan,
Caur vēriem zaļajiem
Nes ceriņziedu smaržu
Spirgts, lapās šalkdams,
Pavasara vējš.

* * *

Arnis Akmentiņš

PAŠKRITIKA

Ja viss tiek sīki
Rēķināts un svērts,
Varbūt mans mūžs
Ne smilšu saujas vērts?

Pirmo DV mumā jaun Roze (Ham ne (London kalns (Mon Velta Ezer

Otra

Konference, k nāti aktuālie b mi, risināsies 1 Vašingtonā (Sh shington Northe dalīties visi iei formācijas mate šanās veidlapas prof. T. Šmita (Cheverly, Md. 2 772-6357).

Konferences nizētājas šogad latviešu apvien

Anek

Par padomju gina nesenajie satelītu valstīs anekdots: kad lējis Dāniju u kādu paraug dāņu lauksaimn padomju viesi un izvadājis pa Kādu stundu v te beigusies, K namatēvam, piebilst: „Zinie mē vēlos apska zu, man jāsāk pēc dienas bra su nesmu redz jūtu jums līdz, lauksaimnieks. bija līdzīgs vāg drīz tiku vaļā.'

Kosīgins nav ļa varasvīrs, ka komūnistu pa Brežņevs to da mojot Austrum lai pats savām tos, ko dara pa Viņa nesenais meklējums na nošs, jo augstā na bijusi diez ņevs atgriezies ceļu. Kad ga viņš izstiepis logu un sajuti iekož. Brežņe „Vajadzētu būt jai." Pēc brīža stiepis roku p kāds tai iesiti Dienvidslavijai, saucies. Dažas

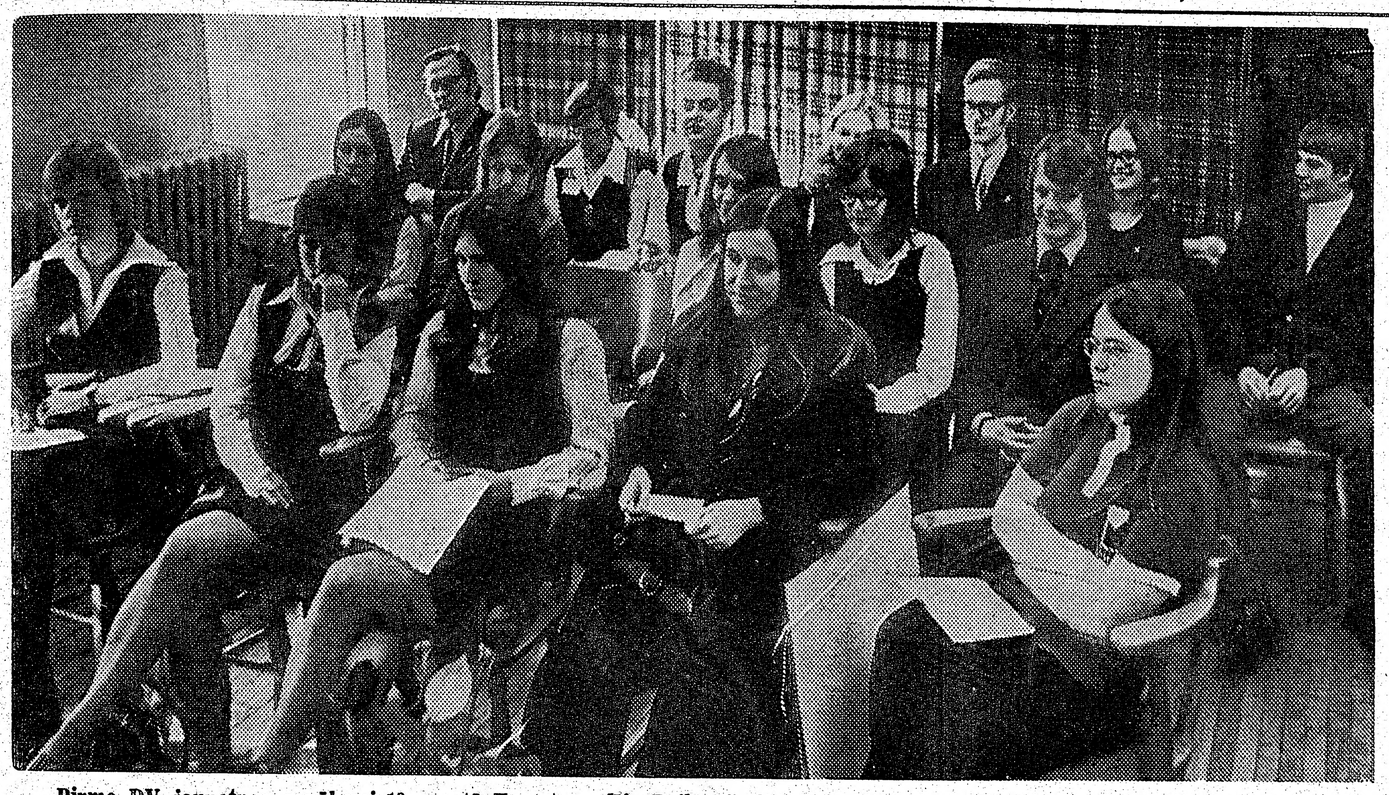

Pirmo DV jaunatnes sanāksmi 18. martā Toronto vadīja Baiba Šmita - Kalēja, protokolu rakstot Anitai Plūdonei. Uzņēmumā jaunatnes sanāksmes dalībnieki: 1. r. no kreisās — Gaida Rinmane (Hamiltona), Inese Tuklera (Hamilt.), Lauma Roze (Ham.), Astrīda Pētersone (Londona) un Irēne Pavlovska (Londona); 2. r. — Viktorija Sprota (Otava), Dace Beitāne (Londona), Ilga Brikmane (L.), Daina Kaķis (Sault Ste Marie) un Raimonds Martinsons (Toronto): 3. r. — Juris Zilkalns (Montreala), Rita Zilkalne (Montr.), Ilze Slempere (Milvoki), Biruta Silarāja (Toronto), Edvins Kalviņš (Tor.), Velta Ezerniece (Tor.) un Normunds Bērziņš (Sadberija).
Foto: J. Liģers

Otra baltiešu informācijas konference Ziemeļamerikā

Konference, kurā tiks pārrunāti aktuālie baltiešu jautājumi, risināsies 15. un 16. aprīlī Vašingtonā (Sheraton Inn Washington Northeast). Varēs piedalīties visi ieinteresētie. Informācijas materiāli un pieteikšanās veidlapas saņemamas no prof. T. Šmita (2811 Crest Ave., Cheverly, Md. 20785, tālr. (301) 772-6357).

Konferences atbildīgās organizētājas šogad ir Amerikas latviešu apvienība, Amerikas lietuviešu padome un Amerikas igauņu nacionālā padome. Par līdzdalībniecēm konferencē pieaicinātas arī baltiešu centrālās organizācijas Kanadā, Amerikas lietuviešu savienība, Amerikas latviešu jaunatnes apvienība un BATUN.

Konferences pirmajā dienā referātu par Baltijas valstu pašreizējo situāciju lasīs Dr. F. Krēmers, kas ir Vašingtonas autoritāte stratēģiskos jautājumos. Viņš labi pārzin stāvokli Baltijā un ilgus gadus bijis tuvos sakaros ar šodienas ASV politikas veidotājiem, tādēļ varētu sniegt reālu ieskatu mūsu situācijā.

Programas pārējā daļā paredzēti īsi priekšlasījumi, kuriem sekos pārrunas. Katrā konferences dienā runās visu trīs tautību pārstāvji. No latviešiem runās Juris Dreifelds par tematu: „Nacionālisma ietekme uz Latvijas komūnistisko partiju" un ALJAs priekšsēdis Mārtiņš Zandbergs — „Ikdienas dzīve Latvijā". Prāvests Trepša runās par darbību Apvienotajās nācijās, bet prof. A. Berķis par vēstulēm laikrakstiem un kongresa locekļiem. Šī sesija būs veltīta informācijas izplatīšanas veidiem un metodēm. Konferences pirmā diena noslēgsies ar sesiju par baltiešu informācijas avotiem. Vakarā notiks baltiešu bankets ar lūgtu amerikāņu viesu un politiķu piedalīšanos.

Konferences otra diena būs veltīta baltiešu nākotnes darbības informācijas lauka veidošanai. Paneļa veidā apskatīs jautājumus par baltiešu darbību sakarā ar priekšā stāvošo Niksona ceļojumu uz Maskavu un Eiropas drošības konferenci. Ar ALAs plāniem šinī jautājumā iepazīstinās Uldis Grava, bet no igauņiem un lietuviešiem paskaidrojumus dos viņu centrālo organizāciju vadītāji Ilmars Pleers un Dr. K. Bobelis.

Paneļa veidā apskatīs arī jautājumu par informācijas izplatīšanas uzlabošanu. No latviešiem runās UBA — BATUN eksekutīvais vadītājs Ints Rupners par tematu: „Kā dabūt sakarus ar presi", bet Dr. Dzintars Paegle apskatīs, kā jārīkojas politisko bēgļu gadījumos.

Konferences vadība lūdz dalībniekus pieteikties nekavējoties, jo tajā laikā Vašingtonā zied ķirši un sagaidāms liels apmeklētāju pieplūdums.

Ilgvars Spilners,
ALA Inf. biroja vadītājs.

Anekdoti par Kremļa varasvīriem

Par padomju premjēra Kosīgina nesenajiem ceļojumiem satelītu valstīs radies šāds anekdots: kad Kosīgins apmeklējis Dāniju un iepazinies ar kādu paraugpiensaimniecību, dāņu lauksaimnieks iesēdinājis padomju viesi savā automobilī un izvadājis pa piensaimniecību. Kādu stundu vēlāk, kad apskate beigusies, Kosīgins pateicies namatēvam, bet nenocieties piebilst: „Ziniet, ja es savā zemē vēlos apskatīt mūsu kolhozu, man jāsāk agri no rīta, un pēc dienas brauciena es vēl visu nesmu redzējis..." — „Es jūtu jums līdz," atbildējis dāņu lauksaimnieks. „Arī man reiz bija līdzīgs vāģis, bet es no tā drīz tiku vaļā."

*

Kosīgins nav vienīgais Kremļa varasvīrs, kas mīl ceļot. Arī komūnistu partijas vadītājs Brežņevs to dara, īpaši apciemojot Austrumeiropas valstis, lai pats savām acīm pārliecinātos, ko dara padomju kolonijās. Viņa nesenais Francijas apmeklējums nav bijis iepriecinošs, jo augstā viesa sagaidīšana bijusi diezgan vēsa. Brežņevs atgriezies mājās pa dzelzceļu. Kad gabalu pabraucis, viņš izstiepis roku pa vagona logu un sajutis, ka kāds tajā iekož. Brežņevs noņurdējis: „Vajadzētu būt Čechoslovakijai." Pēc brīža viņš atkal pastiepis roku pa logu. Šoreiz kāds tai iesitis. „Nu jābūt Dienvidslavijai," Brežņevs iesaucies. Dažas stundas vēlāk viņš atkal izbāzis roku. Šoreiz jutis, ka roku noskūpsta. „Labi, mēs esam Bulgārijā!" iesaucies Kremļa vīrs. Pēc laika atkal izkāris roku pa logu, bet šoreiz jutis, ka tai uzsplauj. „Ahā, Polija!" Ceļojums turpinājies, bet kad Brežņevs roku atkal izbāzis ārā, kāds norāvis pulksteni. „Ahā," Brežņevs starojis, „mēs esam mājās!"

*

Padomju vergu darbu nometnē divi ieslodzītie salīdzina soda mēru.

„Cik ilgs sods tev piespriests?" viens jautā.

„Seši gadi."

„Bargs sods. Ko tu nodarīji?"

„Neko."

Otrs ieslodzītais ļoti sadusmojas: „Kā tu uzdrošinies nozākāt mūsu plašo dzimteni! Tevi nenosodīja ar 6 gadiem spaidu darbu nometnē par 'neko'. — Par 'neko' piesprież tikai 3 gadus!"

*

Kādam slovakam burvis atļāvis izteikt trīs vēlēšanās. Slovaks vēlējies, lai ķīniešu armija okupētu vienu dienu Čechoslovakiju. Otra vēlēšanās bijusi tāda pati. Trešā bijusi, lai ķīnieši okupētu Čechoslovakiju 24 stundas un atkal atgrieztos mājās. „Bet kāpēc viena un tā pati vēlēšanās izteikta trīs reizes pēc kārtas?" jautājis burvis. „Tāpēc, ka es vēlos, lai ķīnieši pārstaigātu Krieviju sešas reizes!" atbildējis slovaks.

*

PADOMJU DELEGĀCIJA APMEKLĒ KANADU

Padomju tirdzniecības 15 ekspertus Toronto apmeklējumā Kvīnsparkā uzņēma ar siltām brokastīm, bet citādi pieņemšana bijusi vēsa. Drošības ierēdņu bijis daudz vairāk kā viesu. Padomju viesi apskatīja parlamenta ēku un pirms izbraukšanas uz Ontario Hydro atomspēkstaciju Pikeringā iebaudīja pusdienas konservātīvo parlamentāriešu telpā. Krievu delegāciju pavadīja Kanadas satiksmes ministrs Gordons Kartons. Žurnālistiem pieņemšanas telpās ieeja bija liegta. Krievu apmeklējums bija pretvizīte kanadiešu delegācijas apmeklējumam pirms diviem gadiem Pad. savienībā. Padomju delegācija apmeklēja Otavu, Toronto, Montrealu un Vankuveru.

■ Reitera aģentura zoņo, ka Izraēla izgudrojusi ložu drošu ķiveri, kas gatavota no kādas plastika masas. Izraēla tās drīz ražošot lielā skaitā un pārdošot arī citām valstīm, izteicies kāds valdības pārstāvis. Ziņojumā tomēr nav teikts, vai šādas ķiveres pārdos arī arabiem?

Kanadiešu delegācija Ķīnā

Ontario pirmā 16 locekļu delegācija ministra Alana Grosmana vadībā ieradās Ķīnā, lai 5 dienu sarunās ar Ķīnas pārstāvjiem meklētu tirgu Ontario provinces eksportam. Ķīniešu pārstāvji sarunās izteicās, ka Ķīna varbūt atvieglos tūristu apmeklējumu noteikumus. Viņi arī apjautājās, kāda veida ražojumus sūtīt uz Kanadas nacionālo izstādi Toronto. Grosmans ieteica ķīniešiem izstādīt 2 pandas, kas pievilktu izstādes apmeklētājus. Pandas vēlāk varētu novietot Toronto zooloģiskajā dārzā.

Kanadiešu tirdzniecības delegācija apmeklēja kādreiz slavenās Ķīnas ķeizarvalsts vasaras pili un kādu lopu audzētavas saimniecību, kur novēroja, kā ķīnietes baroja pīles, lai tās kļūtu treknas. Katru pīli satvēra aiz kakla un tai iesprauda knābī gumijas cauruli, kas pievienota barības tvertnei. Piespiežot ar kāju pogu, barību ievadīja pīles rīklē. Šādu barošanas veidu atkārto četrreiz dienā, „pasniedzot" pīlei 4 unces barības ik reizes. Piecpadsmit dienu laikā pīles svars dubultojas, tās nosūta valsts galvaspilsētas slavenajiem Pekingas pīļu restorāniem. Kanadieši, kas arī bija pusdienojuši šajos restorānos, atzina barošanas veidu par cietsirdīgu. Ministrs Grosmans izteicies, ka paies ilgāks laiks, līdz viņš būs atkal spējīgs ēst Pekingas pīli. Kanadas agrikultūras technoloģijas vadītājs izteicās, ka Ķīnā lopu audzēšanas standarts ir līdzīgs kanadiešu komerciālo farmu standartam, bet cāļu perināšana un cūku audzēšana ir daudzus gadus atpalikusi.

Pekingas apmeklējumā kanadiešu delegācijā piedalījās arī ķīniešu izcelsmes imigrants Pans, kas 1962. gadā no Taivanas ieceļoja Kanadā. Tas bija viņa prmais apmeklējums pilsētā, kas ir visu ķīniešu nacionālais lepnums. Pans ir Kanadas pavalstnieks, ieguvis mākstera gradu tautsaimniecībā Toronto universitātē un nodarbināts Ontario tirdzniecības departamentā. Viņš tekoši runā ķīniešu valodu un sacīja, ka Kanadā atrodas liels skaits nacionālo ķīniešu. Ontario tirdzniecības delegācija izbeidza savu misiju Ķīnā ar atzinumu, ka tā devusi jaunu impulsu kanadiešu ražotājiem. Ķīniešu pārstāvji savukārt interesējās par Kanadas technoloģiskajiem ražojumiem, lidmašīnām un geofiziskiem instrumentiem. Vairākas kanadiešu tirdzniecības sabiedrības piedalīsies Pekingas tirdzniecības izstādē 21. augustā.

Ierunās filmā . . .

(Pārnesums no 6. lp.)

nas universitātes latviešu valodas kursu apmeklēšanai Stipendiju fonda komiteja piešķīrusi 150 dol. I. Malējai. Valde piešķīra no Stipendiju fonda 150 dol. arī Zanei Ezerai šo kursu apmeklēšanai. Revīzijas komisijas priekšsēdis ziņoja, ka revīzijas komisija atradusi visus attaisnojošos dokumentus kārtībā.

Valde nolēma pavairot 17 Latvijas komūnistu protesta rakstu, kas nokļuvis ārzemēs un apsūdz Maskavas komūnistu vadoņus Latvijas pārkrievināšanā. Raksta pavairošanu izkārtos ārējās informācijas daļa. Valde izteica pateicību agrākajam iekšējās informācijas daļas vadītājam R. Noritim par veikto darbu un pūlēm DV organizācijas labā.

Sēdē piedalījās E. Krūka, M. Jonāne, J. Gailītis, E. Jaunzars, R. Brikāls, A. Kvēps, O. Ieviņš, Dz. Melnbārdis, Baiba Šmita-Kalēja, E. Pulciņš, A. Čivzelis, N. Brasliņš un K. Bencons. —rs.

Zemgales novada atceres vakars

Toronto latviešu biedrība Latviešu namā 18. martā bija rīkojusi Zemgales vakaru, kuŗā piedalījās ap 80 apmeklētāju. Apskatu par šo Latvijas novadu sniedza Anete Bencone, ilggadīga Jelgavas pilsētas iemītniece, kādēļ lielākā daļa viņas stāstījuma bija par šo Zemgales lielāko pilsētu. Tās lepnākā celtne bija pēc italiešu architekta Rastrelli projekta celtā Jelgavas pils, vairākkārt nopostīta, bet 1944. g. galīgi sagrauta. Tās atjaunošanā lielus līdzekļus ieguldīja neatkarīgās Latvijas valdība. Tur mitinājās lauksaimniecības kamera un lauksaimniecības akadēmija. Jelgavā celta arī Jelgavas ģimnazija, kuŗu ar saviem līdzekļiem cēla pēdējais Kurzemes hercogs Pēteris. Tajā izglītību guva vairāki tā laika ievērojami zinātnieki. Hercoga Pētera ģimnazijā mācījās Juris Alunāns, Kr. Barons, vēlākie Latvijas valsts prezidenti J. Čakste un A. Kviesis, arī agrākais Lietuvas prezidents Smetanas.

Zemgales ziemeļrietumu gals ar Jelgavas, Bauskas un Tukuma apriņķiem bija auglīgākie novadi ne vien Zemgales, bet visas Latvijas mērogā. Dobeles rajonā bija plaši ķiršu dārzi un daudzo ļoti garšīgo Latvijas ābolu šķirņu rajoni, ar kādu kvalitāti mūsu patvēruma zemju augļi nevar salīdzināties. Kilometriem tālu šie līdzenumi tikai vietām veidoja viļņainu virsmu. Ap Dobeles rajonu ārkārtīgi smagās un asiņainās kaujās latviešu karavīri sīvi aizstāvēja savu tēvzemi pret iebrucējiem 1944./45. g. kaujās. Ap 10 km no Dobeles uz vakariem, Naudītes pagastā sākās lielāks mežu masīvs, iesniedzoties Iles (kur atradās sanatorija) un Auces pagastos. Lielāka sanatorija bija arī Tērvetē. Kvieši un lopkopības ražojumi šajos apgabalos deva lauksaimniekiem labus ienākumus. Šī novada saimnieki bija lepna un stipra rakstura, ko ar zināmu humoru attēloja džūkstietis Kārlis Ieviņš romānā „Putras Dauķis". Ed. Virza uzrakstīja izteiksmē un iztēlē bagātu poēmu „Straumēni", iemūžinot seno latviešu sētas godību un diženumu visos četros gada laikos.

Zemgales dienvidaustrumu apriņķi, Jēkabpils un Ilūkstes, bija ar nabadzīgāku augsni, sevišķi pēdējais, raža bija mazākas, ar vairāk jaukta lauku ražojuma raksturu. Daudz purvu, ūdeņu un plaši mežu masīvi. Šī rajona lielākais pagasts (Jēkabpils apriņķī) dalījās pat trīs novados — Muižgales, Vidsalas un Bērzgales. Šajā pagastā plūda vairākas upes, bagātas zivīm un vēžiem, ar ziedošiem ievu līčiem, kuŗos rīkoja zaļumballes. No vairākiem ezeriem Klaucānu ezerā auga lielais retums — ezerrieksts. Šā ezera krastā atradās rakstnieku brāļu Grīnu mājas, bet J. Akurāteram Beitānos. Vēl šī novada rakstnieki ir Jānis Jaunsudrabiņš, latvju teiksmu rakstītājs Jānis Veselis; sava Sēlijas novada apjūsmotāja dzejā Velta Toma, kuŗas vienu dzejoli teica referente (arī vienu Indras Gubiņas dzejoli), teiksmainā, tagad ūdeņu dzelmēs nogremdētā Staburaga un Liepavota iemūžinātājs rakstnieks Valdis. Biržu baznīcas (tagad sabrukusi) kapsētā atdusas rakstnieks Ansis Leitāns. Zemgalieši ir visi četri bijušie Latvijas valsts prezidenti — Jānis Čakste, Gustavs Zemgals, Alberts Kviesis un Kārlis Ulmanis.

Bet šajā lepnajā Latvijas novadā Diždanča vadītājs Z. Miezītis nezināja nosaukt nevienu tautas danci. Četri pāri diždanciešu nodejoja Sīko danci, Tūdaliņu, Ačkupu un Jandālu, koklējot B. Rubesai. Vēl bija pāris kopdziesmu un nobeigumā Rucavietis un Sešdancis. Apmeklētāji brīdi pakavējās pie kafijas.

J. U.

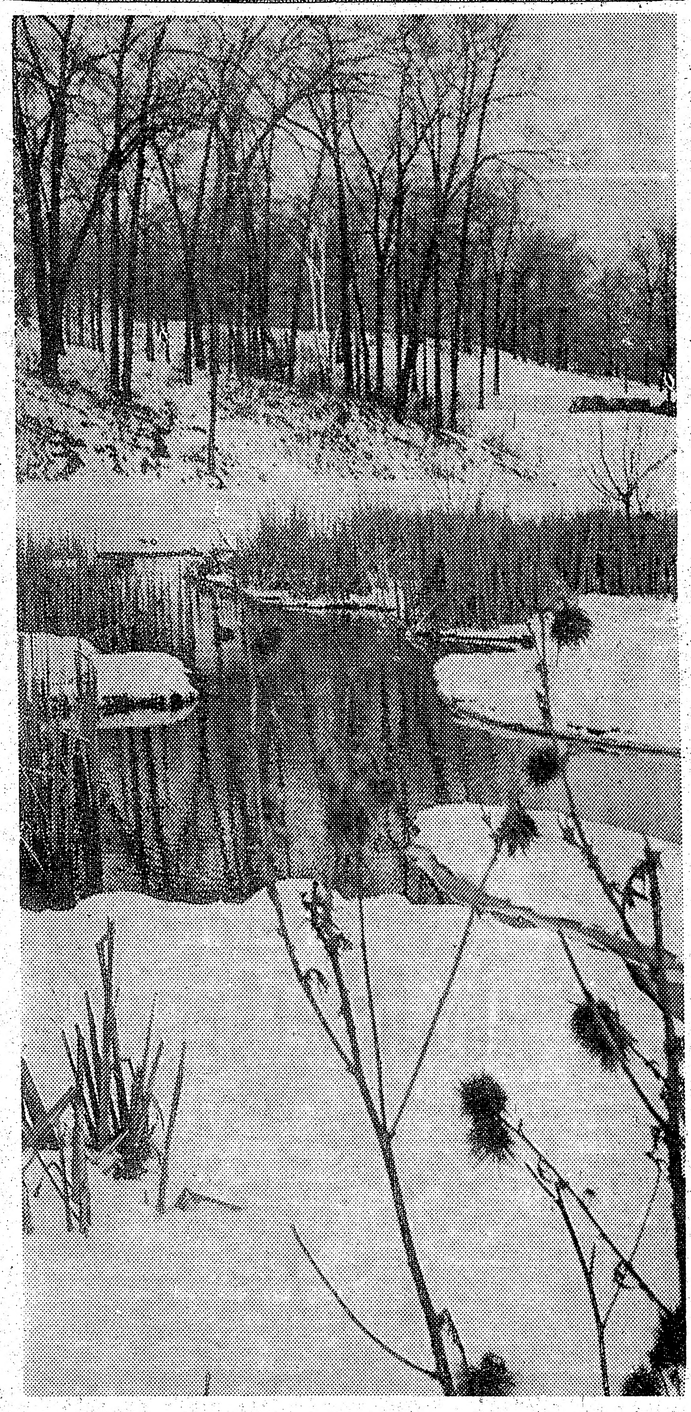

Pirmdien, 20. martā, bija pirmā pavasaŗa diena, astronomiskajam pavasarim iestājoties plkst. 7.22 rītā (Toronto), kad diena un nakts bija vienā gaŗumā. Ziemeļu puslodē dienas no saullēkta līdz saulrietam pastāvīgi pagarināsies līdz vasaras saulgriežiem, 21. jūnijam. Pavasaris dabā šogad, liekas, tomēr stipri aizkavējies. J. Neimaņa uzņēmums

ONTARIO Government Information

ONTARIO MINISTRU PREZIDENTA DEPARTAMENTS

Valdības reorganizācija

Ontario ministru prezidents, nesekodams vairs pagātnes tradicijām, paziņojis ministriju nodibināšanu valsts departamentu vietā, kā arī deklarējis to uzdevumus un savstarpējās saistības sociālās attīstības politikā, saimniecībā un tieslietās.

Iecelti trīs provinces sekretāri vadlīniju izstrādāšanai un ministrs jaunajam finanču un valdības sakaru departamentam.

Sociālās attīstības vadlīnijas

Provinces sociālās attīstības sekretāra uzdevumos ietelp individu un ģimeņu aprūpēšana izglītības un kultūras attīstības, fiziskās un gara veselības, sociālo pakalpojumu tiem, kas paši nespēj gādāt par savām vajadzībām, un komūnālo pakalpojumu nozarēs.

Kolledžu un universitāšu, izglītības, veselības, kā arī komūnālo un sociālo pakalpojumu ministri gādās par minētajām nozarēm. Ministri kopā ar provinces sekretāru kā priekšsēdi veido kabineta sociālattīstības politikas komiteju (Social Development Policy Committee).

Resources development (līdzekļu sagādes) politika

Provinces saimniecības līdzekļu sekretārs gādās par rūpniecības attīstību, lauksaimniecības sektora uzlabošanu, provinces dabas bagātību un citu līdzekļu saglabāšanu un attīstību, strādnieku politikas izveidošanu, visu veidu transporta veicināšanu, sazināšanos, apkārtnes pārvaldīšanu un darbu sagādi.

Lauksaimniecības un uzturvielu, darba, dabas bagātību, apkārtnes, rūpniecības un tūrisma, transporta un sazināšanās ministri gādās par šo nozaŗu pakalpojumiem.

Provinces sekretārs kā priekšsēdis kopā ar citiem ministriem veidos kabineta Resources Development politikas komiteju.

Tieslietu politika

Provinces tieslietu sekretāra uzdevums ir gādāt par provinces tradicionālo pienākumu ievērošanu pašreizējās likumu sistēmas ietvaros, tiesu administrāciju, pilsoņu tiesību aizsardzību un likumu ievērošanu.

Virsprokurors un pārmācības iestāžu, patērētāju un tirdzniecības attieksmju ministri, kā arī galvenais provinces aizstāvis (Solicitor General) gādās par pakalpojumiem šais nozarēs. Provinces sekretārs būs kabineta tieslietu politikas komitejas priekšsēdis, pārējie locekļi — tieslietu nozaŗu ministri.

Atsevišķās ministrijas:

Provinces kases, saimniecības un valdības sakaru ministrija (Ministry of Treasury, Economics and Intergovernment Affairs). Nodokļu ministrija (Ministry of Revenue). Valdības pakalpojumu ministrija (Ministry of Governmental Sarvices).

Provinces kases, saimniecības un sakaru ministrijas galvenais uzdevums būs attīstīt un ieteikt finanču, saimniecības, apvidu un valdības sakaru politiku; nodrošināt pienācīgas financiālas attieksmes atsevišķo valdību starpā, lai Ontario būtu efektīvi pakalpots, kā arī ieteikt kabinetam vadlīnijas, kas nodrošinās koordināciju un vienveidību valdības municipālijās, apvidu, provinces, federālās un starptautiskās programmās.

Izveidos pavisam 17 ministrijas. Tās būs plašākas savā darbībā nekā līdzšinējie 20 valdības departamenti, un to izveidojumu apstiprinās ar likumu. Ministrijas sāks darboties 1. aprīlī.

Ministru prezidents pasvītro, ka programmas un aktīvātātes, kā arī ar tām saistītais personāls tiks pārkārtots saskaņā ar jaunajām jurisdikcijām pēc nepieciešamo likumu apstiprināšanas. Šīs pārkārtošanas gan ir plašas, bet tās tomēr nekādā ziņā nemazinās vai nekavēs publisko pakalpojumu kvalitāti vai kvantitāti. Tieši otrādi — gala iznākumā tās ļoti veicinās šo pakalpojumu īstenošanu.

The Hon. William G. DAVIS
Prime Minister of Ontario

MASKAVA IETEIC IECIETĪBU PRET KRIEVU IECEĻOTĀJIEM LATVIJĀ

„The New York Times" savā 31. marta numurā ziņo, ka Latvijas un Igaunijas komūnistu funkcionāri, kas norūpējušies par igauņu un latviešu pretestību palielinātai krievu iecelotāju ieplūšanai šajās valstīs, rīko ideoloģisku kampaņu, lai veicinātu etnografisko grupu „saprašanos un iecietību".

Latvijas komūnistu partijas pirmais sekretārs Augusts Voss laikrakstā „Pravda" ievietotā rakstā aicinājis partijas propagandistus apkaŗot nacionālās tendences un iestāties par „nacionālitāšu vienotību un integritāti padomju valstīs".

Igaunijā komūnistu vadība atradusi par nepieciešamu sasaukt centrālkomitejas speciālu sanāksmi, lai nospraustu vadlīnijas tautību jautājumā.

Lielais Ņujorkas laikraksts tālāk piezīmē, ka latvieši un igauņi baidās, ka krievu iecelošanai turpinoties šajās abās Baltijas valstīs, var vājināties vietējā nacionālā kultūra un pazemināties dzīves standarts, kas, salīdzinājumā ar Pad. savienību, Igaunijā un Latvija ir relātīvi augsts.

Zemā dzimstība šajās Baltijas protestantu valstīs, savienota ar Maskavas tieksmi veicināt rūpniecības attīstību ,rezultējoties ar akūtu darba spēka trūkumu, ko izlīdzinot ar krievu strādnieku ievešanu, saka „The New York Times". Laikraksts secina, ka Latvijā tagad uz ik diviem latviešiem ir viens krievs, bet Igaunijā uz 3 igauņiem — viens krievs. Trešajā Baltijas valstī, katoliskajā Lietuvā, šī attiecība esot 10 lietuvieši pret 1 krievu, jo tur esot augstāks dzimstības procents.

Lai aprobežotu krievu ieplūšanu, latviešu un igauņu pārstāvji devuši padomu samazināt rūpniecības izplešanos un iztikt ar vietējo darba spēku.

Šis ieteikums, liekas, bijis sekmīgs, apsverot plānoto rūpniecības paplašināšanu abās valstīs sekojošajā piecgadē, no 1971.—1975. g.: Igaunijā 38% un Latvijā 40%, kas ir zemākā likme no visām Pad. savienībā iekļautajām republikām. Krievu ieplūšana tomēr turpinās — 14.000 krievu gadā Latvijā un 9000 gadā Igaunijā, kas pārsniedz tautas dabisko pieaugumu (starpību starp dzimstību un mirstību).

Latvijas komūnistu partijas vadītājs Voss aicina uz „miermīlīgu sadarbošanos" nacionālitāšu grupu starpā, bet Igaunijas centrālkomiteja sasauca īpašu sēdi. Atreferējot centrālkomitejas sanāksmi, Igaunijas laikraksts „Sovjetskaja Estonija" nedeva nekādas sīkākas ziņas, tikai uzskaitīja runātāju vārdus un rakstīja, ka diskusijas koncentrējušās uz „strādnieku šķiras pieņemtām internacionālām doktrinām padomju komūnistu partijas 24. kongre-

(Turpinājums 24. lp.)

Lūdz atsaukties

Jūliju Martinovu

no Valmieras

meklē radi dzimtenē.

Ja kāds ko zinātu, lūdz rakstīt DV Grāmatnīcai — 491 College Street, Toronto 174, Ont. Canada.

LATVIEŠU NAMS

491 College St., Toronto

IZIRĒ TELPAS

sarīkojumiem ● viesībām ● klāj viesību galdus ●

Tel. 922-2931

L. LUNSKY

OPTIĶIS

Atvērts no pl. 9.30—6 vak.

Ar iepriekšēju pieteikšanos.

470 College St., Toronto.

Tel. 921-3924

KATRA LATVIEŠA LAIKRAKSTS

Latvija Amerikā

LŪDZ LASĪTĀJUS ATBALSTĪT MŪSU SLUDINĀTĀJUS

LAIKRAKSTA

LATVIJA AMERIKĀ

ATSEVIŠĶI NUMURI PĒRKAMI TORONTO LATVIEŠU VEIKALOS

LATVIJA AMERIKĀ

atsevišķi numuri pērkami

HAMILTONĀ

Northland Grocery

120 Barton St. E.

Hamilton, Ont.

VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBI

- VIZĪTKARTES
- IELŪGUMI
- BIĻETES
- VĒSTUĻU GALVAS UN APLOKSNES
- GRĀMATAS
- KALENDĀRI
- MĒNEŠRAKSTI
- AVĪZES
- UN LĪDZĪGI IESPIEDUMDARBI

VEICAM

- LAIKUS
- LABI
- UN PAR MĒRENĀM CENĀM

vienā no lielākām latviešu akciju sabiedrībām Kanadā

amber

PRINTERS AND PUBLISHERS LIMITED

SPIESTUVE UN KANTORIS:

125 BROADVIEW AVE., TORONTO 250, ONT.

(416) 466-1514

KALUPE

LATVISKAS ROTAS

DIMANTI — PULKSTEŅI

Zeltkales

Aldonas ĶIVLENIEKS-KORMS

Veikalā un darbnīcā 964½ Bloor St. W., Toronto 4, Ont., tālr. 533-2857

Fotografiski darbi ar izcilu kvalitāti!

Pieprasiet informāciju par veikaliem jūsu rajonā pasūtījumu nodošanai

tālr. 863-1166

Benjamiņa filmu laboratorija

A. KRISTAPSONA

gaļas un gaļas izstrādājumu veikals

1095 Queen Street East, Toronto, tālr. 466-5132

Pavasaris ir klāt!

Mēs un mūsu Latvju Jānis (JĀNIS LĀMA)

aicinām jūs izvēlēties nākošo automobīli pie mums.

Piedāvājam:

PONTIAC ● BUICK ● SKYLARK ● LEMANS ● VENTURA II ● FIRENZA ● G.M.C. TRUCKS ● ● Arī lielā izvēlē lietotas mašīnas ●

HOGAN

PONTIAC BUICK CO., LTD.

348 DANFORTH AVE., TORONTO (416) 461-3561

---

kas? kur? ko?

Town & Country Real Estate

V. PALMA pārstāvis

377 Glengarry Ave., Toronto 12, Ontario

TĀLR. 782-7246

Pērkot vai pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistīgai informācijai — 782-7246. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS

105 DANFORTH AVE. (pie Broadview)

Tel.: HO 5-9905 ***Ausma Miķelsone***

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

J. Babre — **Gaisma no austrumiem**	$4.00
J. Lejiņš — **Mana dzimtene**	$7.50
P. Ērmanis — **Pelēkā puķe**, dzejoļi	$6.50
G. Grīslītis — **Varavīksnes lokā**, dzejoļi	$3.50
H. Biezais — **Kristiānisms laikmetu maiņā**	$3.50
K. Hamsuns — **Vēstules Marijai**	$5.80
E. M. Remarks — **Ēnas paradīzē**, rom.	$7.00
J. Zariņš — **Klāvu gados**, kara atm.	$6.50
U. Sepenens — **Marku un viņa cilts**, rom.	$6.50
R. Millers — **Teen engel**, stāsti	$6.50
Z. Mauriņa — **Bērza tāss**	$5.00
A. Bērziņš — **Tāls ir ceļš atpakaļ uz dzimteni**	$7.00
A. Dziļums — **Vienas vasaras zieds**, rom.	$5.00
J. Rudzītis — **Starp provinci un Eiropu**	$7.50

Pasūtinājumus adresējiet

Daugavas Vanagu grāmatnīcai

491 College Street, Toronto 174, Ont.

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD

467 Sherbourne St. Toronto 5, Ont. 924-1408

ROPIGA UN SMALKJOTIGA APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

Kanadas lielākais un labākais speciāli

EIROPIEŠU DELIKATEŠU UN GAĻAS VEIKALS

plaša izvēle, vislabākā kvalitāte par mērenām cenām.

tip-top MEATS DELICATESSEN

Katru nedēļu kaut kas sevišķs

1727 BLOOR ST. WEST

(pretim Keele pazemja stacijai)

YORKDALE SHOPPING CENTRE

FAIRVIEW MALL

Sheppard Ave. / Don Valley Parkway

ZIGGY'S AT SHERWAY GARDENS

(Queen Elizabeth un Highway 27)

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.

Bez muitas: Motocikli, veļas mazgājamās mašīnas, televīzijas aparāti, ledusskapji u.t.t. Automašīnas lūdzam pieprasīt pirmās, jo to daudzums ierobežots. Jūs varat pasūtināt pārtikas saiņus līdz 40 mārciņām. Mēs pārsūtām apģērbu saiņus līdz 19,75 mārciņām. Visi sūtījumi ir apdrošināti. Mūsu veikalā ir plašā izvēlē dažādi materiāli apģērbiem un citas preces.

Ātrā apkalpe ■ Slēgts trešdienās ■ Atvērts no plkst. 9 rītā līdz 7 vak., sestdienās no pl. 9 — 5 pēcp.

BALTIC EXPORTING CO.

480 Roncesvalles Ave.,

Toronto, Ont., tālr. LE 1-3098

Dr. Lidija Zariņa - Skultāne

Stāsts par bailēm

(2. turpinājums)

Pēdējos savas dzīves septiņos gados es dzīvoju pavisam mierīgi: beidzu universitāti, strādāju, apprecējos, audzināju dēlu, rakstīju disertāciju. Esmu spiests sevi cildināt: biju populārs studentu vidū, biju arī iecienīts priekšnieku un kolēģu starpā. Ar vienu vārdu sakot— psihiatri nevar atrast nekādas savādības šajos gados manā dzīves veidā. Bet trīs ignoranti psihiatri, kas nekā nezina par filozofiju, tagad spriež par manas filozofijas savādībām!

Vēl cietumā esot, es atsacījos no saviem uzskatiem, un tomēr viņi nolēma mani, tā sakot, „ārstēt". Pēc viņu „ārstēšanas", kā viņi man paziņoja es varēšot strādāt pat par grāmatvedi, bet radošu darbu nebūšot spējīgs strādāt. Man grib atņemt ne dzīvību, bet vēl vairāk — manu dvēseli.

Trako mājās ieslodzītajiem cietumniekiem atņem visas tiesības. Viņi atrodas starp vājprātīgiem un slepkavām. Viss, ko es rakstu, tiek pārbaudīts un izsekots. Ik pēc piecām minūtēm kameras lodziņā glūn uzraugs. Politiskos ieslodzītos šeit var turēt mūžīgi. Ir kāds, kas šeit ieslodzīts kopš 1952. gada. Cits — Broslavskis ieslodzījumā atrodas jau 25 gadus un 4 mēnešus. Trako mājā ievietota arī septiņu cilvēku grupa, kurā ietilpst arī Čopula. Vai viss tas izraisīs padomju sabiedrībā sašutumu? Šeit izolācijā atrodas arī 1968. gada demonstrācijas dalībnieks Feinbergs. Padomju vivisektori jau paķēluši cirvi...

Neticu, ka manu balsi pasaule jebkad vēl dzirdēs. Ja viņi nošāvuši lielo dzejnieku Gumiļovu, ja viņi ļāvuši cietumā aiziet bojā akadēmiķim un pasaulslavenajam zinātniekam Vavilovam, tad pietiks viena vienīga KGB mājiena, lai bez pēdām pazustu es — Čerņišovs, kas nav ne liels, ne pazīstams. Varbūt tikai kāda govju slaucēja kāps kādā tribīnē, lai mani nolādētu.

Man ir bailes no nāves, bet es to tomēr akceptētu. Es šausmīgi baidos no mocībām. Bet ir vēl briesmīgāka mocība, kas mani gaida — ķīmisko vielu ievadīšana manās smadzenēs. Vivisektori — divdesmitā gadsimta cilvēkēdēji nav apturami, pirms viņu rokās nebūs mana dvēsele. Varbūt es palikšu dzīvs, bet pēc tam es nespēšu sacerēt nevienu dzeju, un nespēšu pat domāt. Vai var iedomāties kaut ko briesmīgāku par to? Mūsu starojošā komūnistiskā sabiedrība ir piesavinājusies sev tiesības ar ķīmisku vielu palīdzību sagraut citādi domājošo dvēseli. Vai nu es klusēšu, vai arī nē — mani gaida tāds pats liktenis. Lēmums par manu tā saukto „ārstēšanu" jau man ir pasludināts. Ardievu!

1971. gada janvārī.

Vasilijs Ivanovičs Čerņišovs.

Katra diktatūra grib pārveidot savus pavalstniekus. Ja cilvēks neatbilst diktatūras prasībām, tad viņu vajaga „pārtaisīt". Diktatori labi zina, ka tas ir grūti, bet tajā pašā laikā saprot, ka tiem nav cita ceļa. Ja viņi to nedarītu, tad bojā ietu diktatūras režīms — agrāk vai vēlāk. Visvairāk un vistiešāk šie vārdi attiecas uz komūnistisko režīmu.

Pirms kādiem desmit gadiem padomijā nolēma iztirzāt kibernētikas problēmas. Dažu augsti mācītu, bet uzticīgu režīma kalpu smadzenēs dzima ideja, kas viņiem šķita, varētu glābt padomju iekārtu. Gluži nopietni viņi sāka apspriest teorētisko iespēju konstruēt vairoties spējīgas mašīnas, kas varētu aizstāt cilvēku. — Kāds Padomju zinātņu akadēmijas loceklis pat apgalvoja, ka šādas mašīnas būšot vispilnīgākie cilvēki. Citiem vārdiem — visas tās kļūdas, kuras Dievs pielaidis sestajā pasaules radīšanas dienā, Maskava varētu vienreiz un par visām reizēm novērst. Galvenais — šīs mašīnas (cilvēkam līdzīgas, bet par viņu daudz pārākās mašīnas — roboti) būtu iespējams bez grūtībām iekļaut diktatūrā. Šīs mašīnas varētu bez ierunām komandēt, virzīt un pārvaldīt. Lielākā kļūda no komūnistu viedokļa līdz šim bijusi tā, ka Dievs cilvēkiem devis patstāvīgu spriešanas spēju, spēju izšķirt labo no ļaunā, patiesību no meliem, pareizu, sirdsapziņas diktētu rīcību no nozieguma.

Drīz vien ideja par mākslīga, jauna veida cilvēka konstruēšanu pazuda no padomju preses slejām. Taču problēma par cilvēku, kas pakļaujams diktatūrai, bija un palika. — Staļina metodes un paņēmieni ir mums visiem lielākā vai mazākā mērā zināmi un pazīstami, lai pie tiem apstātos tuvāk. Taču Staļins līdz pat savai nāvei problēmu neatrisināja, par spīti vēl līdz šim brīdim nesaskaitītu upuru miljoniem. Staļins problēmu neatrisināja un nespēja atrisināt pašā pamatā, bet gan tikai ārēji.

Staļina pēcnācēji izlēmuši, ka tādi, kas vēlas brīvību un nekādā citā veidā nav pārliecināmi, uzskatāmi par garā vājiem. Un kā garā vājie tie arī ārstējami.

Ir jāzin, ko šī „ārstēšana" īstī nozīmā. Ir jāiepazīstas ar šiem briesmīgajiem vārdiem — „padomju psihiatriskā ārstēšana" — tuvāk. Tajos apslēpta liela daļa padomju diktatūras spēka un nespēka, tur parādās Maskavas varas turētāju ētika un morāle, un tur apjaužamas pat viņu varas robežas un perspektīvas.

Ir zināmi arī 33 padomju psihiatru vārdi, kas nepārprotami kalpo čekai. Viņu priekšgalā ir Daniels Romanovičs Luncs — reizē profesors un čekas pulkvedis. Pa lielākai daļai visi vārdi norāda uz krievu izcelsmi ar šādiem izņēmumiem: Serbskija psihiatriskā institūtā Maskavā strādā Jakobs Lazarevičs Landauss, kā arī Hermans Ļeonodovičs Šafrans. Abi, domājams, ir žīdi. Šo 33 psihiatru vidū ir arī vismaz četri latvieši: Briške (galvenais ārsts Latvijas neuroloģiskā nodaļā), Ligure (strādā turpat), Markis (Latvijas valsts psihiatriskās slimnīcas galvenā ārsta palīgs — Aleksandra Augstumu slimnīcā). Un beidzot bēdīgi slavenajā Serbskija institūtā Maskavā par ārsti — psihiatri strādā Talce. Rīgā darbojas arī vēl psihiatrs Z. R. Vitenbergs, kura tautība pēc uzvārda vien nav nosakāma, bet cerēsim, ka viņš nav latvietis.

III

Mūs okupētajā Latvijā līdz apnikumam māca: Kārlis Markss vadījās no pamattezes, ka arvien vairāk un vairāk kapitāla nonāks arvien mazāka cilvēku skaita rokās, un arvien vairāk cilvēku nokļūs pilnīgā nabadzībā. Tiem nebūs nekādu iespēju, ne tiesību, citiem vārdiem — tie kļūs par proletariātu. Taču saimnieciskā attīstība rietumu valstīs — un es varu būt lieciniece — gājusi pavisam citu ceļu! Relātīvi brīvajā rietumu sabiedrībā liela daļa mantu un produkcijas līdzekļu — lietojot Marksa terminoloģiju — gan atrodas relātīvi neliela cilvēku skaita rokās. Taču — pretēji Marksa pareģojumiem — mums nekādā ziņā nav iestājies stāvoklis, kur cilvēku masa ir iegrimusi postā un nabadzībā! Nav radies proletariāts Marksa izpratnē! Gluži otrādi: mums radusies situācija, kur t.s. ienākumu piramida kļuvusi ievērojami lēzenāka. Un kaut arī iedzīvotāju lielākā daļa nav bagāta, tā tomēr nav rūpju apsēsta, kā to tēlojis Markss. Tā ir saimnieciskā ziņā neatkarīga un var dzīvot zināmā labklājībā. Tātad gluži pretēja attīstība tam, ko pareģoja Markss.

Un ja nu mēs vērojam attīstību Pad. savienībā, tad varam konstatēt, ka tieši tur ir izveidojusies visperfektākā cilvēka izmantotāja valsts, kādu vien spējam iedomāties. Ja Markss šodien atkal parādītos pasaulē un ietu raudzīties pēc viskapitālistiskākās valsts, kāda pašreiz pastāv, tad noteikti tādu viņš atrastu Krievijā. Tur viņš atrastu sabiedrību, kas simtprocentīgi atbilstu viņa priekšstatam par kapitālistisku izmantošanas sabiedrību. Tā ir sabiedrība, kur galotnei pieder augstākais desmit procenti no iedzīvotāju kopskaita. Šie desmit procenti dzīvo neiedomājamā luksā. Viņi var atļauties vasarnīcas un jachtas, speciālas slimnīcas un speciālus veikalus, par kuriem vienkāršie mirstīgie pat sapņot nedrīkst.

(Turpinājums sekos)

Andrejs Eglītis

LIRISKA AINA — ATSKATĪŠANĀS

Kas gan no jauniem šodien zin,
Kā liepu lūkus plēš, kā vīzes pin —
Kas zin?

Skan ganu rumulas,
Balts ievājs šūpojas.
— Dzeguze kūko, dzied lakstīgala —
Pūš meža balodis,
Sarkst norās zemenes.
— Krauklīts sēž ozolā, zelta spēles rociņā —
Siens plavā gozējas,
Vēss vilnis atoros.
— Kur tu skriesi, vanadziņi,
ar tiem vaska spārniņiem? —

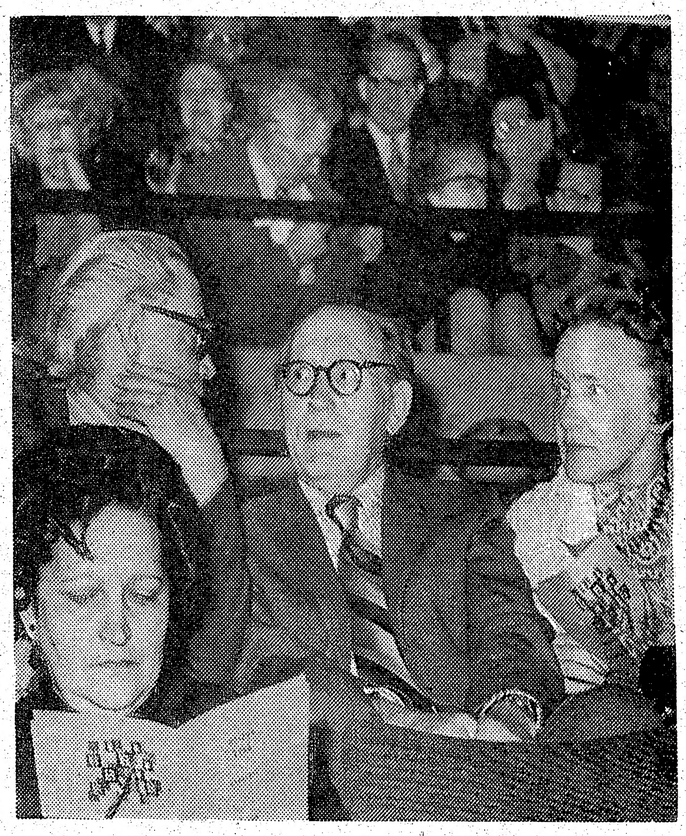

Komponisti Dainas koŗa koncerta starpbrīdī publikas solos. Vidū no kreisās — kompnonists I. Sakss sarunā ar komponistu J. Norvili un viņa dzīves biedri. Priekšā DV vanadžu koŗa Zīle dalībniece Dr. S. Treilona.

Foto: J. Liģers

DAINAS KOŖA KONCERTS

(Turpinājums no 3. lp.)

Tumsiņā vakarā
Greznu dziesmu padziedāju,
Lai klausās mīļā Māra.
Kas meitiņas audzināja.

Koncerta beigās vēlreiz dzirdējām Aldoņa Kalniņa mūziku, šoreiz atturīgi rezolūto t.dz. apdari Arājiņi ecētāji un Longina Apkalna Tautās. Pēdējā apvienoti Līgo laiva uz ūdeņa un Ačkupa motīvi straujā tempā. Kā izteiksmē, tā saturā pēdējā atgādināja muižas dzīvi, kur spīzmanes, kučieŗi, vešerienes u.c. darbojas savā zināmā tautiskā laukā. Bet arī tā bija latviešu tautas dzīves daļa un ziņa, kaut arī ne tā laimīgākā.

Kopsavilkumā Dainas koris dziedāja vienmērīgā latviskā līksmē, šad un tad ar traucējumiem ritmiskā plāksnē, kuŗu iemeslus jau aprādīju raksta sākumā. Balsis visumā saliedētas, proporcionālas, skanīgas. Diriģentes žests ir noteikts, un viņa pārredz un pārvalda savu kori. Jaunatnes pieaugums (arī vīru balsīs!) jau kļuvis mūzikāli intelliģents.

Daudz ziedu puškų vainagoja Dainas koŗa koncerta finālu. Tā tomēr tikai maza atzinība diriģentei un dziedātājiem, kas latviešu dziesmai atdod mūžu un sirdi. Vai varētu rasties iespēja Dainas korim koncertēt visos lielākajos latviešu centros, Eiropu ieskaitot?

Imants Sakss

Draudze ziedo skolas grāmatām

Mančestras latviešu ev. lut. draudzes gada sapulcē, ASV, uzsākot 20. darbības gadu, no 289 pilntiesīgiem draudzes locekļiem piedalījās 31. Sapulci vadīja draudzes priekšnieks J. Binders, protokolēja E. Ozols. Mācītājs K. Freimanis ziņoja, ka aizvadītajā gadā bijuši 35 vispārējie un 7 bērnu dievkalpojumi, kā arī kapu svētki. Piedalījušies viesi mācītāji: Dr. K. Bilzens, prof. Dr. E. Grīslis un māc. Ž. Kristbergs. Dievkalpojumus ar ērģeļu mūziku bagātinājusi ērģelniece E. Brigmane, dažos bērnu dievkalpojumos ērģeles spēlējuši D. Grabažs un J. Mintāls. Dziedājis Rotas un svētdienas skolas bērnu koris diriģenta V. Aldiņa vadībā. Dāmu komiteja rīkojusi dubultkvarteta Tēvija garīgo koncertu, atcerējusies slimos un vecos ļaudis. Kristīti 3 bērni, iesvētīti 5 jaunieši, miruši 3 draudzes locekļi.

Pēc revīzijas kom. priekšsēža Ed. Bogmaņa ziņojuma, sapulce izteica mācītājam un darbiniekiem pateicību par sekmīgu darbību. Draudze veikusi arī baznīcas ārsienu aplikšanu ar aluminija plāksnēm par 4800 dolariem, šim mērķim 2000 dol. devusi dāmu komiteja, atsaucīgi ziedojot arī draudzes locekļiem. Budžets palielināts no 10.000 dol. iepriekšējā gadā uz 11:650 dolariem sogad. Draudzē pašlaik 370 locekļu, no tiem iesvētīto 289 (134 vīrieši un 155 sievietes), neiesvētīto ir 81 (43 zēni un 38 meitenes). Draudzes locekļu sastāvs pēc vecuma: līdz 64 gadiem 203, no 65 — 79 gadiem 72 un no 80 — 93 g. 14. Sapulce piešķīra 100 dol ziedojumu Garezeram un tikpat ALAs Kultūras birojam grāmatu iegādei skolām.

Valdē darbosies: draudzes priekšnieks un valdes priekšsēdis J. Binders, vietnieks A. Ozols, sekretārs P. Simanis, vietnieks O. Grabažs, kasieris O. Dzenis, vietnieks E. Ozols, sabiedriskā lietās A. Mitrēvics. Līdzšinējais valdes loceklis V. Ribickis vairs nekandidēja. Revīzijas komisijā: priekšsēdis Ed. Bogmanis, sekretārs V. Aldiņš, loceklis K. Celms. **P. S.**

Izšķirīgus notikumus gaidot

(Turpinājums no 18. lp.)

sām, tā kļūstot par pilntiesīgiem līdzlēmējiem visos Latviešu fonda pasākumos. Fondā pašreiz ir jau 158 dalībnieki un tā līdzekļi pārsniedz 44.000 dol.

Debatēs gan izskanēja doma, ka ar tik lielām iemaksām fondā var piedalīties tikai labāk situētie latvieši (māc. Ā. Čops), ko referents noraidīja, jo fonda dalībnieku lielākā daļa ir arī caurmēra ienākumiem. Svarīgākā ir ideja un tās izpratne. A. Šteins, A. Kazaks u.c. iebilda pret fonda patstāvīgo darbību, ieteicot to iekļaut PBLA darbībā, kam nepiekrita fonda pārstāvji V. Muižnieks, V. Gulēns un B. Rubess. Pēdējais aizrautīgā runā uzsvēra, ka Latviešu fondā katrs ir līdztiesīgs, „kas nevārsta žaunas, bet naudas maku". Bez tam arī katra organizācija ir tiesīga ieskatīties fonda dokumentos.

DIVREIZ DIVI NOMETNES

Mazāk emocionāls, bet faktiem bagāts bija B. Rubesa referāts par Divreiz divi nometnēm, kuŗu galvenais mērķis ir audzināt jaunus un zinīgus latviešu darbiniekus, celt tiltu paaudžu starpā un veidot draudzību. Kopš 1964. gada līdz šim jau notikušas astoņas šādas nometnes, no tām 4 ASV vidienē, 2 austrumu un 2 rietumu krastā. Šogad nometne paredzēta Bostonas apkārtnē, bet 1973. gadā Kanadā. Divreiz divi nometnes līdz sim apmeklējuši 830 jaunieši, no tiem 114 divas reizes, 54 trīs reizes un 18 divas ras reizes. Ap 30 agrāko dalībnieku vēlāk piedalījušies kā nometnes amatpersonas. Nometnes ikdienas darbība ir ļoti intensīva un aptver tuvu pie 13 darba stundu. Darbība notiek puduŗos ar 25 dalībniekiem katrā, bet vairākkārtīgiem nometnes dalībniekiem tā risinās semināros, kur darbība ir intensīvāka, pie kam katrā seminārā ir tikai 10 līdz 15 dalībnieku. Kaut gan visi lektori strādā bez atlīdzības, tomēr nometnes uzturēšana izmaksā ap 100 līdz 125 dol. uz katru dalībnieku, ko daļēji sedz ar dalības maksām, „krusttēvu" atbalstiem un arī ziedojumiem. Tā, piem., 1970. gada nometne ar 102 dalībniekiem izmaksājusi 12.400 dol., bet ieņemti 12.00 dol., starpību sedzot ar iepriekšējā gada 4700 dol. lielo atlikumu. Divreizdivi nometņu vadība un dalībnieki sagaida organizāciju un sabiedrības materiālu un morālu atbalstu, kā arī jauniešu iesaistīšanu sabiedriskā darbā, referentam minot arī dažus konkrētus piemērus. Sava referāta nobeigumā B. Rubess uzsvēra, ka „par 100 dolariem jaunieša dvēseli nevar nopirkt", bet var gan palīdzēt izšķirties par palikšanu pie latviešiem.

Labi pārskatāmo referātu sesijas dalībnieki uzņēma ar nedalītu atzinību, bet sekojošās debatēs dažiem padomes locekļiem bija iebildumi par nometņu vadības dažkārt neizprotamo pieeju nacionālos jautājumos, it sevišķi tā saucamajiem „sakariem" ar okupēto Latviju (E. Krūka, O. Ieviņš u.c.). Referents norādīja, ka nometņu vadība arī nacionālās problēmas cenšas risināt neitrāli, ar reālu pieeju. Nometņu darbā pierādījies, ka 40% no dalībniekiem apmeklējuši okupēto Latviju un tie ir kompetentāki spriedumos par komūnistu režīmu un demokratijas priekšrocībām.

PAR SKAUTU UN GAIDU JUBILEJAS NOMETNI

„Rīga dimd", kas no 1 — 9. jūlijam notiks Toronto Sv. Jāņa ev. lut. latviešu draudzes lauku īpašumā Saulainē, referēja Dr. L. Lukss. Nometne notiek latviešu skautu organizācijas 55 un gaidu organizācijas 50 gadu atceres zīmē un tās vadība sagaida ap 800 latviešu skautu un gaidu no visas pasaules, kā arī iespējami plašu sabiedrības un organizāciju atsaucību. Nometnē būs iekārtota skautu un gaidu darbības izstāde, izdos speciālu piemiņas izdevumu R. Čaka redakcijā un, protams, būs tradicionālie ugunskuri ar priekšnesumiem 2. un 9. jūlijā. Informātīvo referātu Dr. L. Lukss pabeidza ar nometnes mudi: „Pasaules tālēs augsim vienoti Latvijai", un aicinājumu visiem to atbalstīt.

Līdzīgu domu izteica arī Latviešu gaidu priekšniece M. Vilka, kam nedalīti pievienojās visi sesijas dalībnieki. Atzinīgus vārdus skautu un gaidu organizācijas darbam izteica J. Mežaks, prof. A. Dreimanis u.c.

LNJAK

Latviešu nacionālās jaunatnes apvienība Kanadā 1972. gadam iecerējusi plašu darbības programmu, kā tas izrietēja no valdes priekšsēža K. Zichmaņa referāta. Bez piedalīšanās gadskārtējā Karavānā Toronto un Folks Art Council darbā, paredzēts piedalīties arī federālās valdības rīkotā Kanadas jaunatnes kongresā. Lielu vērību veltīs arī darba sagādei studentiem, par ko Toronto latviešu kreditsabiedrības telpās tiks iekārtots atsevišķs ziņojumu dēlis. Par zināmām aktīvitātēm domāts arī politiskā darbā, pirmkārt izmantojot pašreiz aktuālo jautājumu par okupētās Latvijas 17 komūnistu vēstuli, par ko jau ievadītas sarunas ar televīzijas un radio raidītājiem.

Vēlāk ALAs valdes priekšsēdis U. Grava paskaidroja, ka šīs vēstules noraksts izgatavots tagad arī angļu valodā un interesenti to var pieprasīt ALAs birojā.

LATVIEŠU JAUNATNES 2. VISPASAULES KONGRESS

notiks no 15. — 20. augustam Londonā, Anglijā, un LNAK padomes sesijā par to referēja V. Liepiņš. Arī šī kongresa galvenie mērķi ir līdzīgi pirmajam kongresam, kas sakarā ar aizliegumu, to rīkot Rietumberlīnē, kā tas bija paredzēts, izraisīja pasaules preses uzmanību. Šī kongresa nolūks ir arī ieinteresēt latviešu jauniešus mūsu tautas liktenī, iztirzāt nacionāli svarīgas idejas un darbības iespējas. Paredzams, ka kongresā piedalīsies ap 500 jauniešu no visas pasaules, Austrālijas latviešu jaunatnes pārstāvjus ieskaitot. Kongresa vadība ir arī apsvērusi iespējas par varbūtējiem kongresa gaitas traucējumiem, ja ierastos okupētās Latvijas jauniešu pārstāvji, par ko gan pagaidām vēl nav nekādu ziņu.

Tieši šis bija jautājums, kas pēc referāta izraisīja plašākas debates, vairākiem runātājiem brīdinot un ieteicot kongresa vadībai šādos jautājumos būt sevišķi uzmanīgai. „Pad. savienība izlaiž tikai tādus pārstāvjus, kas mājā pārved drošu uzvaru, vienalga, sportā, mākslā vai citur," teica J. Grodnis, kam pievienojās N. Austriņš, O. Ieviņš u.c. V. Liepiņš, kas ir viens no kongresa organizētājiem, apliecināja, ka rīkotājiem esot nākuši ne ar kādiem ierosinājumiem par „kultūras jauniešu apmaiņu", bet tomēr rēķinās ar dažādām iespējām un pārsteigumiem, kā tas jau notika Berlīnes kongresā, kas beigās tomēr deva mums daudz pozitīva. Ka vienmēr ir risks, uzņemot sakarus ar komūnistisko zemju pārstāvjiem, norādīja arī prof. A. Dreimanis, bet Dr. V. Gulēns, Z. Miezītis un Guntis Liepiņš pauda paļāvību jaunatnes drosmei un prasmei pārvarēt arī šādas grūtības.

LNAK padomes sesijas pirmajā dienā piedalījās 40 padomes locekļi, otras dienas sākumā 35, bet sesijas beigās varēja saskaitīt 23 padomes locekļus.

R. N.

Austra Balode

* * *

Sārts prieka putns
dzied manā logā
un vilina pilnības dārzā.
Kad satvert to gribu —
ar spārnu zibu
tas nomet man plaukstā
vilšanās lāsi rūgto.

Mums jāizšķiras par mūžīgo likteni

(Turpinājums no 16. lp.)

selību un daudzus ātri noved kapā.

Par šo cilvēku neprātu, par viņu nesavaldīto baudkāri priecājas vienīgi Lucifers un viņa bandas, kuŗu vienīgais prieks — ļaunprātīgs prieks! — ir atriebties Dievam par viņu nelaimi, ko tie brīvi izvēlējās; viņu vienīgais prieks ir atraut no Dieva sirsnīgi mīļotos un dārgi pirktos — ar Kristus dzīvību un asinīm — cilvēkus, iegāzt tos mūžīgās pazušanas vietā — ellē.

Šo ļauno garu izmisums, viņu mūžīgā, neizlabojamā nelaime ir izjūtama visvairāk mūsu dienās, kad viņi pieliek pēdējos spēkus, lai cilvēkus sakārdinātu, satrakotu un sakūdītu uz visāda veida noziegumiem; uz sacelšanos pret likumīgo autoritāti („Es nekalpošu," kā viņi paši reiz teica), uz dumpjiem, bezjēdzīgiem, pašmīlīgiem, ļaunprātīgiem streikiem, uz naidu, plēšanos, kaušanos visos cilvēku slāņos, visās vietās; uz pilsoņu un tautu naidu un kariem; uz lidmašīnu nolaupīšanu un pasažieŗu dzīvību apdraudēšanu; uz cilvēku nolaupīšanu un neprātīgu augstas izpirkšanas maksas izspiešanu; uz banku aplaupīšanu; uz bumbu izlikšanu publiskās vietās un māju un cilvēku uzspridzināšanu; uz nevainīgu, nedzimušu bērnu nogalināšanu mātes miesās, uz šo nežēlīgā Heroda baigo noziegumu, kas drīzumā var izsaukt bargu Dieva sodību; uz visāda veida lepnību, skaudību, baigām dusmām, nepaklausību, nepacietību, vārdu sakot — uz visiem septiņiem galvenajiem grēkiem.

Bet šai noziegumu un grēku zaņķī uzzied arī visskaistākās tikumu un svētuma puķes, kas liecina, ka eksistē arī bezgala labā vara — Dievs, kas ir pati Mīlestība. Tāda skaista svētuma puķe, kas uzvarēja vācu briesmoni nacismu, svētuma varonis, kas uzvarēja mūsu dienu neticību un netikumību, ir arī Dieva un tuvāku mīlestības varonis svētīgais Maksimiliāns Kolbe, ko pāvests Pauls VI pagājušā gada (1971.) 17. oktobrī izsludināja par svētīgu.

Svētīgais franciskāņu Tēvs Maksimiliāns Kolbe stipri, nešaubīgi ticēja, ka eksistē bezgala skaistas un laimes pārpilnas debesis; viņš ticēja ar visu dvēseles spēku svētajam apustulim Pāvilam, kuŗam Dievs deva personīgu pieredzi par debesīm: ekstazes stāvoklī viņš tika aizrauts trešajās debesīs, kur viņš redzēja lietas, ko neviena cilvēka acs nav redzējusi, un dzirdēja skaņas, ko neviena cilvēka auss nav dzirdējusi, un baudīja priekus, ko neviena cilvēka sirds nav izjutusi (2. vēstule korintiešiem, 12). Lai iegūtu šo laimi, bagātību un spožumu pie Dieva debesīs, svētīgais Kolbe nebaidījās no nekādām šīs zemes mocībām, krustiem un bada nāves. Viņš ieguva šo laimi, viņš bauda šo laimi šai brīdī un baudīs mūžīgi!

Mēs dzīvojam šai pasaulē tikai vienu reizi! Mēs varam izvēlēties tikai vienu mūžību — laimīgo vai nelaimīgo. Dievs, pati Mīlestība, pati Laime izstiepj savas mīļās rokas pret mums, saviem dārgi izpirktajiem bērniem, un aicina mūs pie sevis — uz mūžīgās dzīves un laimes pārpilnību, visskaistākajā gaismā un krāšņumā, kur mūsu acis redzēs līdz šim neredzētas lietas, mūsu ausis dzirdēs nedzirdētas skaņas, mūsu sirds baudīs neizjustus priekus. Būsim prātīgi, būsim gudri un izvēlēsimies Dievu, dzīvi un laimi, un, lai Viņu sasniegtu, tad iesim pazemīgi, pateicīgi pa ticības un tikumu ceļu. Āman.

T. Jānis, evang.
B. Krastiņš, O. F. M. Cap.

Ja esat nodomājuši iegādāties jaunu 1972. gada automašīnu,
apmeklējiet mūsu SKATES TELPAS
Chevrolet - Chevelle - Camaro
Oldsmobile - Chevy II - Vega
Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi
HANS PLAUDE **Tālr. HO 6-1131**
Robertson Motors Ltd.
1555 Danforth Av., Toronto 6.

Sabalansēts dziesmu dienu budžets

Klīvlendas apvienotās draudzes telpās februāŗa beigās savā pirmajā šāgada sēdē sanāca 5. ASV latviešu dziesmu svētku padome priekšsēža A. Piterāna vadībā. Pārskatu par jau paveikto sniedza svētku rīcības komitejas priekšsēdis R. Šilders. Bijusi saruna ar ALJAs priekšsēdi M. Zandbergu par jaunatnes uzvedumu programmas izkārtošanu sadarbībā ar dziesmu svētku komiteju. Vadoties no iepriekšējo gadu skaitliem, budžets līdzsvarots uz 102.800 dol. Svētki sāksies nākošā gada 31. augustā un turpināsies līdz 3. septembrim. Kopkoŗu koncertā piedalīsies 1200 dziedātāju, kas kopējā gājienā dosies uz koncerta vietu — Public Auditorium,, kuŗā 10.000 sēdvietu. Bez tam būs garīgs koncerts, tautas deju lieluzvedums, teātŗa izrāde, rakstnieku cēliens LPB izkārtojumā, gleznu un daiļamatniecības izstāde, simfoniskā orķestŗa koncerts un citi sarīkojumi, arī svētku balle. Risināsies volejbola sacensības starp ASV un Kanadas izlases vienībām.

J. E.

DV Toronto nodaļas novusa sekcijas turnīra dāmu klasē pirmo vietu ieguva Erika Veldre no Sv. Katrīnām. Vidū H. Jēkabsons, A. Grīnbergs un J. Treijs.

Foto: V. Cinis

Pompidū atbalsta Angliju

Anglijas ministru prezidents Hīts un Francijas prezidents Pompidū satikās divu dienu sarunām Čekerā, Hīta lauku mājā, vienojoties par Eiropas koptirgus izveidošanu nākotnē. Tagadējo koptirgu pārstāv Francija, Rietumvācija, Itālija, Beļģija, Holande un Luksemburga. Šāgada sākumā vienošanos par uzņemšanu koptirgū parakstīja Anglija, Īrija, Norvēģija un Dānija. Pompidū un Hīts vienojās, ka internacionālo valūtas reformu un pārējos galvenos jautājumus izlems paplašinātā Eiropas koptirgus vadītāju oktobŗa konferencē Parīzē. Šajā galotņu konferencē 10 līdzdalībnieču valstu vadītāji apspriedīs koptirgus tirdznieciskās attieksmes ar ASV uz vispārējās vienošanās bazes par tarifiem un tirdzniecību.

Pompidū apstiprināja franču atbalstu Anglijas uzņemšanai koptirgū, pretēji iepriekšējam pārsteiguma paziņojumam, ka viņš izsludinājis tautas nobalsošanu, lai franči varētu izteikt savas domas par koptirgus paplašināšanu, ieskaitot Angliju, Īriju, Dāniju un Norvēģiju. Hīts attiecībā uz nobalsošanu sacīja, ka tā ir franču iekšējā lieta. Nobalsošana paredzēta aprīļa beigās. Francijas prezidentam tautas nobalsošana ir nepieciešama, lai stiprinātu viņa stāvokli ar masīvu tautas uzticības izteikšanu un izjauktu kreiso mēģinājumu izveidot aliansi starp komūnistiem un sociāldemokratu partiju, kas ir sašķēlusies Eiropas vienības jautājumā.

Franču sociāldemokrati atbalsta Eiropas koptirgu, turpretim komūnisti ir ilggadīgi koptirgus oponenti. Pareģo, ka franči nobalsos par koptirgu 70 proc., ja ne vairāk. Tautas nobalsošana par svarīgiem jautājumiem ir franču politiskās tradicijas daļa, ko pirms 3 gadiem izdarīja arī tagad mirušais prezidents Degolls, bet, neiegūstot tautas atbalstu savai senāta reformai, viņš atkāpās no amata. Frančiem nobalsošanā būs jāizšķiras, vai tie ir spējīgi sacensties un uzņemt koptirgū valsti, kuŗas industrija ir veca un spēcīga. Līguma parakstīšana par Anglijas iestāšanos koptirgū ir uzskatāma par Anglijas konservātīvā ministru prezidenta Hīta diplomatisku uzvaru.

Pompidū brīdināja, ka Eiropas tautu politiskās debesis aptumšotos, ja tās nepievienotos. Bet viņš esot arī pārliecināts, ka eiropieši apzinās šo izaicinājumu, tāpat kā Francija. Par apliecinājumu Parīze piedāvājās būt par oktobŗa galotņu konferences vietu paplašinātam Eiropas koptirgum.

MASKAVA IETEIC . . .

((Turpinājums no 20. lp.)

ša lēmumu gaismā".

Šis kongress, kas sanāca 1971. gadā, noteica nacionālo jautājumu politiku nākamiem 5 gadiem, aicinot uz pakāpenisku tuvināšanos starp daudzajām padomju tautību grupām un nosodīja „nacionālismu, šovinismu un etnisku liekulību". Igauņu centrālkomitejas sanāksmē galveno ideoloģisko runu teica 41 g. v. partijas sekretārs Vaino Valjas, kas ir viens no nedaudziem igauņu komūnistu partijas augstajiem funkcionāriem ar Igaunijā gūtu izglītību un karjēras aizmuguri. Vairumu pārējo, ieskaitot partijas pirmo sekretāru Ivanu Kebinu, igauņi uzskata par „moskovītiem"; Kebens ilgus gadus pavadījis Pad. savienībā, kamēr Igaunija vēl bija neatkarīga valsts, līdz 1940. gadā tika pievienota Pad. savienībai.

PIEKLĀJĪBA VAIRS NAV MODĒ

Dadža karikatūra

Ķīnas misija iekārtojas Ņujorkā

Sarkanā Ķīna izdarija pirmo 3 milj. dol. maksājumu Apvienotajām nācijām, bet tā nevēlas financēt AN miera uzturēšanas vienības un piemiņas kapsētas uzturēšanu Dienvidkorejā. Ķīnas maksājuma daļa AN ir pavisam 7.978.828 dol. vai 4 proc. no AN 207,7 milj. dol. budžeta. Ķīnas sūtnis Huangkvā paziņojis AN ģenerālsekretāram Kurtam Valdheimam, ka Ķīna uzskata par chartas pārkāpumu, ja budžeta ietvaros jāsedz izdevumi AN miera korpusam Kongo un Vidējos austrumos. Ķīnas delegācija nopirkusi par 5 milj. dol. desmitstāvu viesnīcu Manhetenā, kur Ķīnas misija pārcelsies divu nedēļu laikā. Viesnīcā ir 260 telpas ar plašu garāžu pagrabā, peldbaseins uz jumta un ēdamzāle restorāns ar 500 sēdvietām. Pārējās Apvienoto nāciju valstu misijas parasti novietojušās Manhetenas austrumpusē, bet tās rietumdaļa pazīstama kā lielu noziedzību apvidus. Ķīniešu galveno mītni Ņujorkā apņem tirdzniecības ēkas, un tās aizmugures siena ir gandrīz bez logiem. Līdzšinējie 100 viesnīcas darbinieki zaudē darbu, jo ķīniešu misija atvedīs pati savu personālu. Līdz šim Ķīnas misija bija novietojies Rūzvelta viesnīcā.

RAIBĀ PASAULE

■ Reitera aģentūra ziņo no Maskavas, ka kāds Sibirijas „malu makšķernieks" notiesāts ar nāvi nošaujot, jo ievainojis divus inspektorus, kas to pieķēruši neatļautā zivju ķeršanā. To rakstījis komūnistu partijas centrālorgans Pravda, lai atgādinātu „plašās dzimtenes" iedzīvotājiem, ka vēl vienmēr var nopelnīt lodi pakausī.

■ Padomju prese jau gadu desmitiem apgalvojusi, ka kriminālisms attīstoties vienīgi kapitālstiskās zemēs. Bet nule padomijā it visur sāk rakstīt par jaunatnes noziegumu skaita pieaugšanu. Rietumzemēs jau sen par to brīvi spriež un raksta, bet tagad, liekas, to nevar vairs apslēpt arī padomju „paradīzē". Izrādās, ka tur radušās jauniešu bandas, kas sākušas ar sīkām zādzībām, bet nobeidz ar slepkavībām. Izvestija, iztirzājot šo sabiedrības posta problēmu, tomēr neuzrāda kādu kriminālo noziegumu statistiku. No atkārtotiem komūnistu laikrakstu ziņojumiem tomēr spriežams, ka nav vairs runa par atsevišķiem gadījumiem. Arodbiedrības žurnāls „Trud" nesen ziņoja par piespriesto nāves sodu un trim ilgtermiņa cietumsodiem četriem jauniešiem, kas izdarījuši uzbrukumu kādai bankai, ievainojot divus bankas darbiniekus. Vecākajam nelietim bijis 19 gadu.

■ ASV prezidents Niksons uzdevis saviem resoriem izstrādāt likumprojektu, kas nosacītu zināmus ierobežojumus un vispār kārtību motorkamanu lietošanai valstŗ piederošos zemes un ūdens īpašumos. Šis sports ar katru gadu vēršas plašumā un nodara arī daudz posta valsts īpašumiem un to nomātājiem.

■ No Riodežaneiro, Brazilijā, ziņo, ka drīzumā īstenos kādu plašu projektu par vertikālu augstceltnes kapsētu. Tā paredzēta debesskrāpja veidā ar 39 stāviem un izmaksās ap 15 milj. dol. Celtnē paredzētas velvētas kapu vietas par 1000 dol. katra. Jau aprīlī sāksies būves darbi, kas turpināsies ilgāk nekā divus gadus. Kapsētas debesskrāpja pirmajā stāvā paredzēti pieņemšanas un adminstrācijas telpas, otrā atradīsies 21 izvadīšanas kapella, arī puķu veikali. Uz jumta iekārtos dārzu un helikopteru nolaišanās laukumu ārpilsētas bēriniekiem. Tādad var piepildīties kādreizējasi „kanaku" sakāmais: „Skaties, ka tevi neparauj gaisā!"

■ Amerikāņu senātors Tedis Kenedijs kādā Vašingtonas televīzijas raidījumā atkal no jauna apstiprinājis savus agrāk izteiktos uzskatus, ka izsludināma pilnīga, bez noteikumu amnestija visiem tiem, kas izvairījušies no karadienesta, aizbēgot uz ārzemēm. Tas esot noticis tikai tamdēļ, ka jaunieši nav gribējuši atbalstīt „nelikumīgo karu" Vietnamā.

BERLĪNES MŪRIS LIELDIENĀS PAVĒRSIES

Pirmo reizi kopš 1966. gada tūkstošiem austrumberlīniešu pulcējās policijas iecirkņos, lai pieprasītu caurlaides atļaujas saviem radiem un draugiem Rietumbērlīnē. Rietumberlīniešiem atļauts Lieldienās apmeklēt Austrumberlīni, tāpat Austrumvāciju. Pad. savienība kļuvusi pielaidīgāka, lai pamudinātu Bonnu ratificēt līgumus ar Maskavu un Varšavu. Rietumvācijas kanclers Brants brīdināja rietumvāciešus, ka valstij draud izolācija, ja parlaments neratificēs draudzības līgumus ar Maskavu un Varšavu. „Jāizvairās no uzticības un izolācijas krizes," viņš uzsvēris, jo tas nozīmētu „Vācijas atgriešanos vientulībā". Brants runāja Dienvidvācijas apmeklējumā, kur Badenes Virtembergas apgabalā notiek vēlēšanas pēc 5 nedēļām. Vēlēšanas uzskata par iedzīvotāju reakcijas pārbaudi Branta kontraversiālajiem līgumiem.